

TRADE NEWS

1 / 2019 / VIII. ročník

Magazín Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR

IZRAEL A SAE JSOU RÁJEM INOVACÍ

TÝM ČESKO

SDÍLENÁ PODPORA PODNIKÁNÍ

ZELENÉ STŘECHY A FASÁDY

Zelené střechy a fasády **rapidně snižují teplotu budov.**
Domy nevyzařují teplo do okolí.
Okolí domu **nevysychá a uvnitř se lépe žije.**
V zimě hřeje, v létě chladí!

ZIVESTAVBY.CZ

POMŮŽEME VÁM
ZÍSKAT DOTACI

DÍKY DOTAČNÍMU TITULU
NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM ZÍSKÁTE
500 Kč / m²
ZELENÉ STŘECHY

70°C

TEPLOTA BĚŽNÉ STŘECHY

29°C

TEPLOTA ZELENÉ STŘECHY

Vážení čtenáři,

pokud u nás chceme udržet mladé lidi, musíme jim nabídnout budoucnost. Pokud chceme získat špičkové pracovníky, vědce a inovátory ze zahraničí, nemůžeme je dále lákat na Karlštejn a levné pivo. Naše republika má historicky největší příležitost začít se probíjet mezi nejnovativnější země Evropy. Máme k tomu ekonomické předpoklady, technologickou infrastrukturu a politické odhodlání. I proto předkládáme ambiciózní plán Czech Republic: The Country For The Future.

Inovační strategie České republiky 2030 představuje devět pilířů, které definují nové oblasti prioritního zájmu naší země. Od změny systému financování a hodnocení výzkumu přes digitalizaci státu a ekonomiky, polytechnické vzdělávání, národní start-up koncepci, chytrou infrastrukturu a investice, patentovou strategii až po novou prezentaci ČR ve světě.

Vůbec poprvé se na formátu inovačního hřiště shodli všichni hráči: Akademie věd, vysoké školy, výzkumná centra, zástupci velkého i malého byznysu a rezorty. Výsledkem je strategický rámec změn, nové logo a posílené sebevědomí. Toto vše nyní začínáme představovat na velkém tour po světě. Navštívili

jme Singapur, Thajsko, Indii, Švýcarsko, chystáme se do Německa, Izraele a Spojených států.

Paralelně řešíme i přizemnější, ale navýsost důležitá opatření pro naše živnostníky. Vláda akceptovala náš živnostenský balíček, kterým umožníme živnostníkům vyvázat se jedním paušálním odvodem ze všech povinností, redukuje počty kontrol provozoven, informace pro podnikatele stěhujeme na jedno elektronické místo, sjednocujeme data účinnosti nových opatření pro podnikatele na dva dny v roce a zcela měníme režim stavebního řízení při zahájení malé provozovny.

Ve stejný okamžik startujeme velké tažení na podporu řemeslníků a odborných profesí. Dotahujeme mistrovskou zkoušku, zavádíme předmět technika na základní školy a vytváříme konečně systém duálního vzdělávání.

Na úrodnou půdu padá i naše dlouhodobá iniciativa v podpoře rodinného podnikání. Po třech letech trnité cesty je připraveno vládní usnesení, které poprvé definuje rodinnou firmu, farmu a živnost.

Když jsem před rokem v úvodníku TRADE NEWS psal, že jedeme strhujícím

tempem, netušil jsem, že můžeme ještě zrychlit. To, že se tak skutečně stalo, může být i výzva pro naše podnikatele. Máme na to být ještě lepšími a stát se skutečně lídry. Jen přitom nesmíme podlehnout sociálnímu vábení, založenému na úlevách. Chceme-li hrát skutečnou ligu mistrů, musíme naopak plyn přidat.

*Karel Havlíček
předseda Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR*

TRADE NEWS

Magazín Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR
www.amsp.cz

Vydavatel: ANTECOM

ANTECOM, s.r.o., Blatenská 2166/7, Praha 4 IČ: 2836 2926

Vydáno v Praze jako dvouměsíčník. MK ČR E 20842 / ISSN 1805-5397

Datum vydání: 26. 2. 2019 Náklad: 8200 výtisků

Magazín TRADE NEWS je zařazen do procesu pravidelného ověřování nákladů vybraných tiskovin Audit Bureau of Circulations (ABC ČR).

www.itradenews.cz www.tradenews.cz

Redakční rada: Eva Svobodová, MBA, generální ředitelka AMSP ČR, doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D., MBA, předseda představenstva AMSP ČR, generální ředitel společnosti SINDAT a děkan Fakulty ekonomických studií VŠFS, Ing. Libor Musil, člen představenstva AMSP ČR, předseda představenstva společnosti LIKO-S, Ing. Pavla Břečková, Ph.D., místopředsedkyně představenstva AMSP ČR a ředitelka společnosti AUDACIO
Šéfredaktorka: PhDr. Jana Jenšíková, jednatelka společnosti ANTECOM, která kromě magazínu TRADE NEWS vydává tituly AGE a TECH EDU
jeniskova@antecom.cz www.antecom.cz
TRADE NEWS – vítěz soutěže Zlatý středník v kategorii Nejlepší B2B časopis a noviny v ČR

Děkujeme za váš zájem o časopis TRADE NEWS, magazín o obchodu a exportu, který vydavatelství ANTECOM ve shodě s tiskovým zákonem dlouhodobě připravuje ve spolupráci s Asociací malých a středních podniků a živnostníků ČR, Ministerstvem zahraničních věcí ČR, Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, agenturami CzechTrade a CzechInvest a dalšími institucemi podporujícími český vývoz. Zůstaňte našimi čtenáři a budete mít i nadále aktuální informace o nových trendech v obchodu a exportu, specifických zahraničních tržích a obchodních příležitostech, praktické rady pro vstup na zahraniční trhy a působení na nich, finanční a právní poradenství atd.

Společnost ANTECOM s.r.o., IČ: 28362926, se sídlem Blatenská 2166/7, 148 00 Praha 4, pracuje s osobními údaji odpovědně a v souladu s požadavky zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. V souvislosti s implementací požadavků GDPR, tj. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 o ochraně osobních údajů, si vás dovoluujeme informovat, že zpracování vašich osobních údajů pro přípravu direct mailingové databáze, která obsahuje pouze poštovní doručovací adresy a slouží výhradně k bezúplatnému zasílání titulu TRADE NEWS, provádíme z důvodu oprávněného zájmu společnosti ANTECOM s.r.o., kterým je poskytování informací v oblasti obchodu a exportu. Předmětná databáze byla sestavena a je průběžně doplňovaná na základě požadavků partnerů titulu nebo přímo na základě požadavků vašich. Aktualizuje se před každým novým vydáním a předešlá databáze se vymazává. Proto vás nebudeme obtěžovat žádostmi o udělení souhlasu se zasíláním titulu TRADE NEWS, ale umožníme vám v případě, že si to budete přát, váš subjekt (firma/jméno/ulice-číslo/obec/PSČ) z předmětné databáze pro bezúplatný direct mailing magazínu jednoduše odhlásit na adrese: produkce@antecom.cz. Nařízení GDPR vstoupilo v platnost 25. května 2018. Od tohoto data máte možnost uplatnit tato svá práva: právo na výpis evidovaných údajů, opravu, výmaz, omezení zpracování, vznést námitku, podat stížnost prostřednictvím e-mailové adresy: poverenec@antecom.cz.

12 Rozhovor / Izrael
Daniel Meron: Česko považujeme za našeho nejlepšího přítele v Evropě

15 Infografiky
Izrael, Spojené arabské emiráty: perspektivy, ekonomika, příležitosti, srovnání, trendy

26 Rozhovor / Věda a výzkum
Orna Berry: Česko se musí zaměřit na efektivitu výzkumu a vývoje

30 Podpora investic / Izrael
Možností technologické spolupráce s Izraelem není málo. Naučme se u Izraelců prezentovat své úspěchy

32 Rozhovor / Izrael
Jiří Rak: V Izraeli nám nikdo nic zadarmo nedá. Ale máme před ostatními výhodu

35 Podpora exportu / Izrael
Po Tel Avivu máme své zázemí i v Jeruzalémě

36 Rozhovor / Izrael
David Korecki: Izraelci drží při sobě za všech okolností

38 Inspirace / Izrael
Středoevropské start-upy v Silicon Wadi

43 Zápisník
Voda, jídlo, energie. To je to, co potřebujeme k životu

46 Profiliga / Crytur
Jindřich Houžvička: Cílíme jen na unikátní aplikace. Proto nepotřebujeme ani prodejní síť

52 Podpora exportu / Spojené arabské emiráty
Posedlost novými technologiemi. I to je SAE

56 Logistika / Spojené arabské emiráty
SAE: Nejmodernější dopravní infrastruktura na Blízkém východě

60 Rozhovor / Inovace
Petr Konvalinka: Usnadňujeme firmám cestu k inovacím

64 Spolupráce / Environment
ČEB společně se Svazem moderní energetiky zaostří na zelenou energii

66 Praxe / Environment
Příroda pracuje pro nás. Přestaňme jí v tom bránit!

68 Rozhovor / Finance
Martin Mašát: Kryptoměny jsou kasino

TRADE NEWS PARTNEREM TÝMU ČESKO

TÝM ČESKO

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Podporujeme podnikání, inovace a export

PROPOJOVÁNÍ | VZDĚLÁVÁNÍ | INOVACE

Registrace do projektu ZDARMA www.rokdigitalnihopodnikani.cz

TÉMATATA PROJEKTU

FIRMA 4.0

- « Online produktivita
- « Komunikace (stát, zaměstnanci)
- « Obchod a marketing
- « Chytrá kancelář
- « Práce na dálku

ŘEMESLO 4.0

- « Využití pokročilých technologií
- « 3D tiskárny, drony, aplikace
- « Online marketing
- « Chytré domácnosti
- « Virtuální simulátory (zdění, sváření...)
- « Lasery a měření

PRŮMYSL 4.0

- « Online měření a data
- « Automatizace
- « Dodavatelsko-odběratelský proces
- « Elektromobilita
- « Robotizace
- « Umělá inteligence

OBCHOD A RETAIL 4.0

- « Chytrá prodejna
- « Digitální finance
- « Marketing lokalit a obchodů
- « E-shopy
- « Platební systémy
- « Online marketing a zákazník

SLUŽBY 4.0

- « Online marketing
- « Digitální finance
- « Online komunikace
- « Logistika a cestování
- « Sociální sítě
- « Digitální služby

FARMA 4.0

- « Drony a satelitní navigace
- « Internet věcí a zvířat
- « Chytré zavlažování
- « Žvejkometry
- « Chytré včeliny a chytré kurníky

GENERÁLNÍMI PARTNERY PROJEKTU JSOU: ŠKODA AUTO a.s., ŠKODA Financial Services, ABB s.r.o., Československá obchodní banka a.s., Mastercard Europe SA
PARTNERY JSOU: Deloitte Advisory s.r.o., FACEBOOK, Digiskills.cz, BlueGhost.cz, s.r.o., CzechInvest
MEDIÁLNÍMI PARTNERY PROJEKTU JSOU: Seznam.cz, a.s., Economia, a.s., TRADE NEWS

Virtuální simulátory a digitální měřicí přístroje Akademie řemesel Praha byly v obležení návštěvníků

DIGITÁLNÍ ŘEMESLNÝ INKUBÁTOR BYL MAGNETEM VELETRHU

PRVNÍ VELKOU AKCÍ ROKU DIGITÁLNÍHO PODNIKÁNÍ 2019 BYL DIGITÁLNÍ ŘEMESLNÝ INKUBÁTOR, KTERÝ ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR PŘIPRAVILA V RÁMCI VELETRHU STŘECHY PRAHA/ŘEMESLO PRAHA NA ZAČÁTKU ÚNORA V PVA EXPO PRAHA LETŇANY.

Kamenická škola z Hořic vytvořila pomocí výpočetní techniky českého lva

Díky Akademii řemesel Praha si zde mohli řemeslníci, studenti i veřejnost vyzkoušet virtuální simulátor svařování, laserové a digitální měřicí přístroje, virtuální simulátor zdění, využití kamer a dronů pro zjišťování potřebných technických informací v nedostupných místech či laserové a digitální měřicí přístroje v řemeslných činnostech.

Kamenická škola z Hořic zase předvedla zhotovení sochařského žákovského díla (od předlohy po finální výrobek) pomocí výpočetní techniky. Souběžně prezentovala i 3D tisk díla jako pomůcky pro ruční dotvoření sochařem.

Na přednášce Kancelář řemeslníka 21. století odprezentovali zástupci společnosti Digiskills také nápady pro snížení administrativy a využití chytrých telefonů – aplikaci pro převod jednotek, vodováhu v mobilu a jiné. ■

ZDROJ: AMSP ČR

Součástí veletrhu byly i dílny pro rodiče s dětmi, které zorganizoval Kutil Junior

ŘEMESLNÁ RADA SE SEŠLA S PREMIÉREM

VRCHOLOVÍ PŘEDSTAVITELÉ TĚMĚŘ TŘICETI HLAVNÍCH CECHŮ, KTERÍ TVOŘÍ ŘEMESLNOU RADU, SE V RÁMCI VELETRHU ŘEMESLO PRAHA SEŠLI S PREMIÉREM, ABY PROJEDNALI STAV ZAVÁDĚNÍ PŘEDMĚTU PRAKTIČKÁ VÝUKA DO ZÁKLADNÍCH ŠKOL, DUÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, MISTROVSKOU ZKOUŠKU A VLÁDNÍ ŽIVNOSTENSKÝ BALÍČEK. RADU KOORDINUJE ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR.

TECHNIKA DO ZÁKLADNÍCH ŠKOL

Prvním bodem byla diskuze nad zaváděním předmětu praktická výuka v kombinaci s novými technologiemi, který má velkou šanci být zařazen na 2. stupeň základních škol. Předseda AMSP ČR Karel Havlíček k tomu uvedl: „Předmět technika je kompletně připraven, měl by být součástí studijní oblasti Člověk a technika. V tuto chvíli se projednává jeho ukotvení jako povinného předmětu, a to v rámci revize vzdělávacích programů. Nejedná se o klasické dílny, ale moderně pojatý polytechnický předmět, který v sobě zahrnuje manuální dovednosti spojené s moderními technologiemi.“ Autor předmětu Jiří Dostál z Univerzity Palackého v radě představil koncepci a pojetí celého předmětu.

LEGISLATIVNĚ ZAKOTVIT PRAVIDLA MISTROVSKÝCH ZKOUŠEK

Dále se hovořilo o systému mistrovských zkoušek. Viceprezident Hospodářské komory Roman Pommer a výkonný ředitel Cechu malířů, lakýrníků a tapetářů Pavel Žatečka uvedli, že v rámci projektu Mistrovská zkouška – systém, který realizuje Národní ústav vzdělávání, je momentálně vytvářeno cca 30 mistrovských kvalifikací, včetně zadání k mistrovské zkoušce. Zároveň byla do projektu začleněna pilotáž, avšak v minimálním rozsahu 60 účastníků, přičemž zájemců je cca 300. Řemeslné cechy apelovaly na urychlené předložení novely zákona č. 179/2006 Sb., ukotvující mistrovskou zkoušku, a to v 1. čtvrtletí 2019, neboť

Brzy by výuku druhého stupně základních škol měl obohatit nový předmět technika

v současné době nejsou legislativou nastaveny základní právní principy, které by definovaly obsah a pravidla mistrovské zkoušky.

DUÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V GESCI KRAJŮ

Důležitým bodem jednání Řemeslné rady byl stav přípravy vzdělávání s duálními prvky. Předseda AMSP ČR Karel Havlíček řekl, že vzniká koncept dlouho požadovaného propojení středních odborných škol a podniků, a to za účasti Asociace malých a středních podniků a živnostníků, Hospodářské komory, Svazu průmyslu a dopravy, ministerstev a krajů. V novém modelu je definována role krajů, vlády, asociací a odborných škol, připravuje se i zapojení malých podniků a živnostníků. Karel Havlíček k tomu dodává: „Hlavním garantem duálního vzdělávání musí být vláda, ale

klíčovou roli sehrávají kraje, neboť struktura průmyslu je v regionech rozdílná. Celý systém se musí řídit z úrovně vlády, ale v každém kraji bude vznikat jiná infrastruktura vzdělávání s duálními prvky, což musí být v gesci krajů.“

Předseda vlády Andrej Babiš situaci shrnul: „Vzhledem k tomu, že je třeba v rámci zavádění mistrovských zkoušek a přípravy vzdělávání s duálními prvky určit jasné kompetence a úkoly jednotlivých ministerstev, svolal jsem na 18. 2. 2019 mimořádné jednání za účasti ministra školství, mládeže a tělovýchovy, ministryně průmyslu a obchodu, ministra zemědělství, zástupce krajů a podnikatelů, kde stanovíme konkrétní cíle a odpovědnosti.“ (Pozn. red.: Vzhledem k uzavěře tohoto vydání budeme o výsledcích jednání informovat příště.) ■

ZDROJ: AMSP ČR
FOTO: SHUTTERSTOCK

TECH EDU

Věda, technika a vzdělávání zblízka.

8000 výtisků do škol, firem a institucí

JAK SE LETOS ZMĚNÍ LEGISLATIVNÍ PRAVIDLA TUZEMSKÉHO PODNIKÁNÍ

ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR (AMSP ČR) PŘEDSTAVILA TRADIČNÍ BALÍČEK NEJVÝZNAMNĚJŠÍCH LEGISLATIVNÍCH ZMĚN, KTERÉ OVLIVNÍ V DALŠÍM OBDOBÍ TUZEMSKÉ PODNIKATELE. PRO DALŠÍ ZVÝŠENÍ VLIVU FIREM A ŽIVNOSTNÍKŮ NA PŘIPRAVOVANÉ ZÁKONY BYLA AMSP ČR SOUČASNĚ POVĚŘENA USTANOVIT LEGISLATIVNÍ RADU MSP. TA ZAČALA PLNIT SVOJI VÝKONNOU ROLI V PROSINCI.

Mezi **nejpozitivněji vnímané změny** patří podle názoru malých a středních firem dlouho očekávaná **změna v odpočtech na výzkum a vývoj** a chystané vládní **usnesení o definici rodinného podnikání** s cílem vyšší podpory tohoto segmentu. Nejmenší živnostníci vidí jako nejlepší změnu opětovně **návracení maximálního limitu příjmu pro použití výdajových paušálů na dva miliony korun**, což se jeví jako velmi pravděpodobné opatření, na kterém se Sněmovna v nejbližších týdnech zřejmě shodne. Pozitivně je vnímána i **možnost vyššího přírůdku v rámci dohod o pracovní činnosti** a za dobré opatření považují podnikatelé **zjednodušení režimu vyřizování ochranných známek**.

Nejvíce negativně vnímají podnikatelé plánované **zrušení karenční doby**, což bude mít v době nedostatku pracovníků negativní dopad na všechny zaměstnavatele. Neúměrné **zvýšení minimálních a zaručených mezd** vadí zejména producentům v odvětvích

s nízkou přidanou hodnotou. Nejmenší živnostníci se obávají i **trvale vzrůstajících záloh na sociální a zdravotní pojištění**, jež v součtu činí již více než 55 tisíc korun ročně. **Roste i stravné**, které musí zaměstnavatelé vyplácet svým pracovníkům vyjíždějícím do zahraničí.

Neutrálně je vnímána **změna v investičních pobídkách**, která nově umožní podporu výrazně méně subjektům, nicméně zase vzroste šance pro středně velké podniky a pro firmy investující do výzkumu a vývoje. Stejně tak jsou neutrálně vnímány očekávané **elektronické neschopenky**, a to zejména z toho důvodu, že podnikatelé zatím nedokáží odhadnout faktický dopad jejich zavedení. Stejně tak **zvýšení limitu solidární daně** není pro menší firmy větší téma.

VÝHLED DO ROKU 2020

AMSP ČR současně představuje zákony, které zřejmě ještě **nebudou mít**

bezprostřední dopad na firmy v letošním roce, nicméně v roce dalším budou již velmi aktuální. **Za zcela stěžejní považují podnikatelé urychlené zásadní změny stavebního zákona**, na kterém se začalo intenzivně pracovat a který je hlavní brzdou růstu dalších investic. Pozitivně jsou rovněž vnímány změny **směřující k nižšímu DPH**, k čemuž by mělo dojít na přelomu let 2019 a 2020. **S obavami naopak podnikatelé sledují vyjednávání o změnách v zákoníku práce**, kde hrozí několik negativních sociálních scénářů s přímými dopady na výkonnost firem. Neutrálně jsou ze střednědobých opatření vnímány **další fáze a změny v EET**, změny v **insolvenčním zákoně** a změny vyplývající z **daňového balíčku**, který zavádí řadu opatření v souladu s evropskými směrnicemi a omezuje přelévání zdanitelných zisků do států s nižším daňovým zatížením apod. ■

ZDROJ: AMSP ČR
FOTO: SHUTTERSTOCK

TUCET HLAVNÍCH ZMĚN PRO PODNIKATELE V ROCE 2019

1 ZRUŠENÍ KARENČNÍ DOBY

Poslanecká sněmovna schválila obnovení proplácení nemocenské od prvního dne nemoci, což znamená vyplácení náhrady mzdy ve výši 60 % průměrného redukovaného výdělku za první tři pracovní dny dočasné pracovní neschopnosti. Současně bylo schváleno snížení sazby pojistného placeného zaměstnavatelem na nemocenské pojištění o 0,2 procentního bodu, z 2,3 % na 2,1 %. Na sociálním pojištění tak nebudou odvádět 25 %, jako je tomu dosud, ale jen 24,8 %. Změny by měly platit od poloviny letošního roku.

2 VÝHODNĚJŠÍ ODPOČTY NA VÝZKUM, VÝVOJ A INOVACE

Zásadním krokem je zejména návrh změny termínu, v němž musí být výzkumný projekt zpracován, nově nej-

později k datu podání daňového přiznání za zdaňovací období, za které poprvé daňový subjekt vykáže nárok na uplatnění odpočtu. Současně bude pro poplatníky zavedena povinnost zaslat dopředu finanční správě jednoduché avízo, že provádí výzkumnou činnost, čímž bude naplněn požadavek plánovitosti. Finanční správa bude posuzovat pouze činnosti a náklady zahrnované do odpočtu od rozhodného časového okamžiku, kterým je zaslání avíza. Aktivita předcházející zaslání avíza nebude možné do odpočtu uplatnit, a nebudou tedy nově moci být důvodem zamítnutí projektu. Zjednodušený bude i režim osob, které jsou odpovědné za zpracování projektu a jeho realizaci.

3 OMEZENÍ INVESTIČNÍCH POBÍDEK

Mění se systém podpory, který již nebude stanoven pouze zákonem, ale konkretizace parametrů pro jednotlivé investice bude nově schvalována vládou

ČR a provedena speciálním prováděcím předpisem. Šanci na podporu budou mít nově pouze projekty s tzv. vyšší přidanou hodnotou, což bude spojeno s využíváním kvalifikované pracovní síly a pokročilých technologií. Pokud investor neprokáže výzkumné a vývojové aktivity dle zákonem definovaných parametrů, na pobídku nedosáhne. Nový zákon současně umožní čerpat investiční podporu i malým a středním firmám.

4 UKOTVENÍ DEFINICE RODINNÉHO PODNIKÁNÍ

Poprvé v historii bude usnesením vlády definován pojem rodinné firmy, což umožní rezortům i veřejným institucím vytvářet pro tento segment ucelenou podporu. Rodinnou obchodní korporací bude firma, ve které je nadpoloviční počet neomezeně ručících společníků tvořen členy jedné rodiny a alespoň jeden člen této rodiny je jejím statutárním orgánem, nebo obchodní korporace,

v níž členové jedné rodiny přímo nebo nepřímo vykonávají většinu hlasovacích práv a alespoň jeden člen této rodiny je členem statutárního orgánu této obchodní korporace. Rodinná živnost bude podnikání, na kterém se svojí prací anebo majetkem podílí nejmeně dva členové rodiny a nejmeně jeden z členů rodiny je držitelem živnostenského nebo jiného obdobného oprávnění nebo je oprávněn k podnikání z jiného důvodu.

5 ZVÝŠENÍ MINIMÁLNÍ A ZARUČENÉ MZDY

Od 1. 1. 2019 se zvýší minimální měsíční mzda ze současných 12 200 Kč na 13 350 Kč a u hodinové sazby ze 73,20 Kč na 79,80 Kč. Současně dochází k navýšení tzv. zaručené mzdy, a to celkem v osmi skupinách, v rozmezí od 13 500 Kč až do měsíční zaručené mzdy ve výši 26 700 Kč, přičemž vykonávaná práce je odstupňovaná podle své složitosti, odpovědnosti a namáhavosti, a pro každou skupinu je stanovena nepodkročitelná úroveň zaručené mzdy. Příplatek ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí je stanoven procentem ze základní sazby minimální mzdy. Od ledna 2019 bude činit nejmeně 10% z minimální mzdy 13 350 Kč, tj. alespoň 1335 Kč. Hodinová sazba příplatku pak vychází minimálně na 7,98 Kč.

6 NOVÉ ZÁLOHY A TERMÍNY PLATEB POJISTNÉHO PRO OSVČ

Zvyšují se minimální měsíční zálohy na sociální a zdravotní pojištění OSVČ, a to ve vazbě na růst průměrné mzdy. Záloha na sociální pojištění vzroste z 2189 Kč na 2388 Kč, tedy o 199 Kč měsíčně. Záloha na zdravotní pojištění vzroste z 2024 Kč na 2208 Kč, tedy o 184 Kč měsíčně. Uvedené minimální zálohy se vztahují na podnikatele vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost. Osoba vykonávající vedlejší výdělečnou činnost bude platit zálohy na sociální pojištění 955 Kč (zvýšení o 79 Kč). Rozhodná částka pro výdělečnou činnost vedlejší je pro rok 2019 stanovena na 78 478 Kč (pro rok 2018 činí 71 950 Kč). Od ledna 2019 se budou zálohy na sociální a nemocenské pojištění platit vždy v kalendářním měsíci, ke kterému se pojistné vztahuje. Platit

bude možné od prvního až do posledního dne kalendářního měsíce, přičemž za datum splatnosti se považuje den, kdy byla platba pojistného připsána na účet příslušného úřadu.

7 VÝHODNĚJŠÍ PŘÍVÝDĚLEK U DPČ

Poměrně oblíbená práce na dohodu o pracovní činnosti (DPČ) umožní vyšší příjmy bez zatížení sociálními a zdravotními odvody. Namísto současných 2499 korun bude možné si v roce 2019 měsíčně přivydělat až 2999 korun, aniž by se muselo platit sociální a zdravotní pojištění.

8 NAVÝŠENÍ ZAHRAŇIČNÍHO STRAVNÉHO

U devíti zemí se mění výše zahraničního stravného pro rok 2019. Zaměstnavatel tedy musí počítat s tím, že pokud vyšle zaměstnance na zahraniční služební cestu, bude mít vyšší výdaje na jejich stravování. Jedná se jak o dvě zcela zásadní země, se kterými udržujeme významný obchodní vztah – Polsko a Nizozemsko, a dále jde o destinace s menší frekvencí obchodních návštěv – Argentina, Kuba, Mauretánie, Barma, Saúdská Arábie, Senegal a Sýrie.

9 ZVÝŠENÍ LIMITU PRO VÝDAJOVÉ PAUŠÁLY OSVČ

Od roku 2018 došlo k omezení maximální částky výdajů, které si mohl odečíst živnostník (OSVČ) uplatňující paušální výdaje. Tyto výdaje odpovídaly v roce 2018 nově výši příjmů 1 mil. Kč, došlo tedy ke snížení na polovinu. Podle posledních návrhů Sněmovny by se limit pro využití výdajových paušálů u živnostníků při výpočtu daně z příjmů mohl opět zvýšit z jednoho milionu na dva miliony korun.

10 ELEKTRONICKÉ NESCHOPENKY

Další připravovanou novelou, kde zákonodárci předpokládají účinnost od 1. července 2019, je novela zákona o nemocenském pojištění, která by měla

zavést elektronické neschopenky. Jedná se pouze o první etapu. Před realizací vlastního projektu elektronické neschopenky bude realizována určitá část tohoto projektu v předstihu.

11 ZVÝŠENÍ LIMITU SOLIDÁRNÍ DANĚ

Solidární dani ve výši sedmi procent podléhají pouze příjmy ze závislé činnosti nad samostatné výdělečné činnosti nad stanovený limit. Pro rok 2019 se tento limit zvyšuje na 1 569 552 Kč ze současných 1 438 992 Kč. Pokud tedy někomu vznikne povinnost platit solidární daň, při stejném rozhodném příjmu zaplatí méně než v roce 2018.

12 ZJEDNODUŠENÍ VYŘIZOVÁNÍ OCHRANNÝCH ZNÁMEK

Novela přibližuje systém ochranných známek v České republice systémům v ostatních členských státech Evropské unie. Dochází k vypuštění požadavku grafického znázornění ochranné známky a významně se posiluje postavení vlastníků ochranných známek na trhu. Úřad průmyslového vlastnictví bude nově informovat vlastníky ochranných známek o blížícím se uplynutí doby platnosti zápisu jejich ochranné známky a dochází ke zjednodušení právní úpravy jednotlivých podání, včetně placení správních poplatků v řízeních o ochranných známkách. ■

ZDROJ: AMSP ČR
FOTO: SHUTTERSTOCK

Daniel Meron:

ČESKO POVAŽUJEME ZA NAŠEHO NEJLEPŠÍHO PŘÍTELE V EVROPĚ

„LÉPE JSTE NEMOHLI ‚IZRAELSKÉ‘ VYDÁNÍ TRADE NEWS NAČASOVAT,“ KONSTATUJE NA ZAČÁTEK NAŠEHO SETKÁNÍ DANIEL MERON, VELVYSLANEC STÁTU IZRAEL V ČESKÉ REPUBLICĚ. MÁ NA MYSLI SKUTEČNOST, ŽE PODLE NOVÉHO BLOOMBERG INNOVATION INDEXU, TEDY ŽEBŘÍČKU ZEMÍ PODLE MÍRY INOVACÍ, JE IZRAEL MEZI PĚTICÍ NEJVÍCE INOVATIVNÍCH STÁTŮ NA SVĚTĚ. „ČESKO A IZRAEL BUDUJÍ NYNÍ PEVNÉ ZÁKLADY PRO JEŠTĚ HLUBŠÍ SPOLUPRÁCI, ABY SE ČEŠTÍ VĚDCI MOHLI INSPIROVAT IZRAELSKÝMI ZKUŠENOSTMI – A IZRAEL JE NADŠENÝ, ŽE JE S VÁMI MŮŽE SDÍLET A PŘITOM SE INSPIROVAT OD VÁS.“

Daniel Meron je izraelským velvyslancem v ČR od března 2017. Předtím pracoval na izraelských ambasádách v Norsku a na Kypru jako zástupce velvyslance a také v USA jako zvláštní zplnomocněnec pro vztahy s americkým Kongresem. K České republice ho pojí blízký vztah, jeden z předků jeho ženy pocházel z Uherského Hradiště a teta jeho ženy se provdala za česko-izraelského spisovatele a diplomata Viktora Fischla

Izrael je dnes skutečnou Mekkou pro start-upy, inovace a high-tech a těší se rostoucímu zájmu ze strany nadnárodních společností, velkých firem, investorů i vlád různých zemí. Chtějí u vás investovat, obchodovat s vámi, mají zájem o výměnu zkušeností anebo jen chtějí vidět na vlastní oči, jak se vaší malé zemi podařilo ekonomicky prorazit. V čem tedy spatřujete kořeny současného vědeckého a podnikatelského úspěchu Izraele?

Hlavními faktory jsou mentalita a kulturní tradice, angažovanost vlády, vzdělání, armáda a imigrace. Z mého pohledu za tím vším ale stojí především ten neskutečný podnikatelský duch, který je u Izraelců evidentní a který je podmíněn kulturně. Izraelci se nebojí riskovat, i když výsledkem nemusí být vždy úspěch.

Můžete nám jednotlivé aspekty přiblížit?

Zaprvé, Izraelci jsou od přírody velmi inovativní a mají podnikatelského ducha. Neustálé hledání způsobů, jak vynalézt něco nového, je vložka, kterou má židovský národ kulturně velmi hluboko zakořeněnou. Zadruhé, izraelská vláda stanovila výzkum a vývoj a investice do nich jako jasnou prioritu, takže dnes jsme v intenzitě výzkumu a vývoje první na světě, jak dokládají statistiky. Pokud jde o financování, vydává Izrael na podporu výzkumu a vývoje 4,3% HDP, čemuž může

ve světě konkurovat jen Jižní Korea. Vláda je podporuje různými pobídkami, bonusy, stipendii a dalšími prostředky a jedním z důsledků této podpory je i to, že dnes v Izraeli existuje přes sedm tisíc start-upů, jen v oblasti Tel Avivu je jich víc než tisíc. Zatřetí, v Izraeli i v rámci židovské tradice bylo vždy nesmírně důležité vzdělání. Úroveň vzdělávání je v zemi velmi dobrá a systém produkuje mnoho inženýrů, počítačových expertů, odborníků na kybernetiku atd.

A další aspekty?

Čtvrtým faktorem je armáda. Musíme ji mít co nejlepší, s ohledem na naši bezpečnost. A s armádou jde ruku v ruce silný výzkum a vývoj pro vojenské účely. Naši mladí inženýři a vědci mají praktickou zkušenost z armády, kterou mohou využít na pracovním trhu. Dobrým příkladem je firma Check Point, jedna z největších na světě v oboru kybernetické bezpečnosti. Stojí za ní mladý Izraelec Gil Shwed, který předtím pracoval na kybernetických inovacích v armádě a následně tuto svou zkušenost převedl do civilního života a založil si malou firmu, z níž je dnes nadnárodní podnik s pobočkami po celém světě, mimo jiné i v Česku.

Závěrem je tu imigrace. V 90. letech přišlo do Izraele mnoho akademiků a špičkových vědců z postsovětských zemí a států bývalého východního bloku, především z Ruska, ale třeba i z tehdejšího Československa, a tito lidé velkou měrou přispěli k vysoké úrovni izraelské akademické obce. Celý milion přišel z Ruska a mnoho z těchto imigrantů mělo výrazné zkušenosti z univerzitního světa.

VĚDCI BY MĚLI BÝT I PODNIKAVÍ

A v čem tkví podstata úspěchu izraelského aplikovaného výzkumu? Čím to je, že se vám tak daří propojovat vědu a výzkum s byznysem?

Jedna z věcí, kterou naše univerzity provedly už velmi záhy, je to, že zakládaly byznysová centra, která si k sobě přidružily. Hebrejská univerzita v Jeruzalémě, Telavivská univerzita a dnes už vlastně každá univerzita v Izraeli má po mnoho let tyto pobočky, jejichž úkolem je zít výsledky vědeckého výzkumu a vývoje a přetavit je do byznysových projektů.

Například v Jeruzalémě je velmi úspěšná firma Mobileye, která vyrábí autonomní vozy a používá umělou inteligenci a radary k včasnému rozpoznání jakéhokoli nebezpečí na cestě, a tím pomáhá chránit řidiče. Před dvěma lety ji za 15 miliard amerických dolarů koupil Intel, což představuje historicky největší firemní akvizici v Izraeli. Mobileye založil vědec na Hebrejské univerzitě, který svůj nápad postupně rozvinul až na praktickou úroveň do jedné z nejdynamičtějších high-tech společností vůbec, tedy vzešla z čistě univerzitního podhoubí.

Češi mají přece jen odlišnou historickou zkušenost a mentalitu. Jsou vzhledem k tomu podobné úsilí a úspěch v Česku vůbec reálné?

Je to rozhodně reálné a už teď vidím první kroky – například různé vědecké inkubátory a inovační centra po celé vaší zemi. Jezdím po Česku hodně, snažím se setkávat s lidmi z byznysu a musím říct, že z toho, co vidím, mám skvělý dojem. Nedávno jsem byl v Ostravě a jejich inovační centrum je fantastické. Mimochodem zanedlouho vyrazí do Izraele desetičlenná delegace vedená primátorem Ostravy, aby načerpala inspiraci v oblasti transferu inovací do praxe. Takže ano, vidím tu neskutečně silného podnikatelského ducha!

Navíc je velmi důležité, že máte špičkovou úroveň vědy a akademických institucí, včetně výzkumných center. Byl jsem v CEITECu v Brně, tam jezdí pro inspiraci dokonce i přední izraelské vědci. Skvělé jsou Eli Beamlines v Dolních Břežanech, Český institut informatiky, robotiky a kybernetiky (CIIRC) na ČVUT v Praze nebo výzkumné centrum Technické univerzity v Liberci – i ta jsou pro nás inspirací. A příští týden máme setkání s delegací z VUT Brno, na němž se bude podepisovat dohoda s obdobnou univerzitou v Izraeli. Je však naprosto nezbytné umět tu technologii, kterou úspěšně studujete, zkoumáte a vyvíjíte, převést do aplikovatelného byznys modelu. Ale i tam už vidím pokroky. Například před dvěma měsíci

byla v Izraeli osmnáctičlenná delegace představitelů českých univerzit na konferenci o transferu technologií.

Kdo vlastně v Izraeli, který je tržní ekonomikou stejně jako ČR, rozhoduje o prioritách výzkumu a jeho finanční a institucionální podpoře?

Hlavním inspirátorem těchto iniciativ je dlouholetý premiér Benjamin Netanjahu. Je silně orientován na byznys a ze své pozice podporuje investice do těch správných oblastí. V Izraeli také existuje pozice poradce vlády pro výzkum a vývoj; na tomto postu byla například dr. Orna Berry (Pozn. red.: TRADE NEWS s ní přináší exkluzivní rozhovor na str. 26–28.). Nedávno se dále zformovala vládní instituce zvaná Israeli Innovation Authority (tj. Izraelský úřad pro inovace). Nespadá pod žádné ministerstvo, je přímo odpovědná premiérovi. Má velký rozpočet a rozhoduje o tom, kam vložit peníze, které akademické instituce nebo start-upy se mají podpořit, které oblasti země je třeba více rozvinout a pak v nich akcentovat růst pomocí nižšího zdanění společností, jež se tam přestěhují apod. Týká se to například oblasti Negevské pouště. Tento úřad také rozhoduje o benefitech pro zahraniční investory, kteří chtějí v naší zemi obchodovat. Navázal i spolupráci s Technologickou agenturou ČR a také s CzechInvestem.

DIPLOMACIE MUSÍ VYTVÁŘET PŘÍLEŽITOSTI

Jakou roli ve vaší pracovní náplni hraje ekonomická diplomacie?

Ekonomická diplomacie je pro mě prioritou číslo jedna, a stejně tak pro celou izraelskou ambasádu. Při vši úctě k tradiční diplomacii dnešní diplomacie musí pomáhat ekonomické spolupráci, propojovat ekonomiky, firmy, seznamovat lidi a vytvářet příležitosti. Věřím, že z našeho povídání je znát, že se nevěnujeme pouze teorii, ale snažíme se prakticky přispět k co nejširší spolupráci mezi našimi státy na konkrétních úrovních. A vidíte, že příkladů spolupráce a sdílení zkušeností mezi Izraelci a Čechy je opravdu hodně. Z vlastní zkušenosti vám můžu říct, že Izraelci s Čechy pracují nesmírně rádi, také díky společné historické a politické zkušenosti a velmi dobrým vztahům mezi oběma zeměmi. Často zdůrazňuji, že považujeme Česko ►►

► za našeho nejlepšího přítele v Evropě, a za tím si stojím. Odráží se to jak v byznysu (izraelský vývoz do Česka za poslední tři roky stabilně roste a český export do Izraele se dokonce téměř zdvojnásobil), tak i v cestovním ruchu, kdy se počty turistů na obou stranách za posledních šest let více než zdvojnásobily.

Můžete být konkrétní? Na čem třeba nyní společně s našimi institucemi a firmami pracujete?

Například hned po našem rozhovoru mám schůzku s představiteli agentury CzechInvest, na níž budeme hodnotit seminář pro nejlepší startupisty ze zemí Visegrádské čtyřky v Izraeli. Společně se budeme zamýšlet, jak tuto úspěšnou iniciativu dále rozvinout.

A před vámi jsem měl jednání s prezidentem Česko-izraelské smíšené obchodní komory. Probírali jsme strategické priority spolupráce v oblasti high-tech mezi Českem a Izraelem pro tento rok, a těmi jsou vodohospodářství a zdravotnictví. Pokud jde o vodohospodářství, Česko v posledních letech trpí suchy, proto je nastartována spolupráce s příslušnými institucemi a s vládou, abychom dodali izraelské technologie v této oblasti. Izrael má vzhledem ke svému velmi suchému klimatu bohaté zkušenosti se zpracováním vody a opětovným využitím odpadních vod – plných 86 procent vody se v Izraeli použije znovu, přičemž další zemí v pořadí je Španělsko s 12 procenty. V tomto směru nás kontaktovala Česká zemědělská univerzita v Praze, kterou jsme propojili s institutem Volcani Center v Izraeli, významným expertem v tomto oboru, s nímž budou podepisovat smlouvu o spolupráci. S izraelským a českým Ministerstvem životního prostředí plánujeme společný seminář na téma vodohospodářství a nakládání s odpadními vodami, který by se měl uskutečnit v průběhu tohoto roku v Praze.

Zdravotnictví vybrala česká vláda, protože má zájem o jeho modernizaci, zejména digitalizaci. V tom je Izrael velmi silný – v zemi funguje přes 300 startupů v oblasti e-health, tedy digitálního zdraví, a 100 procent izraelských lékařů používá elektronické záznamy o pacientech, zatímco třeba v USA je to pouze 52 procent a u vás to číslo bude zřejmě

ještě menší. V listopadu pak bude ČISOK pořádat v Olomouci velký seminář o digitalizaci zdravotnictví za účasti mnoha expertů.

Zmínil jste CzechInvest nebo ČISOK. Spolupracujete také s Asociací malých a středních podniků ČR? Jak hodnotíte vzájemné kontakty?

S touto asociací spolupracujeme dlouhodobě, v říjnu 2018 například pořádala Exportní fórum na téma Izrael, výborný seminář za účasti mnoha expertů. Byla tam také zástupkyně firmy Dekonta, která mluvila o expertize českých společností, jež v Izraeli chybí, mj. provádění geologických vrtů v Negevské poušti – a to je další dobrý příklad vývozu českých technologií do Izraele. Česká ambasáda v Izraeli také pilně propaguje české, nejen technologické, firmy a pomáhá jim tam otevírat dveře. V této souvislosti bych rád zmínil, že jsme byli velmi potěšeni, když CzechTrade a CzechInvest otevřely kancelář v Jeruzalémě.

Jaké další české malé a střední podniky jste měl dosud během svého působení možnost navštívit?

Takhle z hlavy mě napadají dva příklady: vloni jsem byl ve firmě VODA CZ u Jaroměře, která se zabývá zpracováním a čištěním odpadních vod a také spolupracuje s izraelskými firmami v oboru. Nebo jsem navštívil velmi zajímavou firmu GZ Media v Loděnici, která vyrábí vinylové gramofonové desky a je v tomto oboru světovým lídrem. Jsou také v kontaktu s některými izraelskými firmami a já jsem se snažil propojit je s podniky v Izraeli, které by pro ně mohly být zajímavé z pohledu 3D tisku. Obě firmy jsou menší rodinné společnosti, jimž se velmi dobře daří a chtějí dále růst. Vedle toho jsem byl například v mnoha menších pivovarech, některé mají velký potenciál pro byznys s Izraelem.

IZRAELSKÁ PREMIÉRA ŠKODY SCALA

V posledních letech jsme zaznamenali také výrazné úspěchy automobilky Škoda Auto na izraelském trhu...

Ano, Škoda je dnes v Izraeli nejprodávanější evropskou automobilkou a čtvrtou celkově, po japonských a korejských

značkách. Škodovky se hodně používají jako taxíky, vládní auta, v armádě a v mnoha dalších oblastech. Izraelci si je velmi oblíbili, protože jsou to bezpečná, pohodlná a levná auta – mají všechno, co potřebujeme. V Izraeli nevidíte moc lidí s mercedesy nebo jaguáry. Začalo to tak, že před dvěma lety si Škoda Auto stanovila Izrael jako trh, na který chce více proniknout. Otevřela nejprve inovační centrum v Tel Avivu, v loňském roce začala investovat do izraelských high-tech společností a odebírá od nich konkrétní řešení. To, že tyto firmy byly vybrány největším českým podnikem, je pro nás obrovská pocta. Vždy to uvádím jako dobrý příklad spolupráce velkého průmyslového koncernu z Česka a menších digitálních firem z Izraele. A vyvrcholením spolupráce bylo, že generální ředitel Škody Auto přijel v prosinci do Tel Avivu a slavnostně tam uvedl na trh nový model Škoda Scala. Ze všech možných míst na světě si Škodovka pro tuto velkou událost vybrala právě Izrael! Bylo to vůbec poprvé, co v Izraeli nějaká automobilka pořádala představení svého nového vozu.

V čem dalším se může izraelské prostředí inspirovat od českého?

Celkově je to vaše expertiza v průmyslu a technologiích, zejména ve strojírenství, ale i v jiných oborech. Například přerovská firma Meopta, jeden ze světových lídrů v oblasti výzkumu, vývoje a výroby optických produktů, je výborně etablovaná na izraelském trhu. A i v Česku jsou velmi zajímavé digitální firmy, například jedním z těch vybraných českých startupistů na nedávném semináři v Izraeli byl Petr Václavěk, který vymyslel fantastickou aplikaci jménem Foodgroot porovnávající informace o potravinářských výrobcích. Pak bych ještě zmínil, že Izrael i Česko mají výborné výsledky ve výzkumu v oblasti umělé inteligence, a to je z mého pohledu další oblast, kde by spolu naše dvě země mohly spolupracovat. ■

ZA ROZHOVOR DĚKUJÍ DANIEL LIBERTIN A JANA JENŠÍKOVÁ

FOTO: ARCHIV D. MERONA

Izrael

Spojené

arabské emiráty

perspektivy
ekonomika
příležitosti
srovnání
trendy

letem světem!

s CzechTrade

Izrael: Světová špička ve výzkumu a vývoji

Izrael je již tradičně jedním z našich nejvýznamnějších obchodních partnerů na Blízkém východě a jednoznačně se řadí do skupiny nejvíce inovativních ekonomik světa. Z hlediska finančních prostředků vynakládaných na výzkum a vývoj (v poměru k HDP) je světovým lídrem. Investice putují především do high-tech oborů s vysokou přidanou hodnotou, jako je informatika a komunikační technologie, biotechnologie či nanotechnologie. Podporován je i farmaceutický průmysl, do něhož proudí přibližně pětina z celkových investic v rámci izraelského technologického sektoru. Země zaujímá páté místo na světě v počtu schválených patentů na obyvatele (za Japonskem, Švédskem, Švýcarskem a Jižní Koreou) a je také na předním místě v počtu start-upů na obyvatele.

Významné postavení má obranný a bezpečnostní průmysl, který je známý technologickou vyspělostí. Vývoj obranné a bezpečnostní techniky tvoří přibližně desetinu z celkového průmyslového exportu Izraele. Výdaje na obranu za rok 2017 podle Světové banky činily 4,7 % HDP.

V hodnocení podnikatelského prostředí Ease of Doing Business 2018 obsadil Izrael 49. místo, v novém Indexu globální konkurenceschopnosti 4.0, který publikuje Světové ekonomické fórum, obsadil 20. místo ze 140 zemí.

Spojené arabské emiráty: Přeměna na znalostní ekonomiku

SAE jsou příkladem státu s pozvolnou úspěšnou diverzifikací ekonomiky závislé na ropě na ekonomiku založenou na znalostech. Proto vláda směřuje své investice do rozvoje odvětví, jako je letectví, zdravotnictví, vzdělávání, obrana či cestovní ruch, a také do oblasti vědy, výzkumu a inovací. Podle aktuálních předpokladů se má v zemi v průběhu příští dekády zvýšit podíl průmyslu na HDP na čtvrtinu, a stane se tak odvětvím číslo jedna. SAE také velmi výrazně investují do obnovitelných zdrojů energie, přičemž cílem je zvýšit podíl OZE na energetickém mixu země až na 44 % v roce 2050. Podle odhadů MMF se očekává, že se SAE stanou druhou největší ekonomikou z hlediska HDP v běžných cenách mezi arabskými státy (po Saúdské Arábii).

Spojené arabské emiráty jsou obchodním centrem obsluhujícím Střední východ, Afriku a jižní Asii, přičemž značná část objemu dovozu je v konečném důsledku reexportována. Zvláště Dubaj hraje ústřední roli v regionálním obchodu, logistice a turistice. V rámci podnikání a obchodování se SAE je třeba vzít v úvahu, že každý emirát si ponechává kontrolu nad určitými regulačními opatřeními. To se týká například obchodních činností, které již nejsou upraveny federálními předpisy, jako je vydávání živnostenských oprávnění a zakládání právnických osob.

V hodnocení podnikatelského prostředí Ease of Doing Business 2018 obsadily SAE 11. místo, v Indexu globální konkurenceschopnosti 4.0 jim patří 27. místo.

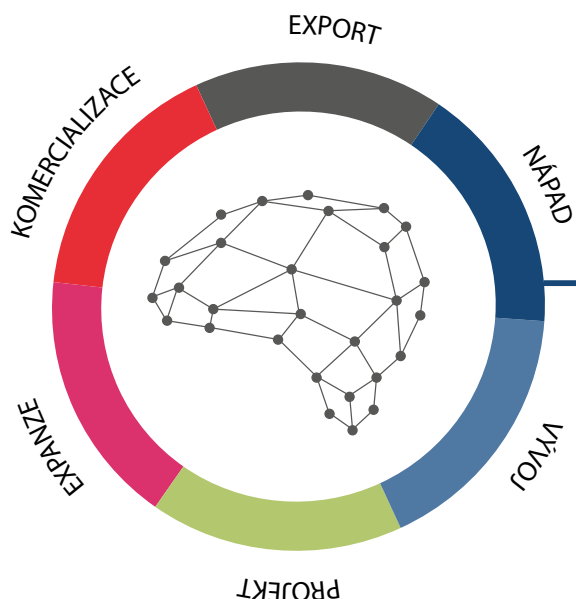

CESTA PODNIKATELE

INOVATIVNÍ NÁPAD

Programy TA ČR

ZAHÁJENÍ VÝROBY

Záruka 2015 až 2023

ČMZRB

ZAČÁTEK PODNIKÁNÍ

Záruka 2015 až 2023

Expanze

ČMZRB

PODNIKATELSKÝ ZÁMĚR

CzechStarter

CzechInvest

TÝM ČESKO

SDÍLENÁ PODPORA PODNIKÁNÍ

WWW.TYM-CESKO.CZ

SILVANA JIROTKOVÁ, GENERÁLNÍ ŘEDITELKA CZECHINVESTU:

„Přínosem Týmu Česko je, že na jednom místě v každém regionu České republiky jsme klienty schopni informovat o produktech a službách všech institucí sdružených v Týmu Česko. Zpřehlednili jsme tak systém veřejné podpory v České republice a poskytujeme společností konzultační služby na míru podle jejich konkrétních potřeb.“

JAROSLAV VÝBORNÝ, PŘEDSEDA PŘEDSTAVENSTVA ČESKÉ EXPORTNÍ BANKY:

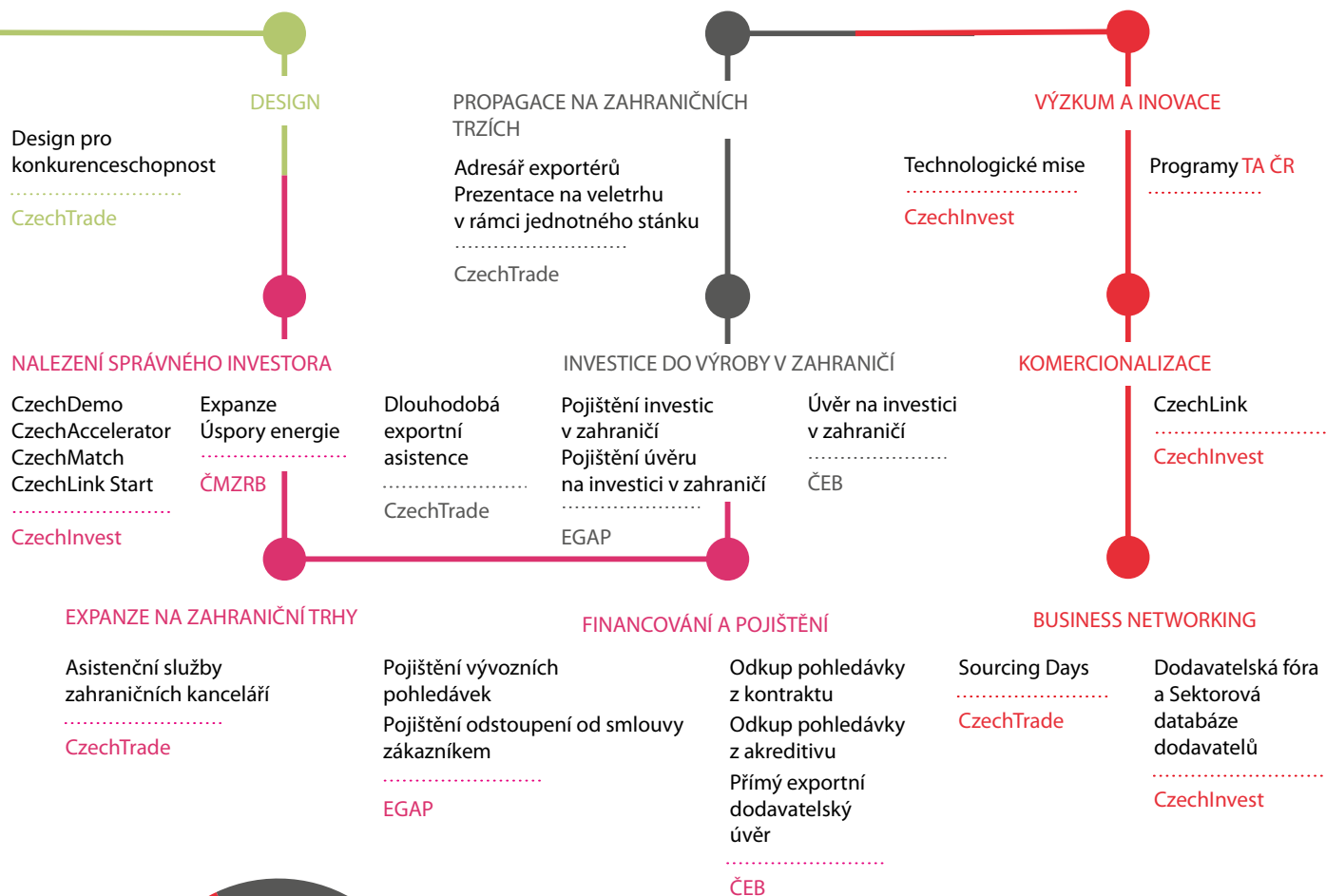
„Ať už se zájemce o jakékoli služby Týmu Česko obrátí na kteroukoli z institucí, měl by získat ještě lepší servis. To je náš společný cíl. Synergie znamená, že se jednotlivé kvality nesčítají, ale násobí. Chceme být víc než jen součet.“

PETR KONVALINKA, PŘEDSEDA TA ČR:

„Posláním Týmu Česko je poskytnout firmám komplexní řešení, které jim usnadní přístup k podpoře státu od výzkumu a inovací až po jejich uplatnění na zahraničních trzích. Těší mě, že se podařilo naši spolupráci posílit a zformalizovat. Přeji Týmu Česko mnoho dalších spokojených klientů.“

RADOMIL DOLEŽAL, GENERÁLNÍ ŘEDITEL CZECHTRADE:

„Tým Česko vnímám jako orchestr složený z více hráčů, který se snažíme poskládat do logicky navazujících kroků tak, abychom českým firmám zahráli co nejlepší skladbu. Tedy aby obdržely co nejlepší služby a byly úspěšné.“

JAN PROCHÁZKA, PŘEDSEDA PŘEDSTAVENSTVA EGAP:

„Prostřednictvím Týmu Česko můžeme efektivně pomoci českým firmám, ať už jde o začínající podnikatele nebo zkušené exportéry.“

JIŘÍ JIRÁSEK, PŘEDSEDA PŘEDSTAVENSTVA ČMZR:

„Přínos Týmu Česko vidím jednoznačně ve zjednodušení a zpřehlednění podpor pro podnikatele a v usnadnění přístupu k nim napříč celou Českou republikou.“

MONIKA PALATKOVÁ, GENERÁLNÍ ŘEDITELKA AGENTURY CZECHTOURISM:

„CzechTourism přináší do Týmu Česko především mnohaleté zkušenosti z oblasti marketingu a komunikace, a to na domácím trhu i v zahraničí. I díky tomu věříme, že se informace o ucelené nabídce Týmu Česko budou stále více dostávat ke své cílové skupině – podnikatelům – a pomohou jim v jejich expanzi.“

Orna Berry:

ČESKO SE MUSÍ ZAMĚŘIT NA EFEKTIVITU VÝZKUMU A VÝVOJE

„V OBLASTI FINANCOVÁNÍ VÝZKUMU A VÝVOJE MÁ NEJVYŠŠÍ PRIORITY EFEKTIVNÍ ŘÍZENÍ VĚDECKO-VÝZKUMNÝCH ORGANIZACÍ A ÚČELNÉ VYUŽITÍ VEŘEJNÝCH ZDROJŮ,“ ŘÍKÁ ORNA BERRY, KTERÁ JE V TOMTO SMĚRU JEDNOU Z NEJVĚTŠÍCH SVĚTOVÝCH AUTORIT. V POZICI VEDOUČÍ PRŮMYSLVÉHO VÝZKUMU A VÝVOJE STÁLA V IZRAELI U ZRODU STARTUPOVÉHO SYSTÉMU. NYNÍ JE KROMĚ JINÉHO ČLENKOU MEZINÁRODNÍHO PORADNÍHO ORGÁNU RADY VLÁDY ČR PRO VÝZKUM, VÝVOJ A INOVACE A V EXKLUZIVNÍM ROZHOVORU PRO TRADE NEWS SE PODĚLILA O SVÉ ZKUŠENOSTI A TIPY, JAK ČESKO MŮŽE ZEFEKTIVNIT SVŮJ APLIKOVANÝ VÝZKUM A JEHO TRANSFER DO PRAXE.

Orna Berry pracovala u izraelského letectva, kde dosáhla hodnosti poručíka, studovala statistiku, matematiku a počítačové vědy na univerzitách v Tel Avivu, Haifě a na Univerzitě Jižní Kalifornie v USA. V letech 1997 až 2000 pracovala pro izraelskou vládu ve funkci chief scientist a je jedinou ženou, která tuto pozici zastávala. Byla předsedkyní BIRD Foundation, která rozvíjela spolupráci mezi izraelskými a americkými technologickými společnostmi. Předsedala společným fondům s Kanadou, Velkou Británií, Jižní Koreou a Singapurem. Je nositelkou řady vyznamenání, včetně ocenění WITI, tedy členství v Síni slávy pro výjimečné ženy, které přispěly k technologickému rozvoji. Od jihokaliifornské univerzity získala ocenění Viterbi za schopnost spojovat podnikání s odbornou excelencí. Je zařazena mezi 100 nejvlivnějších lidí v Izraeli. V listopadu 2018 byla jmenována členkou Mezinárodního poradního orgánu Rady vlády ČR pro výzkum, vývoj a inovace. Vedle toho předsedá výboru, který v Izraeli připravuje národní infrastrukturu výzkumu v oblasti kvantových technologií

Zájemců o vaše myšlenky a zkušenosti není po světě málo. Proč jste se rozhodla pomoci s budováním systému podpory inovací právě České republice?

Celé to vzniklo z iniciativy Česko-izraelské smíšené obchodní komory. Nejprve jsme absolvovali schůzku v Tel Avivu, po níž jsem byla pozvána na další jednání do Prahy. Tam jsem strávila tři velmi intenzivní dny, z nichž významnou část tvořila setkání s výzkumnými institucemi a univerzitami, další část schůzky s představiteli vlády a do určité míry i jednání s konkrétními firmami. Když jsem se pak vrátila do Izraele, sešla jsem se například s vedoucími představiteli Škody Auto. Spolupráce s českou vládou mi přijde smysluplná a k Česku mám osobně blízko.

PŘIPRAVIT SE NA ZMĚNU PRAVIDEL PO ROCE 2020

Stála jste u zrodu velmi efektivního startupového systému v Izraeli. Co myslíte, lze tyto zkušenosti přenést do české praxe?

Ano, v Izraeli jsem pracovala čtyři roky pro vládu v roli chief scientist, tedy vedoucí průmyslového výzkumu a vývoje. Vedle toho jsem ale působila i v různých rolích ve výzkumu a vývoji a jeho plánování v Evropské unii i v USA. Ze své práce pro BIRD Foundation i jiných působišť mám také přímé zkušenosti s trhy, jako je Jižní Korea nebo Singapur, které jsou dlouhodobými lídry v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, ale také třeba s Británií či Kanadou nebo USA. Čerpám tedy nejen z izraelských zkušeností.

Jaký z modelů financování výzkumu a vývoje byste doporučila aplikovat u nás?

Začnu trochu zeširoka. Když sestavujete jakýkoli program v oblasti výzkumu a vývoje, musíte mít na paměti několik věcí: jednak musíte správně alokovat rozpočet, jednak tento program musí být správně definován a zároveň musí být celý proces zadávání výzkumných projektů ze strany firem co nejprofesionálnější. Dále je potřeba mít co nejprofesionálnější hodnocení a co nejlépe definovanou reakční dobu.

A potom budeme v tomto směru konkurenceschopní?

Menší ekonomiky jako ta vaše nepředstavují třeba pro Čínu žádnou konkurenci. Mohou být k těmto velkým hráčům spíše komplementární a stavět na vyšší atraktivitě. Musíte být lepší v konkrétních, specifických oblastech. A v těch oblastech, v nichž jste dobří, si musíte budovat dobrou pověst hlavně na poli vědy, výzkumu a vývoje. Všechno to spolu souvisí.

A co financování?

V oblasti financování výzkumu a vývoje má samozřejmě nejvyšší prioritu efektivní řízení vědecko-výzkumných organizací a účelné využití veřejných zdrojů. Z rozhovorů, které jsem zatím vedla s českými zástupci, jsem pochopila, že Česká republika je do roku 2020 stále v pozici, kdy může čerpat akcelerační fondy EU, aby se dostala ekonomicky na podobnou úroveň jako západní státy. Ale po roce 2020 se pravidla hry budou měnit a vaše země se tomu musí přizpůsobit.

Inspirativní příklady ovšem netřeba hledat pouze v Izraeli. Například Technické univerzity v Delftu v Nizozemsku se projevily program QuTech, který je zaměřen na kvantové technologie, podařilo uzavřít smlouvy o spolupráci na průmyslovém výzkumu a vývoji s velkými podniky typu Intel či Cisco. Dokázali sestavit takový program, který je dostatečně atraktivní na to, aby splnil pravidla financování EU, zároveň nesmírně atraktivní pro vládu jejich vlastní země a také pro novou generaci vědců. A v neposlední řadě hlavně pro velké nadnárodní korporace, které do nich zainvestují nebo rovnou přemístí část svých kapacit v oblasti výzkumu a vývoje. A těžit z výsledků jejich práce mohou i menší a středně velké výrobní podniky.

NEBÁT SE NEÚSPĚCHU

Toto číslo TRADE NEWS je věnováno z větší části Izraeli, zůstaňme tedy u něj. V čem konkrétně by se Česko mohlo v této oblasti inspirovat?

V Izraeli je cítit výrazný podnikatelský duch – nastavení myslí na to, že když něco jde udělat, pojďme to udělat a pojďme to vymyslet společně. To máte myslím taky. Pro inovativní myšlení a jeho aplikaci do konkrétní byznysové praxe je dále zásadní určitá schopnost improvizace a připravenosti

na neustále se měnící prostředí a také syntézy a multidisciplinárního přístupu.

Pak je tu ale pozitivní vztah k riziku a tam si nejsem u Čechů úplně jistá. Je potřeba riskovat bez ohledu na negativa spojená s možným selháním a přistupovat k němu tak, že vývoj, budování a testování přelomových technologií nikdy není stoprocentně jisté, a tím pádem s sebou nese určité riziko a možnost neúspěchu.

Akcelerace výzkumu a vývoje do byznysu v Izraeli úzce souvisí s vynikající úrovní tamní akademické sféry a se zkušenostmi z obranného průmyslu. Inkubaci výzkumu a vývoje do byznysové praxe pak do velké míry pomohla masivní vlna imigrace z bývalého Sovětského svazu, zejména z řad vědců, výzkumníků a dalších akademických pracovníků. Tito lidé ale nebyli zaměstnatelní v akademické sféře, jelikož nemluvili hebrejsky a nebyli schopni v tomto jazyce učit. Nemohli pracovat ve firmách, jelikož neměli ani odpovídající úroveň angličtiny. Tak jsme jim dali příležitost demonstrovat své know-how a technologie v rámci programu, který jsme po dva roky dotovali. Oni své nápady rozpracovali do fáze ověření koncepce a následného uplatnění ve výzkumu a vývoji a v byznysu. I v dnešní době se podobným způsobem dá pracovat s migrací vědců z méně rozvinutých zemí k vám.

VÍCE JASNÝCH PRAVIDEL A MĚNĚ BYROKRACIE

V čem spatřujete silné stránky a kde slabá místa kooperace akademické a komerční sféry v ČR?

Co teď řeknu, neplatí pouze pro spolupráci mezi akademickou sférou a firmami, kterou je potřeba zintenzivnit, aby přinášela více výsledků využitelných v praxi. V první řadě si myslím, že musíte zeštíhlit správu těchto institucí. Je jich příliš mnoho, je to nepřehledné, různé vládní programy nejsou jasné definované a jejich role splývají. Navíc v celém systému chází determinismus: výzkumné instituce musejí dopředu vědět, s jakými požadavky ze strany firem nebo vlády můžou přibližně počítat. Čím více organizované a méně nahodile se tyto věci dějí, tím méně dochází ke zpožděním a neefektivitám a tím spíše dosáhnete těch nejlepších ►►

►► výsledků. Možná by pomohlo i lepší nastavení pravidel a předpisů.

Zkrátka: vidím u vás příliš mnoho kanálů, programů, málo organizovanosti a složitou byrokracií. A to je špatná kombinace. Je potřeba to seškrtnat, zštíhlit, zjednodušit. Totéž platí i o různých kontrolních institucích – máte jich opravdu hodně a je správně, že veřejné finance mají být dobře řízeny a kontrolovány, ale možná by to chtělo mít méně obecných kontrolních institucí a speciálních kontrolorů. No a když budete mít méně různých programů, bude i méně co kontrolovat! Všechno to spolu souvisí a není to tak složité.

V českém prostředí se po roce 1989 etablovaly izraelské firmy velmi úspěšně. Jak se to daří našim společnostem u vás?

Jelikož Česko je takovou malou průmyslovou velmocí a na průmysl stále klade velký důraz, mnoho izraelských firem od vás dováží různé věci – potraviny, nástroje a strojírenské vybavení,

velké ekonomiky našich parametrů v digitální době?

Musíme vždy vycházet z toho, co je v daných podmínkách reálné a na čem se dá stavět. Ale stanovení priorit ve vzdělávání není tak jednoduché jako v byznysu, kdy vyhodnotíte různé možnosti a vyberete tu nejlepší. Z mého pohledu je vedle samotného předávání znalostí velmi důležité stanovit si hodnoty, které má vzdělávací systém mít a předávat. A to je hodně o důležitosti celoživotního vzdělávání, vstřebávání

samostatně myslet a samostatně se rozhodovat. Zároveň je jim třeba neustále připomínat, že život je dlouhý a plný změn, díky nimž je velmi pravděpodobné, že to, co teď studují, bude za několik let irelevantní, a tím je vést k celoživotnímu učení. A to se pak odrazí i na efektivitě vzdělávacího systému a flexibilitě lidí na pracovním trhu.

Navzdory české skepsi na adresu úrovně absolventů našich škol se řada z nich uplatnila v předních vědeckých a výzkumných institucích vyspělých zemí. Sama jste před lety studovala a působila v zahraničí, ale vrátila se a pracovala pro svou vlast. Jakými argumenty byste lákala tyto naše krajany k návratu domů?

Vidím tam dva různé faktory – jeden je určitá morální přínaléžitost k dané zemi, k jejím lidem, rodině, to, co nazýváme kořeny. Druhý jsou pracovní příležitosti a jejich mezní dopad. Pokud se například Izrael začíná věnovat kvantovým technologiím, nemůžu čekat, že budou tamní vědci ochotní přesunout se na jiná výzkumná pracoviště s daleko horší infrastrukturou, která je v jejich činnosti zbrzdí a na kterých už nebudou moci pokračovat ve svých experimentech.

Tito lidé musejí být neustále motivováni, a nemluvíme o penězích. Je tedy potřeba dát jim jistotu, že u vás budou dělat něco smysluplného a něco, kde jejich činnost bude mít větší mezní dopad, tj. kde výsledky jejich práce budou více vidět nebo kde dostanou více odpovědnosti, svobody, publicity a podobně. Tím je podle mě možné je nalákat i k návratu zpět. ■

MYSLÍM, ŽE ZE VŠECH ZEMÍ, KTERÉ MAJÍ DOBRĚ ZVLÁDNUTOU ORGANIZACI VÝZKUMU A VÝVOJE A JEHO VÝRAZNÉ ZAPOJENÍ DO BYZNYSOVÉ PRAXE, JSOU TO FINSKO A IZRAEL, KTERÉ VÁM Z POHLEDU PODOBNÉ VELIKOSTI, Vlivu A ÚČINNOSTI MOHOU POMOCI NEJLÉPE.

ale také know-how, včetně kybernetických a jiných digitálních řešení. Český export do Izraele je dokonce téměř čtyřikrát větší než ten izraelský do Česka. Celkově je vidět, že mezi oběma zeměmi je čilá spolupráce a obchodní výměna a že její objemy rostou.

VZDĚLÁVÁNÍ BY VEDLE ZNALOSTÍ MĚLO PŘEDÁVAT HODNOTY

V posledních letech se v České republice stále intenzivněji vede společenskou debatu o nízké efektivitě tuzemského školství. Jak by měl podle vás vypadat vzdělávací systém středně

relevance toho, co studujete, propojování vašeho know-how s konkrétními situacemi, kde se dá uplatnit... A taky o otevřené mysli a připravenosti na neustálé změny.

V neposlední řadě by se měl posílit i etický aspekt, protože všechny tyto nové fenomény jsou vždy napřed oproti legislativě a společnost často neví, jak se k nim postavit – stačí se podívat například na umělou inteligenci, sdílenou ekonomiku, ale třeba i sociální sítě nebo problém duševního vlastnictví v době internetu. A to se bude násobit.

Takže na jednu stranu samozřejmě musí vzdělávání účinně učit lidi, jak co dělat, ale na druhou je musí taky naučit

ZA ROZHOVOR DĚKUJÍ DANIEL LIBERTIN A VĚRA VORTELOVÁ
FOTO: EYAL ITZHAR A SHUTTERSTOCK

sítě a spojení

bezdrátové – drátové – kabelové – optické – počítačové – telefonické – neuronové

Existují sítě s **UMĚLOU INTELIGENCÍ**, které jsou schopné rozhodovat se samostatně, v průběhu času se učit, zdokonalovat, předvídat potíže a reagovat.

Existují **BEZDRÁTOVÉ SÍTĚ PÁTÉ GENERACE (5G)** s přenosovou rychlostí kolem 1 GB/s (film v HD kvalitě stáhnete za 4 vteřiny), které budou mít význam pro průmysl a IoT.

1

Nároky na **RYCHLOST** a objemy přenosů dat se zvyšují

2

BEZPEČNOST vysokorychlostních datových sítí je důležitá

3

Množství kybernetických útoků **ROSTE** a poroste

4

A naše **ZÁVISLOST** na sítích také roste a poroste s jejich novými funkcemi

STARFOS

FULLTEXTOVÝ VYHLEDÁVACÍ PROJEKT VAVAI V ČR

Příklady podpořených projektů TA ČR

- TJ01000358 Inteligentní firewall pro průmyslové sítě
TH02020319 Robot pro inspekci a diagnostiku distribuční a přenosové sítě - NET-Robotics
TH02020104 Optimalizace provozu elektroenergetické inteligentní sítě dle konceptu „Smart Grid“ z pohledu jeho hospodárnosti a bezpečnosti
TA01010324 Vícekanálové přenosy obrazu s vysokým rozlišením optickou sítí

T A
Č R

MOŽNOSTÍ TECHNOLOGICKÉ SPOLUPRÁCE S IZRAELEM NENÍ MÁLO NAUČME SE U IZRAELCŮ PREZENTOVAT SVÉ ÚSPĚCHY

KRÁTCE PO VZNIKU IZRAELE BYLO MOŽNÉ JEHO EKONOMIKU MĚŘIT NEJSPÍŠ POČTY SKLIZENÝCH A VYVEZENÝCH POMERANČŮ. OMEZENÉ SUROVINOVÉ ZDROJE, NEUSTÁLÉ OHROŽENÍ DALEKO POČETNĚJŠÍMI SOUSEDY, KTERÍ SE HO POKUSILI ZNIČIT V NĚKOLIKA VÁLKÁCH, NUTNOST ABSORBOVAT STATISÍCE ŽIDOVSKÝCH UPRCHLÍKŮ Z EVROPY HNED PO ZALOŽENÍ STÁTU A SKORO MILION IMIGRANTŮ Z BÝVALÉHO SOVĚTSKÉHO SVAZU V LETECH DEVADESÁTÝCH, TO VŠE VYŘEŠIL ROZVOJ TECHNOLOGICKÉHO ZÁKLADU EKONOMIKY A JEJÍ NEBÝVALÝ VZESTUP.

VŮLE KE SPOLUPRÁCI

Izrael je zemí s největší koncentrací vědeckého potenciálu na světě a jeho obyvatelé mají příkladnou mentalitu, jak tento potenciál přetavit v ekonomický úspěch. Nebrání se racionální spolupráci, bude-li oboustranně výhodná, což je stálá výzva pro inovačně výkonné subjekty z České republiky. Ostatně kulturní bariéry, jaké známe například ze zemí východní Asie, zde neexistují.

RESPEKTOVANÁ VÝZKUMNÁ INFRASTRUKTURA

Česká věda a výzkum se těší v Izraeli slušnému respektu, vzájemné kontakty jsou čilé a Izraelci s velkým zájmem sledují celou paletu výzkumných infrastruktur, které vznikly v České republice jako houby po dešti v předchozím desetiletí a které jsou namnoze vybaveny lépe, než je ve světovém měřítku obvyklé. Můžeme se také s obdivem

zmínit například o respektu, který si u světově proslulého Weizmannova institutu z Rechovotu vydobyl náš Ústav organické chemie a biochemie AV ČR a který vede k tomu, že naši odborníci každoročně školící izraelské kolegy v medicíně a chemii.

HOSPODAŘENÍ S VODOU

Pro Izrael je voda a hospodaření s ní životně důležité. Tuto zkušenost přináší

klimatická změna i v našich krajinách. Máme se tedy v čem poučit a naopak můžeme předávat české zkušenosti v oboru zacházení s vodami odpadními. Osou tohoto toku zkušeností může být například CzechGlobe, centrum excelence Ústavu výzkumu globální změny AV ČR, a záměr vybudovat brněnské středisko Mendel Quarter jako prostor pro praktickou realizaci takové spolupráce.

BEZPEČNOST PŘEDEVŠÍM

Oborů, kde je Česká republika respektovaným partnerem, bychom našli řadu. Například jen v evropském programu Horizon 2020 spojily obě země síly ve více než pěti desítkách prestižních projektů. Izrael ochotně naslouchá našim odborníkům v sektorech, jako je například umělá inteligence, zpracování řeči – to zejména s ohledem na identifikaci mluvčího, kvalifikovaná chemie, telemedicína. Otázka bezpečnosti je pro Izrael klíčová a zkušenosti přenosné. To by jistě potvrdila česká společnost CyberGym Europe, která trénuje osoby zodpovědné za strategické infrastruktury v managementu kritických situací a zvládnání útoků. Neměli bychom zapomenout ani na tak praktické problémy, jako je nutnost obstarat si dostatek blikovnin z vlastních zdrojů. Zde je příležitost pro české, zejména jihočeské, zkušenosti s chovem sladkovodních ryb.

ZA ÚSPĚCH SE NESTYĎME

Izrael proslul jako start-up nation, ale zdá se, že se karta poněkud obrací a že vytvořit inovativní společnost a rychle ji prodat už není primárním cílem. Spíš bychom mohli hovořit o scale-up, tedy o rozvinutí inovativní myšlenky tak, aby přinesla další benefity národní ekonomice. K tomu je nutná interdisciplinarita, flexibilita, věcnost a schopnost improvizace, tedy vlastnosti, které ani Čechům nechybějí. Čím bychom se ale rozhodně měli inspirovat, je agresivní marketing vlastních úspěchů, ten nám chybí. ■

TEXT: JIŘÍ KRECHL

FOTO: SHUTTERSTOCK A ARCHIV CZECHINVESTU

Jiří Krechl je vedoucím Oddělení výzkumu, vývoje a inovací v CzechInvestu

IZRAELSKÉ INVESTICE

STRATEGICKÁ KUCHARKA

Před deseti lety vyšlo první vydání knihy Dana Senora a Saula Singera Start-up Nation. Kniha popisuje příčiny ekonomického úspěchu izraelského státu. Příběhy jednotlivých společností dokumentují zdroje úspěchu, pozitivní příklad a podnikatelskou odvahu, která pomohla jednotlivým společnostem k dosažení statusu globálně uznávaných technologických inovátorů. Český překlad na sebe nenechal dlouho čekat. Vydán byl již v roce 2011 a záhy se stal jednou z nejoblíbenějších inspirací populárních ekonomických strategií strukturálních změn.

IZRAELSKÉ STOPY V ČESKÉ REPUBLICCE

Přibližně v době prvního českého vydání této knihy došlo i k nejvýznamnější izraelské investici v České republice, a to expanzi výrobce generických léčiv, společnosti TEVA Czech Industries v Opavě, v hodnotě přes 2 miliardy korun. Mezi další izraelské investice u nás patří továrna výrobce vegetariánských jídel Tivall ze skupiny Osem Group v Ústeckém kraji s investicí v hodnotě 2,9 miliardy korun. Zvláštní pozornost si zasluhují tuzemské operace technologické společnosti Ness, jež vznikla v roce 1999 fúzí šesti izraelských IT společností. Dnes se, téměř jako modelová firma z knihy Start-up Nation, opírá o několik vývojových center rozmístěných po celé Evropě a řízených centrálou přesunutou do USA; v Česku působí v Praze, Brně a Ostravě.

COOL ISRAELI COMPANIES

V rozmanitém světě technologických společností představují „Cool Israeli Companies“ zvláštní kategorii, která je vyhledávána zaměstnanci i investory. Pro české firmy se jedná o ideální zdroj inspirace a zajímavé partnery, prostřednictvím nichž lze přivést do České republiky další finanční fondy. Právě tyto společnosti získávají nejvíc rozvojového kapitálu a představují nejžádanější

zaměstnavatele absolventů technických oborů prestižních univerzit. Bez nich by internet nebyl tolik uživatelsky přívětivý a nebyli bychom schopni využívat jeho potenciál. Spousta dosud ne zcela známých jmen jako walkme, Monday.com, Payoneer nebo Check Point představuje budoucí určovatele trendů a směrů online ekonomiky.

CZECHINVEST V IZRAELI

Vloni na podzim otevřela agentura CzechInvest své zahraniční zastoupení v Jeruzalémě. Kancelář je připravena poskytovat služby všem, kteří uvažují o Česku jako o lokalitě ke zhmotnění svých podnikatelských vizí, ať už spojených s investicemi do tradiční ekonomiky, internetových aplikací nebo biochemického vývoje. Technologické investice z Izraele představují velký potenciál k rozvoji České republiky. Bylo by naivní chtít replikovat přístup a podmínky „start-up nation“ ve střední Evropě, můžeme se však vhodně inspirovat. Globální technologická krajina se totiž neustále mění, bez ohledu na to, zda z oken kanceláře zrovna vidíme zelené údolí nebo vyprahlou poušť. ■

TEXT: PAVEL CHOVANEC

FOTO: SHUTTERSTOCK A ARCHIV CZECHINVESTU

Pavel Chovanec je ředitelem Divize investic v CzechInvestu

Jiří Rak:

V IZRAELI NÁM NIKDO NIC ZADARMO NEDÁ ALE MÁME PŘED OSTATNÍMI VÝHODU

JIŘÍ RAK ODLETĚL DO TEL AVIVU NA PODZIM 2013 S ÚKOLEM OTEVŘÍT A ŘÍDIT ZAHRANIČNÍ ZASTOUPENÍ CZECHTRADE. STRÁVIL V TÉTO ZEMI PRACOVNĚ PĚT LET, A JAK SÁM ŘÍKÁ, NAUČIL SE TAM NEZTRÁCET ČAS ZBYTEČNÝMI DETAILS A SOUSTŘEDIT SE NA EFEKTIVITU. A NAVÍC SE MU IZRAEL VEPSAL DO SRDCE.

Jiří Rak byl pět let ředitelem izraelského zastoupení agentury CzechTrade, které pomáhal otevřít. Nyní v CzechTrade vede exportní tým pro obranný průmysl, elektro, ICT, dopravní a manipulační zařízení

Minulý rok vaše pracovní mise v Izraeli skončila. Stýská se vám? Po čem především?

Ano, na Izrael velmi rád vzpomínám a nejvíc mi samozřejmě chybí slunce, teplo a moře. Zvláště nyní během dlouhé zimy si často s rodinou říkáme, jak příjemné bylo mírné středomořské klima.

Jaké stopy ve vás zanechal?

Moje první týdny v Tel Avivu nebyly jednoduché, protože i když se to navenek nezdá, úřední byrokracie existuje všude a ta izraelská je zvláště sofistikovaná. Ale po krátké době začala naše kancelář CzechTrade běžně fungovat a jsem rád, že jsem ji svému nástupci mohl

předat jako jednu z nejlépe hodnocených. A co mně Izrael přinesl? V pracovním životě asi jednoznačnou orientaci na efektivitu, rychlost a pragmatický přístup. Neztrácet čas nepodstatnými detaily a soustředit se na obsah, nikoliv na vnější formu.

Jak byste Izrael velice stručně charakterizoval? V čem je podle vás jedinečný?

Ještě než jsem přišel do agentury CzechTrade, tak jsem dlouhodobě pracoval v Johannesburgu, New Yorku i v Abú Zabí, ale nejvíc se mi líbilo právě v Izraeli. Je to země, kde se nenudíte, stále se něco děje, v zimě se můžete

koupat v Mrtvém, na jaře v Rudém a v létě ve Středozemním moři. Máte jedinečnou příležitost cestovat a objevovat tamní nádhernou přírodu. Fascinující je historie země, a to jak ta opravdu hodně stará, tak i relativně nedávná. Na Golanských výšinách třeba stále vidíte zaminované území a zrezivělé tanky – připomínku arabsko-izraelské války z roku 1973.

S čím jste se těžko sžíval?

Není toho mnoho, snad jen vysoké ceny a určitá provázanost společnosti s judaismem. Během šábesu (od pátečního do sobotního západu slunce) například nejezdí městská hromadná doprava ani v sekulárním Tel Avivu, košer restaurace zavrou a v hotelích vypnou kávovary a výtahy zastavují automaticky v každém patře. To aby se ultraortodoxní věřící nemuseli dotknout čehokoliv, co je spojené s elektřinou. A při hlavním náboženském svátku Jom kipur se v Izraeli na celý den všechno úplně zastaví, a pokud nejste v ohrožení života, nesmíte ani jezdit autem.

A co Izraelci jako lidé? Jsou přátelští? Mají Česko rádi?

Řekl bych, že Izraelci jsou velmi otevření, neformální a povahově nám podobní. V celé své historii bojovali jako národ o přežití, byli několikrát vyhnáni ze svého území, přežili židovské pogromy i holocaust, a to je do určité míry

zformovalo a sjednotilo. Česko mají rádi, o naší pomoci během jejich války o nezávislost v roce 1948 se asi učí ve škole, protože o tom mluví i mladší generace. Několikrát jsem slyšel, že nás považují za své nejbližší spojence v rámci Evropy.

IZRAELCI JSOU TVRDÍ OBCHODNÍCI

Dá se toho využít v byznysu? Jsou Izraelci opravdu tak tvrdí byznysmeni, jak se traduje?

Pro začátek to je výhoda, ale potom si to firma už musí vybojovat sama, zadarmo nám v Izraeli nikdo nic nedá. Několik let jsem pracoval pro soukromou firmu ve Spojených státech, a pokud mohu srovnávat, tak jako obchodníci jsou Izraelci ještě tvrdší než Američané. Dokážou vycítit slabé stránky svého obchodního partnera a ty pak využít ve svůj prospěch.

Poradte, jak v Izraeli obchodně uspět? Co nebo kdo má a naopak nemá šanci? Jaké chyby Češi v obchodování s Izraelci dělají?

Pracovat a jednat s Izraelci byla velká životní zkušenost a škola. Na jednání musíte přijít perfektně připraven a nechat se vyvést z míry dotazy, které na vás okamžitě vypálí: proč si myslíte, že zrovna vy zde můžete uspět, v čem jste lepší než konkurence, proč kontaktujete zrovna nás, jak nás chcete zaujmout a podobně. Jednání trvají půl hodiny, maximálně hodinu a jde se přitom zpravidla hned na věc, žádné zdvořilostní fráze, jako tomu občas bývá v jiných zemích. Před schůzkou například

chtějí znát nabídkové ceny, to, jestli vůbec má jednání smysl, a také se mi stalo, že domluvenou schůzku po obdržení orientačních cen zrušili, protože by to byla ztráta času pro obě strany. Ale jinak jsou v pohodě – neformálně oblečení chodí i ředitelé velkých firem, zásadně bez kravaty, oslovují vás křestním jménem... Musím říct, že se mi tato neformálnost líbila a velmi dobře se na ni zvykalo.

STÁTNÍ SYSTÉM PODPORY
EXPORTU JE U NÁS
EFEKTIVNĚJŠÍ NEŽ
V IZRAELI.

Můžete přiblížit nějaké úspěchy českých firem na tamním trhu? A bylo těžké jich dosáhnout?

Český vývoz zboží do Izraele přesáhl v roce 2018 opět hranici jedné miliardy amerických dolarů, což znamená třetí místo v rámci mimoevropských zemí (po USA a Číně) a na tak relativně malý trh je to ohromné číslo. Ano, zhruba 57% z toho tvoří vývoz osobních automobilů všech tří českých výrobců, ale i ta zbývající část je velmi zajímavá a podílí se na ní široké portfolio exportérů. Já jsem českým podnikatelům vždycky říkal: pokud máte minimální zkušenost s vývozem alespoň v rámci EU, pojdte to zkusit. I když to není jednoduchý trh, Izrael je na dovozech závislý, ze sousedních zemí nemá co nakupovat a hlavním

zdrojem importu jsou pro něj země Evropské unie. A výše českého exportu tato slova potvrzují.

POTRAVINÁŘSTVÍ I ŽELEZNICE

A jaké největší příležitosti tam vidíte nyní?

Příležitost vidím napříč celým spektrem výrobků, nechci to omezovat pouze na jeden nebo dva obory. Ale rád bych zmínil potravinářství, kde se naši producenti možná trochu zbytečně obávají košer certifikace, a tak jsou ve statistikách před námi nejenom tradiční exportéři, jako je Polsko nebo Maďarsko, ale i Rakousko, Litva, Lotyšsko a další. Dále třeba železniční infrastrukturu, která prochází výraznou modernizací, elektrifikací a rozšiřováním. Vždyť její základ pochází snad ještě z doby mandátní Palestiny a v minulosti stála ve stínu silniční přepravy.

Izraelci jsou známí tím, že se rádi chlubí a mluví o sobě pouze kladně. Je tedy něco, v čem jsou za námi pozadu? Co vám tam chybělo?

Ano, Izraelci jsou již od dětství vychováni v umění prezentace. Dokonce už ve školce mají hodiny nazvané „Show and Tell“, kdy si přinesou z domova třeba oblíbenou hračku a tu představují spolužákům. Takže prezentovat se a prosadit, to umí dobře. Jsou ale jiné věci, ve kterých jsou za námi a mohou se od nás učit. Například již zmíněná železniční přeprava, nefunkční systém MHD ve velkých aglomeracích, přečpané silnice a možnost zaparkovat, třídění odpadu a tak dále. A jestli mohou trochu zabrousit do našeho ranku, tak i státní systém podpory exportu, který je u nás víc propracovaný a efektivnější.

Kdybyste si měl vybrat jen jedno místo v Izraeli, kam byste se mohl ještě podívat, které by to bylo a proč?

Mně by úplně stačilo posadit se do stínu některé zahradní restaurace v Tel Avivu a u kávy pozorovat denní cvrkot a ruch, ve kterém město i celá země permanentně žije. ■

ZA ROZHOVOR DĚKUJE JANA JENŠÍKOVÁ
FOTO: ARCHIV JIŘÍHO RAKA A SHUTTERSTOCK

V jedné z telavivských restaurací

Naši šunku koupíte už i na pultech maďarských obchodů.
Aleš Lenc, LE & CO

ČESKÁ ŠUNKA

VELKÝ ÚSPĚCH NEMUSÍ BÝT VÝSADOU JEN TĚCH NEJVĚTŠÍCH

Agentura CzechTrade pomáhá při vstupu na zahraniční trhy nejen velkým českým exportérům, ale její služby v oblasti exportu jsou snadno dostupné také *malým a středním firmám*, aby i ony mohly v cizině uspět.

• **Poradenské a informační služby** • **Individuální služby** • **Obchodní příležitosti** • **Exportní vzdělávání** •

PO TEL AVIVU MÁME SVÉ ZÁZEMÍ I V JERUZALÉMĚ

NA PRESTIŽNÍM MÍSTĚ V JERUZALÉMSKÉ CINEMATÉCE NAJDETE NOVĚ ČESKÝ DŮM JERUZALÉM. BYL SLAVNOSTNĚ OTEVŘEN NEJVYŠŠÍMI PŘEDSTAVITELI OBOU ZEMÍ NA KONCI LISTOPADU A BUDOU HO SPOLEČNĚ VYUŽÍVAT AGENTURY CZECHTRADE A CZECHINVEST, ČESKÁ CENTRA A CZECHTOURISM.

Posílení české přítomnosti v Jeruzalémě podpoří rozvoj spolupráce a utužování vztahů mezi Českou republikou a Izraelem v celém spektru činností včetně obchodu.

Agentura CzechTrade, která má již více než pět let své zastoupení v Tel Avivu, si od tohoto kroku slibuje především rozšíření kapacit pro poskytování služeb českým podnikatelům a intenzivnější šíření povědomí o průmyslovém, obchodním, vědecko-technickém a investičním potenciálu České republiky v regionu.

NEJVĚTŠÍ PODOBNÁ UDÁLOST V POSLEDNÍCH LETECH

Český dům byl otevřen v rámci návštěvy prezidenta Miloše Zemana a předcházelo mu Česko-izraelské obchodní fórum v Tel Avivu. Pořádaly ho CzechTrade a Ministerstvo průmyslu a obchodu společně s Hospodářskou komorou ČR, Česko-izraelskou smíšenou obchodní komorou ve spolupráci se Zastupitelským úřadem ČR v Tel Avivu, Federací izraelských obchodních komor (FIOK) a Izraelsko-českou obchodní a prů-

myslovou komorou. Fórum se setkalo s mimořádným zájmem izraelské podnikatelské veřejnosti. Navazujících B2B jednání se zúčastnilo více než 100 zástupců izraelských společností. Federace izraelských obchodních komor je označila za jedno z neúspěšnějších bilaterálních fór roku 2018.

Během prezidentské návštěvy došlo k podpisu řady memorand a dohod o spolupráci mezi komerčními a státními či vědeckými organizacemi. ■

IZRAEL VE ZKRATCE ANEB PRVNÍ DOJMY PO PŘEVZETÍ KANCELÁŘE

Lidi přijíždějící poprvé do Izraele často překvapí obrovská rozmanitost místní společnosti, třeba rozdíly mezi Tel Avivem a Jeruzalémem, prolínání Západu a Orientu, jiný pracovní týden (víkend je všeobecně v pátek a sobotu, ale v místech, kde žijí muslimové a křesťané, se to může lišit) a vliv náboženství na běžný život.

K všemu, co mne zde především zaujaly, patří pragmatismus, orientace na výsledek, šikovná sebe prezentace a sebejistota, místy hraničící až s arogancí a pocitem, že nikdo není lepší. A také flexibilita. Izraelci jsou schopni se rychle přizpůsobit měnícím se podmínkám a akceptovat i nestandardní postupy. Jsou také velmi mobilní, třeba za dobrou práci neváhají denně cestovat i dvě hodiny.

Výrazný dojem na vás udělá ekonomický, stavební, infrastrukturní a sportovní boom, spousta nových aut (přitom mnohdy pošramocených kvůli hustému provozu a malému rozměru parkovacích míst), očividně se rozvíjející elektromobilita, všudypřítomné technologické a industriální parky, viditelné prvky smart cities, výrazně méně tradičních velkých fabrik (jak jsme zvyklí od nás), nové technologie na každém kroku, ale přítomna na mnoha místech a v mnoha oborech řada nedostatků. Zejména vás udiví nepružnost, zdlouhavost a nákladnost v bankovním systému nebo u mobilních operátorů či jiných služeb, často vás překvapí i nedostatečná údržba, někdy až laxnost a nezájem o detaily, nedodržování termínů

a nedotahování věcí do konce. Zajímavé je, že některé místní firmy nemají příliš dobrý a aktuální web, ale o to intenzivněji se věnují sociálním sítím.

Kreativita, technologická zdatnost a vyhlášená izraelská „chucep“ (v tomto významu zdravá drzost, smělost) ženou řadu místních firem rychle kupředu. ■

TEXT: JIŘÍ MAŠATA

FOTO: JIŘÍ MAŠATA A ARCHIV CZECHTRADE

Ing. Jiří Mašata je ředitelem regionálního centra pro Střední východ a Afriku, Izrael

David Korecki:

IZRAELCI DRŽÍ PŘI SOBĚ ZA VŠECH OKOLNOSTÍ

OBČAS SLYŠÍME, ŽE ČEŠI A IZRAELCI JSOU SI MENTÁLNĚ PODOBNÍ. JENŽE KAŽDÉ SROVNÁNÍ POKULHÁVÁ. MANAŽER VÝROBNÍ JEDNOTKY SPOLEČNOSTI ASSA ABLOY CZECH AND SLOVAKIA DAVID KORECKI STRÁVIL SE SVÝM TÝMEM NA PRACOVNÍM POBYTU V IZRAELI NĚKOLIK MĚSÍCŮ. ZAJÍMALI JSME SE O TO, ČÍM HO TATO ZEMĚ A JEJÍ OBYVATELÉ ZAUJALI A PŘEKVAPILI.

David Korecki, manažer výrobní jednotky společnosti Assa Abloy Czech and Slovakia, která sídlí v Rychnově nad Kněžnou

Kdy vás Izrael překvapil poprvé?

Hned cestou z letiště. Země má velmi moderní, ale zároveň neuvěřitelně pře-tíženou silniční síť. Izraelský styl jízdy je od našeho dost odlišný a pohyb na vozovce se mi jevil jako chaos. Když jsme se na světlech nerozjeli již mezi oranžovou a zelenou, ozvalo se ze všech stran troubení. Trochu jsem znejistěl, co je špatně. Jiří Rak, tehdejší ředitel izraelského zastoupení agentury CzechTrade, nás však uklidnil, že místní řidiči tak jen dávají o sobě vědět.

Technologickou velmoc Blízkého východu si představuji jako dokonale zorganizovanou entitu, fungující podle striktních pravidel. Takže to tak úplně není?

Z našeho pohledu není a vysvětlují si to hlavně jejich netrpělivostí. Překvapil mě i poměrně velký nepořádek ve veřejném prostoru, který může souviset se středovýchodní mentalitou, v níž se prolínají prvky židovské s arabskými, a nevyřešenými problémy odpadového hospodářství.

KOMUNITA NADEVŠE

Izraelci prý příkladně drží pospolu a pomáhají si, když nastane výjimečná, život ohrožující situace, ale v každodenním provozu nejsou k sobě zrovna ohleduplní. Měl jste také ten pocit?

Měl, ale určitým omezením v pochopení atmosféry pro mě byla neznalost

Během největšího židovského svátku Jom kipur se nesmí jezdit autem. Po prázdných ulicích se procházejí lidé nebo jezdí děti na kolech

hebrejštiny. Má naprosto jiný zvukový ráz než indoevropské jazyky a konverzace v ní se nám jeví dramaticky, i když může jít o banální debatu. Místní navíc přecházejí spontánně i během obchodního jednání třeba z angličtiny do hebrejštiny, aniž by se omluvili, což je pro nás nezvyklé.

Izraelci se ve světě hodně sdružují a pomáhají si i ekonomicky a finančně. Jeden můj izraelský známý mi vyprávěl, že mezi nimi platí nepsaná dohoda, že si ve svých komunitách půjčují peníze pouze bezúročně. Pokud někdo z nich podniká a prokazatelně bez vlastní viny zkrachuje, vysvětlí svou situaci představiteli komunity, ten vezme tužku, škrtne jeho dluh vůči společenství a podá mu ji na znamení nového podnikatelského začátku.

Jiří Rak ve svém rozhovoru do tohoto čísla zmínil, že navzdory velmi tvrdému stylu obchodního vyjednávání mají nás – Čechy a Slováky – velmi rádi a již ve škole si stále připomínají náš historicky vstřícný vztah. Také jste to zaznamenal?

V byznysu zůstávají jen obtížně zdolatelnyými protějšky, ale Čechoslováky mají skutečně z Evropanů nejradši. Dodnes jim jsou vděční za respekt a pomoc, kdy jim šlo o bytí a nebytí. Jsou velice příjemní, přátelští a rádi si popovídají třeba v ruštině, která je tam vzhledem k obrovskému počtu ruských imigrantů třetím nejfrekventovanějším jazykem. Na ulici si naše jazyky pletou.

V BYZNYSU JIM NESTAČÍME

Takže v byznysu jdou veškeré sympatie stranou?

Jím oni žijí a vždycky u něj nakonec skončí i veškerá soukromá konverzace. Jsou mimořádně inteligentní a vždy výborně připravení. Během hodinky se zorientují ve firemní prezentaci, kterou vidí poprvé, a klidně se dokáží vrátit k tomu, co viděli před půl hodinou na druhém slidu z osmdesáti. Mile mě překvapilo, že ženy tam běžně najdete i na vysokých pozicích ve firmách a státní správě. Například ředitelkou naší partnerské strojírenské společnosti byla žena.

Jenže to jde jen v podmínkách dobře fungujícího systému sociálních služeb pro matky s dětmi.

Mateřská dovolená trvá v Izraeli půl roku, pak jde dítě do jeslí. Ty najdete spolu se školkou na každém třetím rohu. Z vyprávění vím, že velmi dbají i na kvalitní základní školství a další náročné vzdělání. Již prvňáčci mají vyučování od osmi do sedmnácti hodin. Byl jsem překvapen, jak jsou tamější děti samostatné a intelektuálně a konverzačně zdatné. S osmiletou dcerkou jednoho z našich izraelských kolegů jsem si mohl popovídat na jakékoli téma.

Jsou známí svým vstřícným vztahem k technice. Nehraje v něm také roli povinná vojenská služba i pro ženy?

Určitě. Armádu mají Izraelci ve velké úctě a jsou oddaní vlastenci. Nastupují

do ní hned po střední škole – muži na tři, ženy na dva roky – a poté zhruba pět měsíců zpravidla cestují po světě. Tím si do jisté míry kompenzují určitou izolovanost své země, obklopené nepřátelskými státy.

K JUDAISMU PŘÍSTUPUJME S VELKÝM RESPEKTEM

Judaismus jako kulturní, sociální a náboženský systém se dodnes prolíná každou stránkou života obyvatel Izraele. Ovlivnil i váš pobyt?

Samozřejmě. Zaujaly nás a někdy i zaskočily židovské svátky, které se v Izraeli poměrně striktně dodržují. Zejména v září, kdy měli naši pracovníci projít závěrečnými testy, zda jsou získané know-how a nabyté dovednosti schopni uplatnit v praxi. Měla to být jakási zkouška ohněm. Jenomže kvůli četným svátkům v tomto měsíci se šlo do práce třeba jen dva dny v týdnu a cestovat na tři čtyři dny domů nemělo smysl. Tak přišli kolegové k příjemné, byť neplánované dovolené.

Také nás třeba překvapilo, že o některých svátcích se tam nedá koupit žádné pečivo, pak se například drží svátek, kdy se nesmí jezdit autem. Veškerý život v Izraeli se na dva dny zastaví, ulice se zaplní dětmi, které běhají a jezdí na kolech, dospělí se procházejí, grilují, poseďávají u stolků a diskutují. Nebo šabat, kdy by se Izraelci neměli dotknout žádného elektrického zařízení, nesmí zacházet s ohněm a vůbec pracovat, ani na zahrádce, ani v domácnosti. Prostě musíte relaxovat. Pochopil jsem však, že přísná pravidla svátků časem doznala v praktickém životě jistého změkčení.

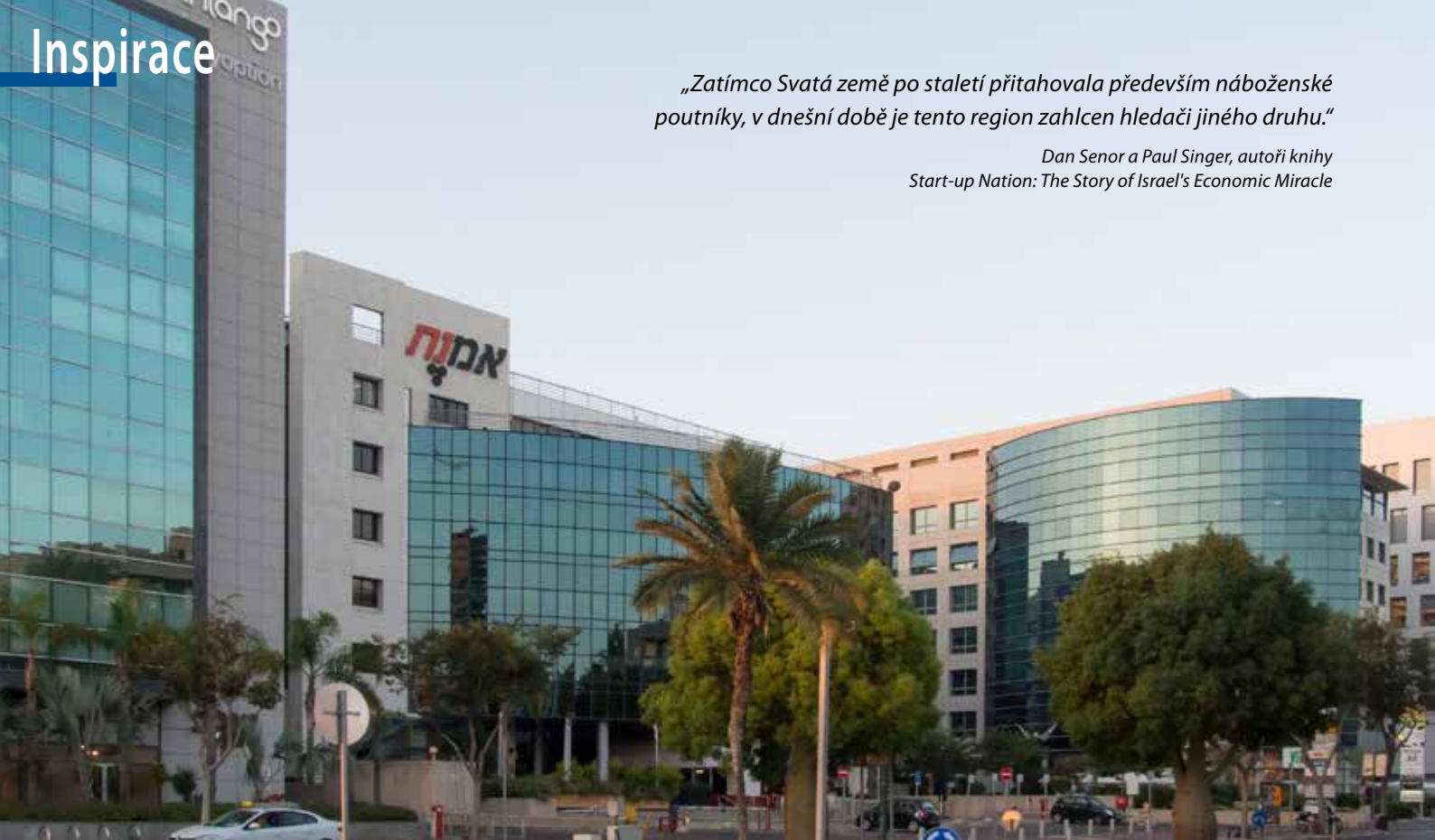
Jak vzpomínáte na pracovníky telavivské kanceláře agentury CzechTrade?

Jako na dobré sousedy, na něž jsme se mohli obrátit s prosbou o radu a pomoc vždy, když jsme si v cizím prostředí nevěděli rady nebo si nebyli jisti. ■

ZA ROZHOVOR DĚKUJE VĚRA VORTELOVÁ
FOTO: MAREK JENŠÍK A SHUTTERSTOCK

„Zatímco Svatá země po staletí přitahovala především náboženské poutníky, v dnešní době je tento region zahlcen hledači jiného druhu.“

Dan Senor a Paul Singer, autoři knihy
Start-up Nation: The Story of Israel's Economic Miracle

STŘEDOEVROPSKÉ START-UPY V SILICON WADI

STÁT IZRAEL JAKO SVĚTOVÝ LÍDR V OBLASTI MODERNÍCH TECHNOLOGIÍ JE PRO MNOHÉ STÁTY INSPIRACÍ. ZÁJEM O SPOLUPRÁCI S IZRAELEM V TÉTO OBLASTI MÁ I VISEGRÁDSKÁ SKUPINA. PRVNÍM KROKEM BYLA NEDÁVNÁ REALIZACE PROJEKTU „V4 INNOVATORS IN ISRAEL“, V RÁMCI NĚHOŽ MAJITELÉ 28 ČESKÝCH, SLOVENSKÝCH, POLSKÝCH A MAĎARSKÝCH START-UPŮ A INKUBÁTORŮ ABSOLVOVALI INTENZIVNÍ PROGRAM ZAMĚŘENÝ NA IZRAELSKÝ INOVAČNÍ EKOSYSTÉM.

Izrael je dnes považován vedle kalifornského Silicon Valley za jedno z hlavních globálních center inovací, ve kterém každoročně vznikne přes 700 nových start-upů. Přestože úmrtnost těchto firem se blíží až k 80%, některé z nich se dokážou probít i na vrchol. Připomeňme, že podle hodnocení agentury Bloomberg se Izrael v lednu letošního roku dostal mezi pět nejvíce inovativních ekonomik světa. V porovnání s rokem 2018 si země

polepšila o pět míst, a dokonce předčila Japonsko, Singapur či Švédsko.

NENAPODOBITELNÝ INOVAČNÍ EKOSYSTÉM

Izraelské inovační prostředí je unikátním fenoménem, který je výsledkem kombinací celé řady faktorů. Hlavním předpokladem pro dosažení ekonomického a technologického úspěchu se stala

především izraelská národní povaha a s ní spojená asertivita (tzv. chucpe), se kterou Izraelci prosazují svoje nápady, snaha poučit se z chyb a odhodlání neustále nalézat nová, lepší řešení. Podstatnou roli hrála také historická zkušenost související s nesnadným procesem založení Státu Izrael v roce 1948. Biblický příběh o tom, jakým způsobem bájný král David přemohl obra Goliáše, dobře ilustruje izraelskou schopnost

překonat objektivní překážky pomocí inovativních řešení.

Kromě těchto subjektivních příčin hrála ve prospěch Izraele i skutečnost, že rozvoj vědy a výzkumu měl ve Svaté zemi dlouhou tradici, což dokládá například založení významných univerzit na počátku 20. století: Technion – Izraelský technologický institut (1912), Hebrejská univerzita v Jeruzalémě (1918) či Weizmannův institut věd (1934). Tyto akademické instituce se dodnes řadí mezi nejlepší na světě.

Nezanedbatelnou úlohu sehrála i povinná vojenská služba v Izraeli a fakt, že stát každoročně investuje do vědy a výzkumu okolo 4,9% svého HDP, nejvíce ze všech zemí OECD. Důležitý milník na cestě k izraelskému ekonomickému zázraku představoval také příchod několika set tisíc technicky nadaných židovských imigrantů z postsovětských zemí po roce 1990. O tři roky později izraelská vláda pod vedením tehdejšího premiéra a laureáta Nobelovy ceny míru Jicchaka Rabina spustila úspěšný program Yozma, jenž vytvořil příznivý podnět pro příliv zahraničního rizikového kapitálu nezbytného pro realizaci inovativních podnikatelských záměrů.

Mezi hospodářské oblasti, ve kterých izraelské firmy tradičně vynikají, patří kybernetická bezpečnost (Check Point a CyberArk), umělá inteligence a robotika (Intuition Robotics), navigační systémy do osobních aut (Mobileye, Waze Mobile), bezpilotní prostředky a drony (Airobotics, Arbe Robotics a Flytrex), vodohospodářství a zemědělské technologie (SubPlant).

Na Izrael a jeho start-upy cílí obrovské nadnárodní korporace typu Amazon, Apple, AT&T, Facebook, IBM, Microsoft, Oracle atd., které si zde zakládají vývojová centra. Těch je v zemi 350 a to největší v Haifě, patřící společnosti Intel, zaměstnává až 11 tisíc lidí. Svoje izraelské vývojové centrum otevřela v Tel Avivu v lednu 2018 i Škoda Auto společně s místním importérem vozů, firmou Champion Motors Ltd. Centrum Škoda Auto DigiLab Israel za uplynulý rok od svého založení navázalo spolupráci s izraelskými start-upy Guardian, Anagog, Otonomo a XM Cyber, které se zaměřují na bezpečnostní systémy, kybernetickou bezpečnost a chytré senzory.

USB flash paměť, software pro zaslání zpráv ICQ a Viber či princip kapénkového zavlažování, to jsou jen některé produkty pocházející z izraelské technologické dílny

SPOLUPRÁCE MEZI VISEGRÁDSKOU SKUPINOU A IZRAELEM

S ohledem na vyspělost izraelského inovačního ekosystému není překvapením, že mnoho států se v rámci svých bilaterálních vztahů s Izraelem zaměřuje právě na oblast vědy, výzkumu a inovací. Česká republika není výjimkou, o čemž svědčí skutečnost, že historicky první česká výzkumná diplomatka, paní Delana Mikolášová, byla v roce 2015 vyslána právě do tohoto teritoria. Za úspěch česko-izraelské kooperace ve vědecké oblasti může být považováno mj. navázání spolupráce českých a izraelských univerzit a vědeckých institucí, např. mezi Technickou univerzitou v Liberci či Akademií věd ČR na jedné straně a Ben Gurionovou univerzitou v Beerševě a Weizmannovým institutem věd na straně druhé. Dalším příkladem může být zapojení Izraele jako partnerské země v rámci 6. veřejné soutěže programu DELTA pod záštitou Technologické agentury ČR.

Nicméně zájem o posílení spolupráce s Izraelem mají také regionální uskupení, jakým je i Visegrádská skupina (Česká republika, Slovensko, Polsko a Maďarsko). V červenci 2017 se v Budapešti uskutečnil první summit premiérů V4 a Izraele, jehož výsledkem byl mimo jiné závazek podpořit spolupráci mezi střední Evropou a Izraelem v oblasti inovací prostřednictvím perspektivních projektů zaměřených na malé a střední podniky. V červnu 2018 bylo v Jeruzalémě podepsáno memorandum o porozumění a spolupráci na společném výcvikovém programu v oblasti inovací, na jehož základě vznikl pilotní projekt V4 Innovators in Israel financovaný

z prostředků Mezinárodního visegrádského fondu (IVF).

Takovýto projekt, který Izrael dosud v tak pokročilé formě nerealizoval s žádným jiným partnerem, byl určen především pro mladé podnikatele a podnikatelky ze zemí V4, jejichž firmy jsou aktivní v jedné z následujících oblastí: ICT, biotechnologie, smart mobility, automotive, fintech, kybernetická bezpečnost a umělá inteligence.

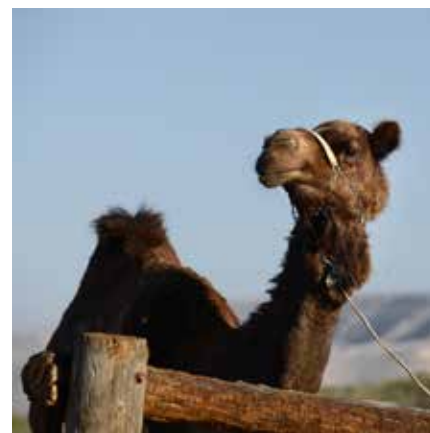
Pilotní projekt, jenž byl na české straně aktivně koordinován Ministerstvem průmyslu a obchodu, Agenturou pro podporu podnikání a investic CzechInvest, Ministerstvem zahraničních věcí a Zastupitelským úřadem ČR v Tel Avivu, se realizoval ve dnech 3. až 19. 12. 2018 a zúčastnilo se jej celkem 28 delegátů z České republiky, Slovenska, Polska a Maďarska. Partnerskou organizací na izraelské straně byla izraelská rozvojová agentura MASHAV a Ministerstvo zahraničních věcí Státu Izrael. Českou republiku v Izraeli úspěšně reprezentovali zástupci pěti start-upů a dvou inkubátorů. Tyto firmy získaly v rámci programu, který byl tematicky zaměřený na izraelský inovační ekosystém, potřebné know-how, kontakty a zkušenosti ke zdokonalení svých podnikatelských záměrů v České republice. ■

TEXT: MICHAL PROKOP

FOTO: SHUTTERSTOCK A ARCHIV M. PROKOPA

Ing. Michal Prokop je pracovníkem oddělení Afriky, Asie a Austrálie sekce Evropské unie a zahraničního obchodu Ministerstva průmyslu a obchodu ČR

Za krásami Negevu

Poušť jsem si vždycky představovala jako velké pískoviště, rovné, větrem sfoukané. Suchá Negevská poušť pokrývá víc než polovinu jižního izraelského území a k pískovišti má daleko. Je směsicí skalnatých a prašných hornatin a kopců, hlubokých kráterů a řečišť vysychajících řek, kterým se zde říká vádí. To vše v syté okrové a oranžové barvě září na pozadí modré oblohy.

Oblast je dnem pradávného moře se zkamenělými zbytky fauny a flóry. A také místem, které bývalo osídleno, převážně kočujícími nomády. Vznikala zde i města, která poskytovala poutníkům servis na křižovatkách obchodních cest. Živě si představuji, jak údolními prochází malebná karavana vydávající se po Kadidlové stezce (Cesta koření) pro zboží daleko na východ, mísí se jazyky, zvyklosti i víra v nejrůznější bohy.

Kde se v poušti bere voda, aby zde mohli žít lidé? Deště tu jsou řídké, ale pokud přijdou, jsou nesmírně prudké a vydatné. Sami jsme se o tom přesvědčili. Měli jsme naplánovanou cestu po běžné silnici vedoucí Negevskou pouští. Neuvědomili jsme si, že v noci pršelo. V místě, kde je téměř celý rok vyschlé koryto řeky, se najednou objevila voda. Mnoho a mnoho vody. Bezradně jsme zírali do prudké řeky, zatímco osádka okolojedoucího terénního auta nás přesvědčovala, ať v žádném případě nezkoušíme tok zdolat. Nezbylo než hledat cestu jinudy. Nebo čekat, až řeka zase zmizí.

Tyto „osmihodinové řeky“ byly v minulosti významným zdrojem vody pro život. Ta byla svedena do velkých cisteren, které poskytovaly potřebnou tekutinu do další průtrže mračen. Takto byla vodou zásobována například pověstná skalní pevnost Masada, místo posledního a bohužel neúspěšného odporu židovských povstalců proti Římanům v roce 74.

Kromě přírodních pouštních zajímavostí se v Negevu můžeme setkat s místy, kde žili nebo žijí lidé. Z města Memshit zbyly základy domů a chrámů, pečlivě zkoumaných archeology a obdivovaných návštěvníky. Luxusní přepřahací stanice pro karavany, řeklo by se slovníkem období koněspřežky.

Velbludí farma uprostřed pouště nabízí romantickou variantu přespání

v chatičkách. Neodolali jsme a z lednového noclehu pod velbloudími houněmi byl nevšední zážitek. Lotovu ženu zkamenělou v solný sloup na skalním hřbetu jsme málem přehlédli. Teprve autobus turistů s fotoaparáty směřujícími jedním směrem nás ubezpečil, že stojíme před správnou skálou.

Na okraji pouště, čtyři sta metrů pod hladinou světového moře, je atrakce nejnámější – Mrtvé moře. Jeho stále klesající hladina děsí Izrael i svět, a tak sílí hlasy na jeho záchranu. Snad se zařadí, této krásné vodní plochy mezi Izraelem a Jordánskem by bylo opravdu škoda. ■

TEXT A FOTO: EVA STANOVSKÁ

Eva Stanovská má dvě velké lásky – fotografování a cestování. Je mimo jiné členkou České federace fotografického umění, autorkou několika fotografických knih i výstav

MEDIÁLNÍ PARTNER

OCENĚNÍ ČESKÝCH LÍDRŮ

**BYZNYS
VÝSLEDKY
TRANSPARENTNOST**

Bezplatná registrace online na www.oceneniceskychlidru.cz

Voda, jídlo, energie

TO JE TO, CO POTŘEBUJEME K ŽIVOTU

IZRAEL, JEDNA ZE ZEMÍ TOHOTO ČÍSLA **TRADE NEWS**, TRPĚLA NEDOSTATKEM VODY UŽ V BIBLICKÝCH DOBÁCH. OD ČASŮ, KDY MÍSTNÍ OBYVATELÉ V DOBĚ KLIMATICKÉHO EXTRÉMU BUĎ PRCHLI, NEBO MUSELI VODOU NESKUTEČNĚ ŠETŘIT, DOSPĚLA TATO OBLAST KE ZCELA JINÉ CESTĚ. ŠPIČKOVÉ TECHNOLOGIE DOKÁŽÍ ODSOLOVAT MOŘSKOU VODU A TAKÉ OPTIMALIZOVAT ZAVLAŽOVÁNÍ ZEMĚDĚLSKÝCH PLODIN. IZRAEL TAK PROZATÍM ZKROTIL NEDOSTATEK VODY, A DOKUD BUDE MÍT DOST ENERGIE, ZŮSTANE STRATEGICKY NEZÁVISLÝ NA ROZMARECH POČASÍ A NELIBOSTI SOUSEDNÍCH STÁTŮ, MŮŽE SE ROZVÍJET.

Také u nás jsme v posledních letech svědky diskuze nad změnou klimatu a nedostatkem vody. Tento stav ovlivnilo jak minulé socialistické hospodaření se zemědělskou půdou, (ne)hospodaření s vodou, tak horká léta a zimy bez sněhu. Postiženy jsou zejména menší obce, které nejsou napojeny na centrální zdroje vody, nebo obce v okolí velkých měst s nedostatečnou kapacitou čistíren odpadních vod.

Je dobrou zprávou, že náš stát spustil dotační programy v objemu několika miliard právě na boj se suchem. Finanční prostředky jsou věnovány také na nové technologie v oboru čištění odpadních vod. Tohoto trendu se účastníme i my jako banka a podílíme se na řadě takovýchto projektů.

Mohu zmínit například čistírnu s membránovým bioreaktorem pro Tuchoměřice

a Kněževěves, která nově zajišťuje více než dvojnásobnou kapacitu a zároveň špičkovou kvalitu vyčištěné vody. Jedná se o inovativní kombinaci biologického čištění odpadních vod s technologií membránové separace. Podařilo se nám společně využít dotace EU z Operačního programu Životní prostředí, tak aby dvacet let stará, morálně i technicky zastaralá čistička nebrzdila rozvoj obou obcí. Zároveň jsme rádi, že toto řešení dodala společnost ENVI-PUR, která v Soběslavi vyvíjí a vyrábí špičkové technologie úpravy vody a vzduchu a je z podstaty definice lokálním středním podnikem. Takto si představuji příspěvek banky k rozvoji infrastruktury, udržitelného rozvoje a zaměstnanosti.

Podobných projektů spojujících vědu a výzkum s firmami, které vyrábějí špičkové technologie a poskytují servis obcím a městům, máme řadu. Převažují

v nich technologie v oblastech chytrého nakládání s energií, automatizace výroby, chytré mobility, autodiagnostiky. Ty nejzajímavější budeme postupně představovat i na stránkách **TRADE NEWS**. Může mezi nimi zářit i ten váš. ■

TEXT: DAVID FORMÁNEK
FOTO: SHUTTERSTOCK A ARCHIV KB

David Formánek je členem představenstva Komerční banky zodpovědným za korporátní a investiční bankovníctví

IZRAEL JE Z POHLEDU LOGISTIKY NOČNÍ MŮROU

OTEVŘENÁ IZRAELSKÁ EKONOMIKA, CHARAKTERISTICKÁ VYSOKOU TECHNOLOGICKOU ÚROVNÍ PRODUKCE A SOUČASNĚ LIMITOVANÁ MALÝM VNITŘNÍM TRHEM, JE ŽIVOTNĚ ZÁVISLÁ NA OBCHODOVÁNÍ SE VZDÁLENÝMI TERITORIÍ.

I když se rozlohou řadí mezi velmi malé země (cca 470 kilometrů na délku a 135 kilometrů v nejširším místě), disponuje rozvinutou sítí letišť, silnic, železnic a moderních přístavů. Přestože stát investoval po osvobozené válce v letech 1948 až 1949 velké částky do rekonstrukce a výstavby dopravního systému, příchod vysokého počtu přistěhovalců po pádu východního bloku, růst izraelské ekonomiky a životní úroveň obyvatel si v devadesátých letech vyžádaly další posílení dopravního sektoru.

Z geografického, kulturního, hospodářského, politického, ale i logistického hlediska je Izrael územím na rozhraní různých světů. Západní pobřeží patří do středoziemního okruhu se silnými prvky západní civilizace. Krátkou hranicí na jihu odděluje Afriku od Asie a východní hranicí přiléhá k arabskému světu. „Existence dvou autonomních území v izraelském státě, z nichž jedno leží na periferii, přestože do dění silně zasahuje (Gaza), zatímco druhé rozděljuje zemi prakticky napůl, včetně nároku na stanovení hranice uprostřed hlavního města (Západní břeh),

s enklávami židovských osad obklíčených Palestinskou autonomií, s úzkými průchody na mateřské území, je z pohledu logistiky noční můrou,” poznamenává výkonný ředitel Svazu spedice a logistiky ČR a dlouholetý vrcholový manažer nadnárodních přepravních společností Petr Rožek.

NÁMOŘNÍ SPOJENÍ

Izrael se specializuje pouze na námořní nákladní dopravu, osobní říční doprava v zemi neexistuje. Objem izraelského obchodu s arabskými zeměmi je stále poměrně malý. Téměř 99 procent exportu je přepravováno přes tři hlavní námořní přístavy do vzdálených zahraničních destinací.

Nejstarším a největším přístavem je Haifa, orientovaná na export, kterou postavili Britové za svého mandátu pro Palestinu počátkem třicátých let minulého století. Přístav se nachází na jižním břehu Haifského zálivu a je vybaven specializovanými terminály a moderním zařízením, schopným manipulovat s kontejnery obecného nákladu i chemikálií, ale též hromadného zboží.

Převážně importní Ašdodský přístav (Ashdod Port) jižněji na pobřeží Středoziemního moře byl uveden do provozu v roce 1965 a nahradil nákladní operace v přístavu Tel Aviv-Jaffa vzdáleném asi 40 kilometrů severně. Byl vybudován jako druhý středomořský přístav hlubinného typu pro manipulaci s nákladem pro střední a jižní části země. Jako jeden z mála hlubinných přístavů na světě vznikl na otevřeném moři, což si vyžádalo náročná konstrukční řešení. Je určen pro plavidla s komoditami, jako je uhlí, minerály nebo obilí, a importy spotřebního zboží.

Do trojice hlavních námořních uzlů v Izraeli patří kromě Haify a Ašdodu, které slouží rovněž pro tranzit do oblasti Palestiny, také jediný izraelský přístav mimo středomořské pobřeží – Ejlat (Eilat Port). Byl otevřen v roce 1957 pro nákladní dopravu a slouží obchodním stykům se zeměmi Afriky, Asie a Dálného východu.

LETECKÉ SPOJENÍ

Izrael disponuje několika desítkami menších letišť vojenského i civilního

charakteru pro vnitrostátní dopravu. Z hlediska mezinárodního obchodu hrají významnou roli dvě. V prvé řadě Ben Gurionovo mezinárodní letiště, největší a nejvytíženější mezinárodní aeroport v Izraeli, nacházející se asi 15 kilometrů jihovýchodně od Tel Avivu. Druhým je mezinárodní letiště Uvda, zhruba šedesát kilometrů severně od města Ejlat.

ŽELEZNIČNÍ SPOJENÍ

Provoz na izraelských železničních tratích o celkové délce přes 900 kilometrů zajišťuje státní společnost Izraelské dráhy. Trati jsou dvoukolejné o rozchodu 1435 mm. Železniční síť je soustředěna zejména v hustě osídlených přímořských oblastech a paprskovitě spojuje Tel Aviv s letištěm a okolními aglomeracemi. K nákladní přepravě slouží především spojení Aškelon–Ašdod–Kirjat Gat v Negevské poušti a částečně také průmyslová železnice od Mrtvého moře k pobřeží. Palestinská autonomie zůstává bez vlakového spojení.

S posilováním kapacity přístavů Haifa a Ašdod a snahou o zkvalitnění pozemního dopravního systému investoval izraelský stát v uplynulých letech stovky milionů dolarů do výstavby dálnic a železničních tratí, městské a příměstské dopravy a rozšíření vozového parku.

SILNIČNÍ SPOJENÍ

Izraelskou silniční a dálniční síť tvoří přes 16 tisíc kilometrů komunikací, z toho asi 4200 kilometrů připadá

na meziměstskou síť. V roce 1992 zahájili Izraelci největší projekt svého druhu – transizraelskou dálnici o délce 480 km, spojující Metulu při severní hranici s Libanonem s Ejlatem u Rudého moře. Byla budována metodou BOT (build-operate-transfer) a tvoří východní páteř dopravní infrastruktury země. Cílem projektu bylo snížit dopravní přetížení a znečištění ovzduší ve střední části země a propojit sever s bouřlivě se ekonomicky rozvíjející Negevskou pouští s řadou nových průmyslových klastrů a výzkumných center.

Spojení mezi Beerševou a Nazaretem zajišťuje silnice č. 60, která dvakrát protíná Západní břeh a Palestinskou autonomii. Na těchto úsecích se střídají řidiče. Z Jordánska se lze dostat na Západní břeh pouze po Allenbyho mostu přes Jordán.

CELNÍ OMEZENÍ A OCHRANA PŘED ZAVLEČENÍM ŠKŮDCŮ A CHOROB

Vzhledem k potřebě jak přísnější ochrany hranic, tak domácí produkce jsou izraelské celní předpisy velmi přísné. Zcela zvláštní status platí pro dovoz do Palestinské autonomie, do Pásma Gazy je nutno mít zvláštní povolení. Vliv mají i náboženské zvyklosti a omezení.

Zakázán je dovoz a vývoz narkotik; zvláštní dohled se uplatňuje u mléka a mléčných výrobků, čerstvého masa

Pravidelné letecké spoje

ČSA nabízí ve spolupráci s izraelskou národní společností El Al pravidelné denní spojení z Prahy do Tel Avivu (PRG->TLV), z toho dvakrát denně El Al, jedenkrát pak ČSA (noční let). Primárně jde o pasažérské lety, bez mezipřistání a menšími stroji. Na tento let lze v závislosti na počtu pasažérů naložit zásilky menší velikosti. Cena je poměrně příznivá, +100 kg/48 Kč; +1000 kg/41 Kč. Tranzitní doba 1 den. Nepravidelně nasazuje ČSA na tuto linku velký stroj (A330) s preferencí maximálního karga. Pravidelný servis nabízí turecký Pegasus přes Istanbul-Sabiha Gökçen s delším tranzitem (3–5 dnů), avšak nižší cenou. Velké kargo, vyžadující maindeckovou kapacitu, přijímají Lufthansa z Frankfurtu či British Airways z Londýna.

a dále zbraní a munice, bankovek cizích států, hracích automatů a pornografie.

Izrael je od června 2009 signatářem Dohody o ochraně proti zavlečení škůdců ISPM15, proto musí být dřevěné obaly u zboží exportovaného do Izraele také náležitě ošetřeny. ■

*VE SPOLUPRÁCI S VÝKONNÝM ŘEDITELÉM SVAZU SPEDICE
A LOGISTIKY ČR ING. PETREM ROŽKEM, PH.D.,
PŘIPRAVILA VĚRA VORTELOVÁ
FOTO: SHUTTERSTOCK*

Haifa je nejstarším a největším přístavem v Izraeli

Jindřich Houžvička:

CÍLÍME JEN NA UNIKÁTNÍ APLIKACE PROTO NEPOTŘEBUJEME ANI PRODEJNÍ SÍŤ

MÁLOKDO Z NEZASVĚCENÝCH BY ASI HLEDAL V SRDCI ČESKÉHO RÁJE V TURNOVĚ RYZE ČESKOU FIRMU, KTERÁ JE SVĚTOVÝM LÍDREM VE VÝVOJI, VÝROBĚ A ZPRACOVÁNÍ SYNTETICKÝCH KRYSŤALŮ SE ZAMĚŘENÍM NA SPECIALIZOVANÉ APLIKACE PRO VĚDU A HIGH-TECH PRŮMYSL. „MEZI NAŠE ZÁKAZNÍKY PATŘÍ TĚMĚŘ VÝHRADNĚ PŘEDNÍ SPOLEČNOSTI VE VYSPĚLÝCH ZEMÍCH EVROPY, SPOJENÝCH STÁTECH, JAPONSKU, JIŽNÍ KOREJI, V POSLEDNÍ DOBĚ I ČÍNĚ A IZRAELI,“ ŘÍKÁ MAJITEL A JEDNATEL TURNOVSKÉ SPOLEČNOSTI CRYTUR JINDŘICH HOUŽVIČKA.

Jindřich Houžvička, majitel a jednatel turnovské společnosti Crytur

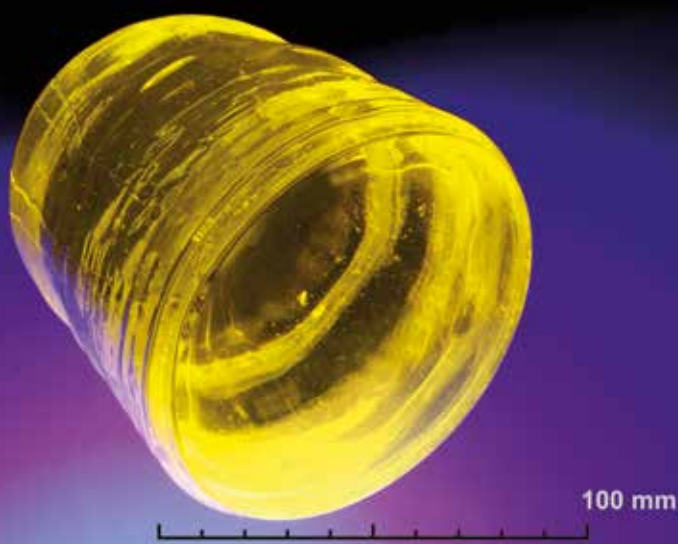
Právě do blízkovýchodní technologické velmoci směřuje nezanedbatelná část výroby turnovského exportéra. „Bavíme se například o detektorech pro polovodičový průmysl, výrobu mikročipů nebo o medicínálních laserech,“ poznamenává k obchodním aktivitám firmy její majitel, fyzikální chemik, který po absolvování Přírodovědecké fakulty UK strávil deset let na vědeckých a výzkumných pracovištích v Nizozemsku a Dánsku.

Crytur navázal na tradici leštění, ověřování pravosti a kvality kamenů, jejíž počátky se datují rokem 1935, kdy turnovští šperkaři vytvořili sdružení na kontrolu kvality šperkařských kamenů. V roce 1943 získalo právní subjektivitu, v padesátých letech se tu poprvé v tehdejší Československu začaly testovat technické aplikace krystalů. V osmdesátých letech podnik, tehdy pracující především pro zbrojní průmysl, zaměstnával již osm set lidí. V letech devadesátých, kdy domácí průmysl neměl zrovna na růžích ustláno, však nezadržitelně šel k bankrotu. Až do momentu, kdy ho v roce 1998 koupili čtyři jeho manažeři, mezi něž patřil také

otec současného majitele, a pokusili se o jeho restart. Výrobu zachránili a od té doby firma roste o 15 až 20 % ročně.

VÝZKUM NENÍ ANI RYCHLÝ, ANI LEVNÝ

V letošním roce, dvacet let po restartu, předpokládá Crytur tržby na dvacetinásobku čísla z roku 1999 a počet zaměstnanců na desetinásobku. Firma dlouho rostla jen pomocí vlastních reinvestovaných prostředků. V dnešní době k urychlení růstu využívá i financování od Komerční banky, která je velmi konstruktivní například při velkých investicích. Je třeba si také uvědomit, že roční růst o 15 až 20 % znamená také stejný nárůst provozního kapitálu, což vedle nezbytných investic do technologií a lidských zdrojů není zanedbatelná položka. Ačkoliv Crytur se svými 240 zaměstnanci nepatří mezi velké firmy, chce být ve svých, byť velmi specializovaných aplikacích světovou jedničkou nebo dvojkou. To s sebou nese mimo jiné i budování patentového portfolia chráněného ve vyspělých průmyslových

Monokrystaly Gramy za cenu automobilu

Z hlediska chemického složení jsou umělé krystaly relativně jednoduché. Základ představují v přírodě běžně dostupné sloučeniny jako oxid křemičitý, oxid hlinitý a oxidy vzácných zemin. Jejich kombinací lze docílit nejen nádherného vzhledu, vysokého lesku a intenzivních barev, ale primárně špičkových užitečných vlastností. Unikátní vlastností těchto krystalů je, že svítí po dopadu částice s vyšší energií. Svítí například také na slunečním světle, protože jinak neviditelné UV záření se v nich konvertuje na viditelné světlo. Zasvítí ale i při dopadu částice jako elektron nebo neutron nebo dovedou vydávat velmi intenzivní světlo, jako například v laserech nebo LED diodách.

Oproti přírodním kamenům jsou ty uměle připravené pravidelné, čisté a opakovatelné, s perfektní strukturou. Syntetické krystaly se pak podle užití dělí na šperkové a technické. Díky svým jedinečným vlastnostem jsou ty technické mnohem dražší než jejich šperkové protějšky. Kilogram šperkového safíru pořídíte za tisíc korun, laserový Ti:safír ve finálním tvaru je o mnoho řádů nákladnější. Krystal zhodnocuje i výrobky přesné strojírenské výroby. Špičková detekční jednotka pro elektronový mikroskop, používaná v polovodičovém průmyslu, o hmotnosti několika stovek gramů, kde krystal je jen malou částí relativně velkého know-how, se prodává až za cenu jednoho automobilu střední třídy.

Hmota oxidů se zvolna taví v peci o teplotě kolem 2000 °C a táhne do velikosti krystalu, jenž se nechá zchladnout. Poté se nařeže a vyleští do požadovaného tvaru, případně pokryje funkčními vrstvami. V čistých, bezprašných prostorech se pak krystaly montují spolu s přesnými mechanickými díly a elektronikou do finálních výrobků, které jsou důležitou součástí například medicínských rentgenů nebo kamer umožňujících identifikovat mikrodefekt na uhlíkatých vláknech v křídlech letadel.

zemích, nejen v Evropě a USA, ale třeba i ve zmíněném Izraeli.

Ochota odběratelů respektovat vysokou cenu za umělé krystaly z Cryturu je dána především jejich jedinečností, dokonalostí struktury a spolehlivostí. Počet reklamací na množství dodávek se pohybuje v řádu promile. „Naši zákazníci jsou velmi nároční, ale zároveň si uvědomují, že cena výrobku musí profinancovat i náklady na jeho vývoj, kde bohužel ne každý výsledek může být průlomový.

Nedávno jsem poslouchal manažera ze společnosti ASML, jež staví například pro Intel nové linky na výrobu mikročipů až za miliardy dolarů. Podle něj je hodinový výkon takové linky v eurech mnohem větší, než má rotačka na evrové bankovky v Evropské centrální bance ve Frankfurtu. Zastavit tuto linku chybou vlastního výrobku by byla nepředstavitelná věc,“ dokumentuje manažer na jednom z příkladů důvod, proč musí Crytur směřovat k maximální spolehlivosti a špičkovosti svých výrobků.

CELOSVĚTOVÝ PATENT Z TURNOVA

Umělé krystaly dokáží jako žádný jiný materiál převést záření do viditelného světla a díky tomu zobrazit i nejmenší detaily. Mají jedinečné vlastnosti a hodí se do obrovského množství aplikací, ovšem pouze tam, kde se tyto unikátní a drahé produkty vyplatí. Jedná se například o elektronovou mikroskopii, která je pro Crytur klíčovou oblastí. Málo se ví, že Česká republika je dnes největším výrobcem elektronových mikroskopů na světě díky obdivuhodným výkonům několika brněnských firem. Pozice Cryturu na světovém trhu monokrystalických detekčních jednotek pro elektronové mikroskopy je ještě silnější. Větší část tohoto typu výrobků stále míří mimo Brno do celého světa.

Výrobky Cryturu směřují do oblasti detekce kvality čipů, laserů sloužících při očních operacích, pozitronové emisní tomografie, rentgenových přístrojů, metrologie, meteorologie, průzkumu ropných nalezišť, obranného průmyslu, jaderného odvětví a osvětlovací techniky a v posledních letech i LED diod. „Tam vidím významnou část naší budoucnosti. I když patent na LED diody pochází ze sedmdesátých let od japonských vědců, ještě před třemi lety se krystaly pro využití v diodách nevyráběly. Mdlé světlo diod nepotřebovalo žádné zvláštní řešení pro vysoký výkon. Jak ale výkon LED diod velmi rychle roste, objevuje se z fyzikální podstaty problém s přehříváním. Naši firmě se podařilo vyvinout pro tyto diody vysoce tepelně vodivý monokrystalický fosfor, který problém řeší. Své řešení jsme pokryli několika celosvětovými patenty. Loni nám tento segment vygeneroval tržby v desítkách milionů korun,“ hodnotí ekonomický efekt z mimořádně intenzivní světelné aplikace Jindřich Houzvička.

BEZ LOKÁLNÍCH DISTRIBUTORŮ A PRODEJČŮ

Z hlediska distribuce a prodeje je Crytur atypickou firmou. Obejde se totiž bez prodejní sítě. „Naším primárním marketingovým a prodejním kanálem jsou vědecké konference. S vědci nebo techniky, jimž se zamlouvá náš přístup a technologie a hodlají náš výrobek využít ve svém produktu, pak společně vyvineme řešení. To se zakomponuje do finálních produktů, které pak náš odběratel vyrábí. ▶▶

►► Některé naše komponenty směřují také k vědeckým institucím, jako je třeba CERN, a slouží ve výzkumu,“ nastiňuje majitel další specifikum turnovské společnosti. Její produktové portfolio tvoří až na pár finálních výrobků, z nichž nejvýznamnější je rentgenová kamera, zobrazovací systém s vysokým rozlišením, high-tech komponenty.

Fungovat jako B2B dodavatel bez distribučních mezičlánků je sice jednodušší, ale někdy to představuje nepříjemnou komplikaci. Mnohé státy jsou silně ochranné a chrání si své špičkové technologie. Například průnik na trh Spojených států v oblasti laserových technologií je bez přenesení výroby do tohoto teritoria velmi obtížný.

VÝZKUMNÍCI S KOMERČNÍM DUCHEM

Výši přidané hodnoty se společnost Crytur řadí spíše na úroveň softwarových než hardwarových firem. „Největší náklady u nás představují mzdy. Svě vysoce kvalifikované, mezioborově orientované pracovníky musíme samozřejmě i dobře zaplatit, ale na jejich rozhodnutí

o nástupu do našeho týmu nemají největší vliv peníze. Důležitá je pro ně mezinárodní prestiž firmy a příležitost podílet se na zajímavých vědeckých projektech. Zároveň se jim snažíme vytvořit dobré podmínky k dalšímu vzdělávání a životu. Proto je u nás fluktuace velmi malá. Ostatně by to přišlo nesmírně draho. Než si vychováme absolventa vysoké školy, aby přicházel s vlastními originálními nápady, trvá to minimálně tři roky. Důležitým faktorem rozhodování pracovníků o nástupu do našeho týmu je rovněž relativně všední záležitost jako pracovní příležitosti jejich partnerů. Máme štěstí, že od roku 2013 působí v Turnově Regionální centrum speciální optiky a optoelektronických systémů TOPTEC Ústavu fyziky plazmatu Akademie věd ČR,“ netají se Jindřich Houzvička tím, jak je obtížné přilákat uchazeče o práci do lokálních teritorií.

Velká část obrátu jde do výzkumu a vývoje, na němž stojí firemní strategie. Největší provozní výdajovou položku představuje elektrická energie. „Při jejích dodávkách ze sítě společnosti ČEZ Distribuce se bohužel musíme často potýkat s výpadky proudu, i když investujeme značné prostředky do zabezpečení. V našem případě jde o velké ztráty. Než naskočí záložní dieselagregát při tavbě o teplotě dva tisíce stupňů Celsia, kvalita krystalu zakolísáním sítě utrpí,“ zmiňuje Jindřich Houzvička na závěr jednu z nepříjemných stránek vědeckého bádání a podnikání v českých podmínkách. ■

TEXT: VĚRA VORTELOVÁ
FOTO: ARCHIV CRYTUR

Crytur spol. s r.o.

Krachujícího turnovského výrobce restarovali v roce 1998 čtyři manažeři, a navázali tak na šedesátiletou tradici zpracování technických krystalů. V současnosti je firma lídrem v oblasti výzkumu, vývoje a výroby umělých krystalů. Je předním světovým dodavatelem scintilačních detektorů pro elektronovou mikroskopii, ale i výrobcem laserových materiálů, safírových profilů, X-ray kamer s vysokým rozlišením, fosforů pro LED, detekčních krystalů pro akademický výzkum apod. Úzce spolupracuje s řadou vědeckých institucí. Její obrat za rok 2018 činil zhruba 300 milionů korun, což mimo jiné představovalo něco kolem 300 kilogramů krystalů v surové formě před zpracováním. Zaměstnává kolem 240 pracovníků. Téměř výhradně exportuje na trhy vyspělých zemí Evropy, Severní Ameriky a Asie.

Marie Syrovátková,
bankovní poradce
pro korporátní klientelu,
Divize Severovýchod, KB

„Turnovská společnost Crytur spolupracuje s Komerční bankou od roku 1998 a dnes ji lze zařadit mezi významné klienty naší korporátní divize. Základ naší dlouholeté spolupráce tvoří produktová nabídka zohledňující specifika firmy a podporující rozvoj klienta včetně spolufinancování dotačních projektů. Klient je významným exportérem a samozřejmostí je spolupráce v oblasti zahraničního platebního styku a investičního bankovníctví.

Jsme velmi rádi, že můžeme být partnerem tak inovativní společnosti, kterou Crytur bezesporu je, a podporovat českou firmu z našeho regionu s dosahem na nejvyspělejší světové trhy. Osobně si velmi vážím spolupráce s dr. Houzvičkou i dalšími zástupci firmy, která je založena především na vzájemné důvěře a respektu.“

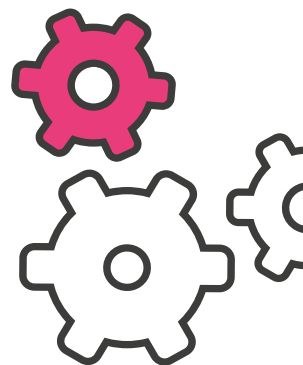

Ve společnosti Crytur se uplatňují především vysoce kvalifikovaní pracovníci z oblasti fyziky, chemie, optiky či strojních oborů. Výzkum tvoří velmi významnou část aktivit

Podporujeme
malé a střední
podniky

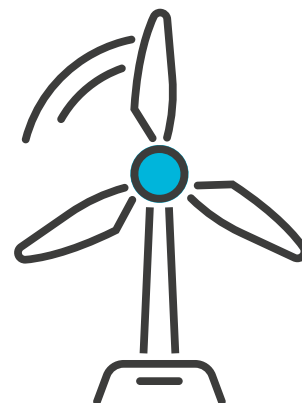

SPOLEHLIVÝ PARTNER ČESKÉHO EXPORTU

Podporujeme české vývozce již od roku 1992

Pojišťujeme zakázky již
od 100 tisíc Kč

Pomůžeme Vám
obstát
v mezinárodní
konkurenci

Bereme to na sebe
i v rizikovějších
zemích

Pojišťujeme všech-
ny fáze **obchodních**
případů

www.egap.cz, akvizice@egap.cz

BLÍZKÝ VÝCHOD

V OBRAZU ANAMORFNÍCH MAP

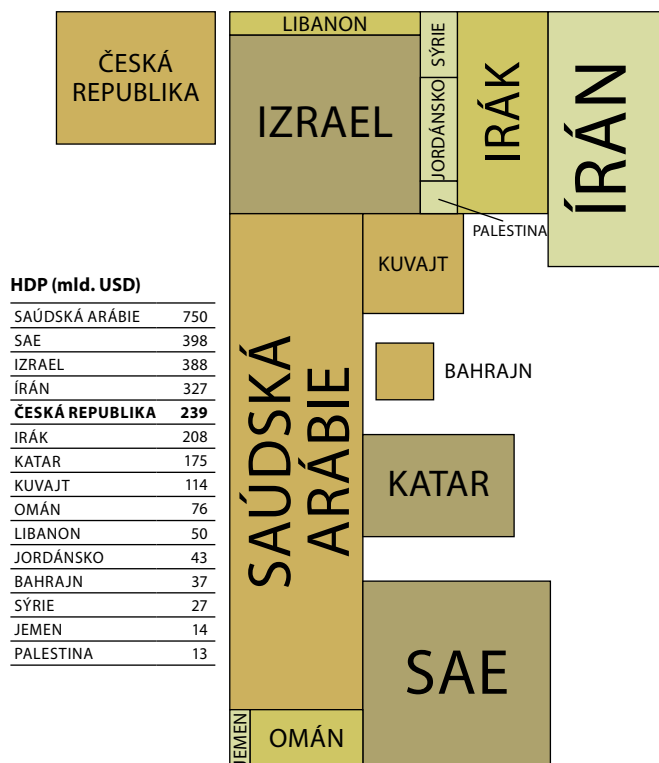
REGION OZNAČOVANÝ TAKÉ JAKO BLÍZKÝ VÝCHOD NEBO JIHOZÁPADNÍ ASIE SE NACHÁZÍ NA STYKU TŘÍ KONTINENTŮ. I DÍKY PŘÍHODNÉMU KLIMATU A DOSTATKU SLADKÉ VODY ZDE VZNIKLY NEJSTARŠÍ CIVILIZACE A BYLA ZALOŽENA NEJSTARŠÍ MĚSTA. TAKÉ SE ZDE ZRODILA TŘI SVĚTOVÁ MONOTEISTICKÁ NÁBOŽENSTVÍ – JUDAISMUS, KŘESŤANSTVÍ A ISLÁM. PO TISÍCE LET PATŘIL BLÍZKÝ VÝCHOD K NEJVYSPĚLEJŠÍM MÍSTŮM NA ZEMI. VLEKLÉ KRVAVÉ KONFLIKTY, NOVĚ I TERORISMUS A SILNÁ MIGRACE LIDÍ TRÁPÍ A OHROŽUJÍ V SOUČASNOSTI VĚTŠINU ZEMÍ OBLASTI.

NAPROSTOU VÝJIMKU V TOMTO OHLEDU PŘEDSTAVUJÍ SPOJENÉ ARABSKÉ EMIRÁTY. A TO PŘESTO, ŽE OBYVATELSTVO ZEMĚ JE TVOŘENO JEN Z 20% MÍSTNÍMI OBYVATELI A ZBYTEK JSOU CIZINCI V ZEMI PRACUJÍCÍ. LUKRATIVNÍ ZAMĚTNÁNÍ A STRIKTNÍ PRAVIDLA UDRŽUJÍ POŘÁDEK. EKONOMIKA SAE NENÍ ZALOŽENA JEN NA ROPĚ, ALE JE SVOU DIVERZIFIKACÍ INSPIRACÍ PRO DALŠÍ ROPNÉ STÁTY. PŘÍKLADEM BUDIŽ LETIŠTĚ SVĚTOVÉHO VÝZNAMU V DUBAJI NEBO ROZVINUTÝ TURISTICKÝ RUCH.

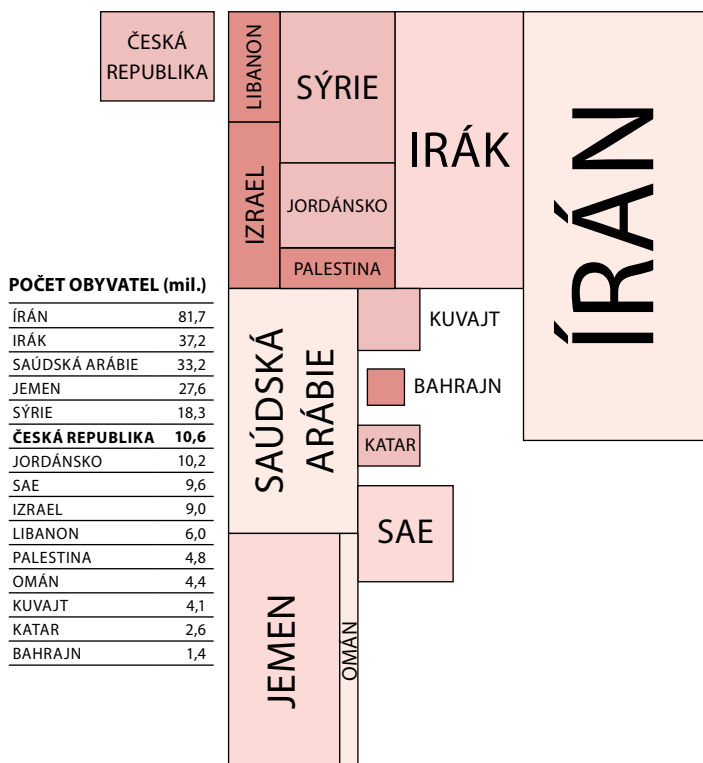
IZRAEL, JEDINÝ ŽIDOVSKÝ STÁT NA SVĚTĚ, NAOPAK DISPONUJE SKROMNÝMI PŘÍRODNÍMI ZDROJI. MEZI ZEMĚMI BLÍZKÉHO VÝCHODU VŠAK ZAUJÍMÁ PŘEDNÍ MÍSTO V INDEXU LIDSKÉHO ROZVOJE, SVOBODY TISKU A TŘEBA INVESTICEMI DO VĚDY A VÝZKUMU. KLÍČOVÉ OBORY PŘEDSTAVUJÍ INFORMATIKA A KOMUNIKAČNÍ TECHNIKA, MEDICÍNSKÉ OBORY, BIOTECHNOLOGIE A NANOTECHNOLOGIE.

I PROTO SE NA VEDLEJŠÍ STRÁNCE ZABÝVÁME OBCHODEM NĚKTERÝCH KOMODIT ZALOŽENÝCH NA VYSPĚLÝCH TECHNOLOGIÍCH.

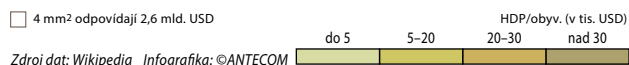
HRUBÝ DOMÁCÍ PRODUKT

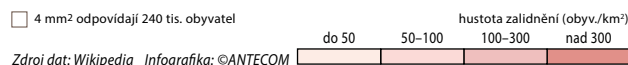
POČET OBYVATEL

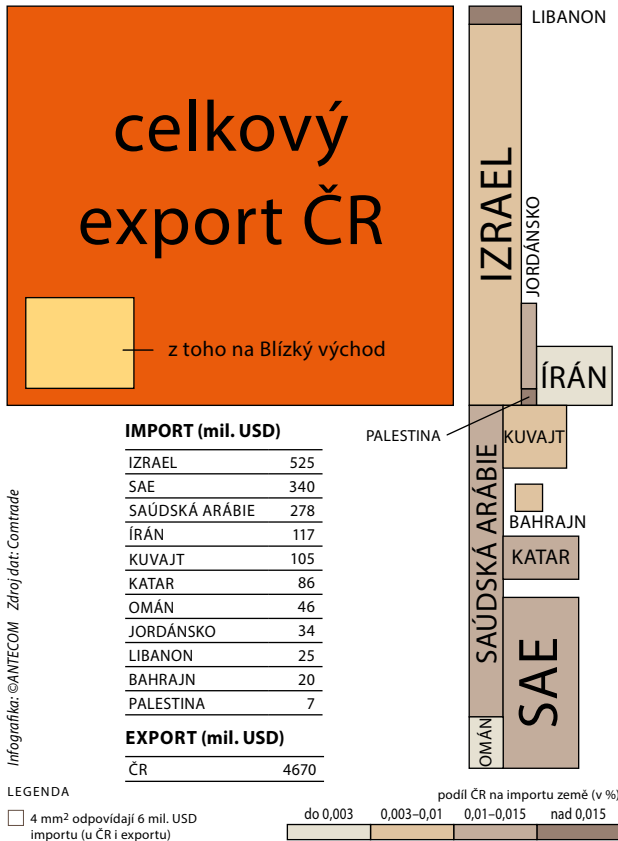
LEGENDA

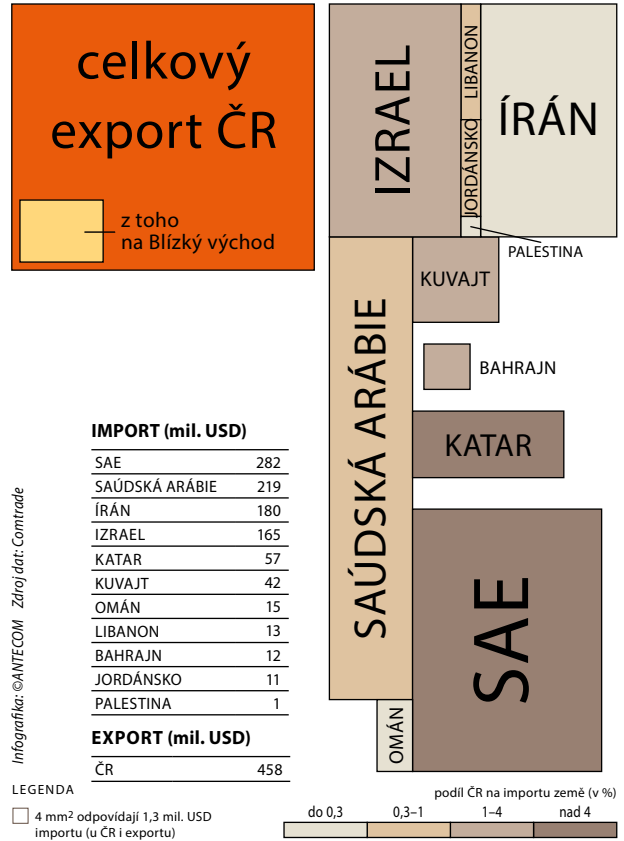
LEGENDA

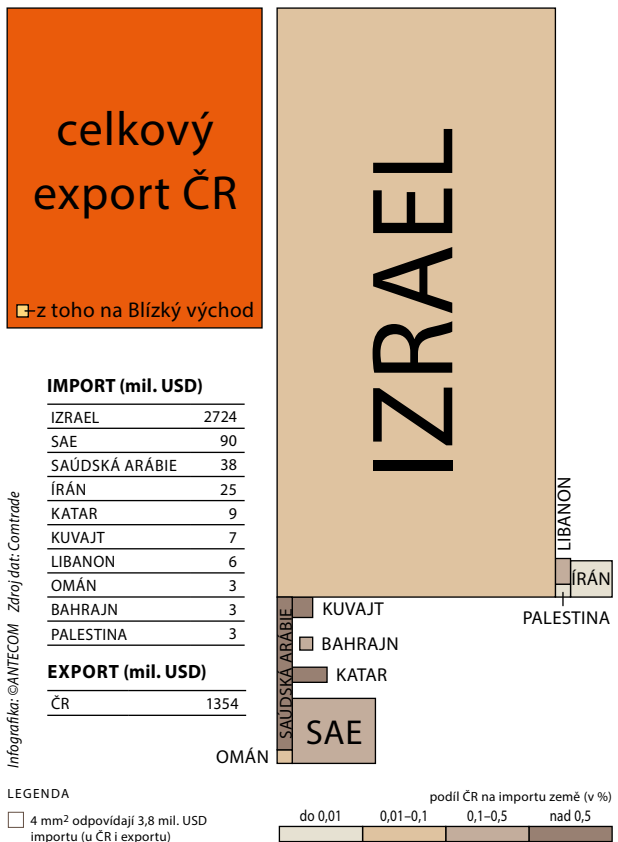
IMPORT POČÍTAČOVÝCH PROCESORŮ

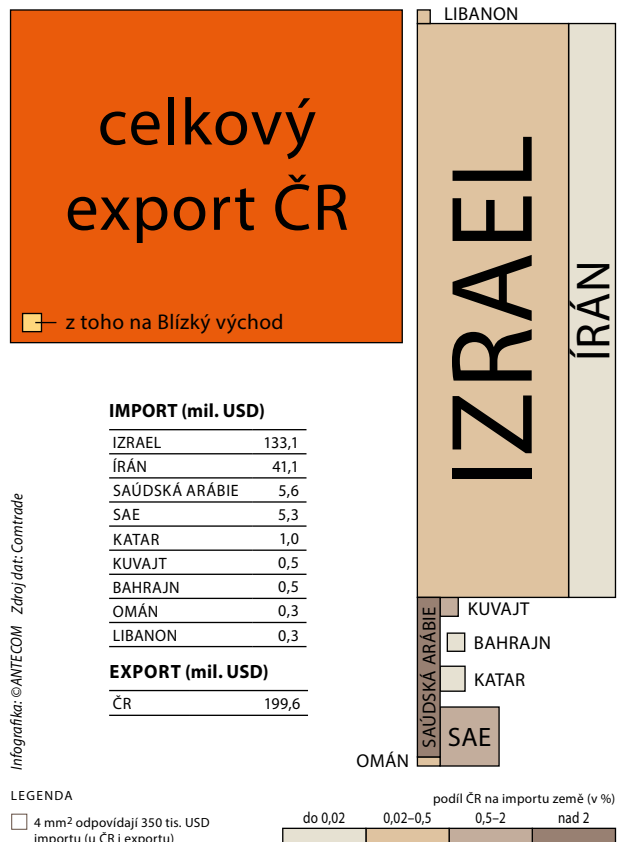
IMPORT TELEVIZNÍCH KAMER, DIGITÁLNÍCH FOTOAPARÁTŮ A VIDEOKAMER

IMPORT ELEKTRONICKÝCH INTEGROVANÝCH OBVODŮ

IMPORT DESEK PLOŠNÝCH SPOJŮ

Posedlost novými technologiemi I TO JE SAE

SPOJENÉ ARABSKÉ EMIRÁTY PATŘÍ MEZI PRVNÍ ROPNÉ MONARCHIE, KTERÉ SI UVĚDOMILY, ŽE ZÁSoby ČERNÉHO ZLATA NEJSOU BEZEDNÉ, A KROMĚ ROPNÉHO PRŮMYSLU SE ZAMĚŘILY NA DIVERZIFIKACI A MODERNIZACI EKONOMIKY.

Pohled na noční Dubaj

Vision 2021

V posledních letech SAE sází zejména na inovace, technologie s velmi vysokou přidanou hodnotou a znalostní ekonomiku. Cílem této strategie je zajištění udržitelného rozvoje země v kontextu s programem „VISION 2021“, přijatým v roce 2010. V roce 2018 se SAE umístily na 38. místě v Global Innovation Index (GII), z arabského světa na nejpřednější příčce, následované Katarom na 51. místě, dále Kuvajtem na 60. pozici a Saúdskou Arábií na místě sedenadesátém. Podle GII se ve sledovaném regionu severní Afriky a západní Asie SAE umístily na 3. místě po Kypru a Izraeli. Mezi zeměmi Gulf Cooperation Council (Rada pro spolupráci arabských států v Zálivu) jsou druhou největší ekonomikou po Saúdské Arábii. Pro Českou republiku představují významného obchodního partnera.

Po celou dobu od svého vzniku v roce 1971, za nímž stál šejk Zajd bin Sultán Ál Nahján, jehož sté výročí narození si loni připomněly, zažívají SAE mohutný ekonomický rozkvět. Hlavním motorem hospodářského a společenského vzestupu bylo sice objevení a následná těžba a export ropy a ropných produktů v šedesátých letech minulého století, za boomem se však neskryvá pouze ropa. Již po několik let zejména v některých emirátech probíhá diverzifikace ekonomiky zaměřující se na posilování nezávislosti veřejných financí na příjmech z prodeje ropy. Ruku v ruce s progresivními ekonomickými opatřeními šly snahy o otevření se světu, přilákání zahraničních investorů a zahraničních pracovníků, a to především v emirátech Abú Zabí a Dubaj, jež se podílejí na tvorbě HDP nejvýznamněji.

OBCHODNÍ A TECHNOLOGICKÝ HUB

Abú Zabí, hlavní město SAE, se z obchodního hlediska zaměřuje především na ropný průmysl a je nejbohatší. Osmdesát procent zásob ropy se totiž nachází právě v tomto emirátu. Centrem mezinárodního obchodu je však Dubaj

s přístavem Jebel Ali. Jedná se o největší uměle vytvořený přístav na světě a největší na Středním východě. Udržuje obchodní spojení s více než 140 zahraničními přístavy a prochází přes něj většina obchodních transakcí do a ze SAE. Dubaj tak představuje obchodní hub nejen Středního východu, ale i severní Afriky a je také hojně využívána pro reexporty. Nelze opomenout ani leteckou společnost Emirates, patřící emirátu Dubaj, která se řadí mezi jedny z největších aerolinií na světě a obsluhuje více než 150 destinací.

V současné době v SAE najde uplatnění řada špičkových moderních technologií a produktů v mnoha odvětvích. I když emiráty na tomto poli ušly již značný kus cesty samy (např. loni vypustily satelit KhalifaSat, vyvinutý, zkonstruovaný a vyrobený v SAE), stále se neobejdou bez dovozu zejména high-tech a inovativních produktů. Zde je prostor pro české společnosti, které jsou schopné nabídnout svá špičková inovativní řešení na zdejším náročném trhu. Je však nutné upozornit na skutečnost, že v SAE je kladen značný důraz na vstup zahraničních investic do země, alokování výroby s vysokou

přidanou hodnotou v SAE, společné podniky (JV) a sdílení know-how.

Proto se v zemi snaží vytvářet pro potenciální investory adekvátní podmínky, které by ji měly učinit ještě více konkurenceschopnou. Jde zejména o změnu v přístupu k uplatnění zahraničního vlastnictví v lokálních společnostech. Do konce roku 2018 bylo striktně uzákoněno, že zahraniční investor směl v SAE vlastnit vždy jen 49% společnosti a většinový podíl musel držet jeho lokální partner. Stoprocentní podíl zahraniční účasti ►►

►► v místní společnosti mohl být jen u subjektu, který se nachází v jedné z mnoha místních volných zón. Tyto společnosti však byly do značné míry limitovány v možnostech obchodních aktivit mimo tyto zóny. Nové nařízení tak umožní, byť s určitými výjimkami, 100% zahraniční účast i ve společnostech mimo tyto free zones. Ve strategických odvětvích (např. v ropném sektoru, finančnictví a zbrojním průmyslu) však budou muset mít i nadále většinového lokálního vlastníka. Stále platí, že místních tenderů se mohou účastnit pouze lokální společnosti. České firmy tak mohou být jejich subdodavatelem.

Dalším krokem k zatraktivnění SAE je zavedení až desetiletých vizí, zatímco v současné době pokrývají maximálně tři roky, pak je nutné požádat o prodloužení. S ohledem na snahy SAE posunout se směrem ke znalostní ekonomice, budou desetiletá víza vydávána osobám, které přijíždějí do země jako vědecko-výzkumní pracovníci a do sektoru zdravotnictví. Investorům budou víza vydávána podle výše jejich investice, a to od pěti do deseti let.

SMART COUNTRY BUDOUCNOSTI

Smart country skládající se ryze ze smart cities, tzv. chytrých, inteligentních měst, která využívají nejmodernějších

informačních a komunikačních technologií pro zlepšení udržitelnosti a efektivitu města a jím nabízených služeb pro obyvatele. Taková je představa místních lídrů o budoucí podobě země. Cílem veškerých iniciativ, které se v tomto duchu podnikají, je transformovat SAE do role světového lídra a ukázat se v tomto ohledu jako „výkladní skříň“.

SAE jsou nejmodernějšími technologiemi v dobrém slova smyslu doslova posedlé. V Dubaji byly v roce 2014 přijaty konkrétní plány týkající se její přeměny v inteligentní město. A Masdar City v Abú Zabí bylo dokonce již jako smart city projektováno. Záměry se týkají ekonomiky, životního prostředí, obyvatel, mobility a správy. Dobrým příkladem může být veřejná správa, kdy je postupně nahrazován osobní styk obyvatel s úředníky nejrozličnějšími mobilními aplikacemi, které mají zajistit nepřetržitou dosažitelnost jejich služeb. Inovace se týkají i správy veřejných a privátních budov, kdy jsou používány technologie umožňující mapovat a řídit spotřebu energií těchto budov, a přinášet tak požadované úspory.

ROSTOUCÍ A STÁRNOUCÍ POPULACE I CIVILIZAČNÍ CHOROBY

Výdaje na zdravotnictví se v SAE od roku 2016 zvyšují o 5% ročně a odhaduje se, že v roce 2020 by mohly dosáhnout

Internet věcí

Předpokládá se, že se IoT v blízké budoucnosti na Středním východě stane byznysem o hodnotě 100 mld. amerických dolarů, s příspěvkem až 4% HDP ročně. V souvislosti s tím je na místě zmínit kybernetickou bezpečnost. Pokračující digitalizace bude mít dopad na společnost, na konkurenceschopnost a SAE chtějí stát v popředí tohoto vývoje. Skvělou příležitostí pro české firmy ukázat svá inovativní řešení v tomto segmentu nabízí veletrh GITEX 2019 (6.–10. října), nejvýznamnější veletrh ICT v regionu a druhý na světě. Czech-Trade i v letošním roce nabízí českým firmám účast v rámci společné expozice.

částky 20 miliard amerických dolarů. V zemi existuje jak státní, tak soukromé zdravotnictví. V současné době převažují soukromá zdravotnická zařízení a jejich počet by se měl nadále zvyšovat. Jednou z hnacích sil této expanze je růst populace. Současný počet 9,6 milionu obyvatel (z toho jen cca 1,2 mil.

občanů SAE) se má do roku 2030 zvýšit na 11 milionů. Kontinuálně se má prodloužit i průměrná délka dožití ze současných 77,5 roku na 80 let. Podíl lidí starších 65 let se zvýší na 4,4%.

Tyto demografické změny mají a i do budoucna budou mít vliv na zvyšující se poptávku po zdravotní péči. Přidávají se také civilizační choroby, které souvisí se špatným životním stylem a stravovacími návyky. V SAE je až 37% populace obézní a s tím je spojen zejména výskyt diabetes a kardiovaskulárních onemocnění, přičemž se to týká i dětské populace. Stoupající poptávku po zdravotní péči má podpořit také vize země jako centra zdravotnické turistiky. Do roku 2020 by za tímto účelem mělo SAE navštívit až půl milionu zahraničních hostů. České firmy z odvětví zdravotnictví se mohou prezentovat na nejvýznamnějším oborovém veletrhu v regionu, Arab Health, který bývá tradičně zařazován mezi oficiální účasti České republiky, organizované Ministerstvem průmyslu a obchodu.

ČESKÁ SKLÁŘSKÁ TRADICE SKLOUBENÁ S MODERNOU

Emiráťané milují designové produkty. Vyhledávají jak tradiční vzory, zejména arabské, tak moderní, inovativní designová řešení. Zde se otevírá velký prostor pro české společnosti, které v tomto segmentu mají bohaté zkušenosti a nápadité výrobky. V Dubaji působí formou vlastní entity celá řada českých firem, z nichž je většina sdružena v profesní organizaci Czech Business Council. S tradičním českým artiklem, sklem, jsou v SAE velmi úspěšné společnosti Lasvit, například se světelnou instalací v dubajské opeře, nebo Preciosa se svými lustry v hotelu Emirates Palace.

Pokud chce být česká firma ve Spojených arabských emirátech úspěšná, musí mít inovativní produkt, který bude zapadat do aktuálních potřeb místního trhu, a nabízet jej za obhajitelnou cenu. Kromě toho je třeba počítat s nutností vyšších investic, a to jak ve finančním, tak časovém pojetí. Ještě více než kde jinde tu

totiž platí přísloví „trpělivost růže přináší“, a přesto můžete uspět. ■

TEXT: MICHAL NEDĚLKA

FOTO: SHUTTERSTOCK A ARCHIV CZECHTRADE

Expo 2020

Dubaj, 20. říjen 2020
až 10. duben 2021

Poprvé v historii se světová výstava představí v regionu Středního východu, Afriky a jižní Asie, a to právě v Dubaji. A město se na tuto událost světového významu velmi zodpovědně a intenzivně připravuje. Výstaviště se bude nacházet v lokalitě nesoucí jméno Dubai South. Očekáván je rekord v návštěvnosti, a to až 25 milionů lidí. Tématy Expo jsou „Connecting Minds, Creating the Future“. Expozice se zaměří na mobilitu, udržitelnost a nové příležitosti. Účast potvrdilo více než 130 států světa, Českou republiku nevyjímaje.

A právě v souvislosti s přípravou se nabízí celá řada příležitostí pro české společnosti. Organizátor výstavy přistoupil k budování areálu, včetně zajištění veškerých administrativně technických provozů, velmi transparentně. Dává šanci všem společnostem na světě podílet se na projektu příprav a vlastním provozu výstaviště. Na základě registrace na odkazu <https://esource.expo2020dubai.ae> se registrovaná společnost může dozvědět o chystaných tendrech na výběr adekvátního dodavatele pro konkrétní projekty. Následně se může o tyto projekty ucházet, poslat svou nabídku na realizaci a přihlásit se tím do vyhlášeného tendru. Další možností, jak zanechat českou stopu, je participace na akci v rámci samotné expozice České republiky. Více informací: www.czexpo.com

Energetika a udržitelnost

Pro firmy jsou SAE zemí plnou příležitostí pro uplatnění energeticky šetrných technologií. Předloni země přijala program s názvem Energetická strategie 2050. Cílem je do tohoto roku dosáhnout energetického mixu, který se bude skládat ze 44% z obnovitelných zdrojů, z 38% z plynových elektráren, z 12% z čistého uhlí a zbylých 6% bude představovat jádro. Obnovitelné zdroje v tomto případě znamenají solární energii a ve výstavbě jsou již vysoce výkonné solární parky. Za všechny lze zmínit dubajský Mohammed bin Rashid Al Maktoum Solar Park, nesoucí název po současném vládcí emirátu Dubaj. Při dokončení v roce 2030 má mít tento park celkový výkon 5000 MW a jednalo by se o největší solární park na světě.

JUDr. Michal Nedělka
je ředitelem zahraniční kanceláře CzechTrade v Dubaji

SAE: NEJMODERNĚJŠÍ DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ

JEDNA Z NEJBOHATŠÍCH A ZÁROVEŇ LOGISTICKY NEJKOMPLIKOVANĚJŠÍCH OBLASTÍ SVĚTOVÉHO OBCHODU. TO JE FEDERACE SEDMI EMIRÁTŮ SE STATUTEM KNÍŽECTVÍ – ABÚ ZABÍ (KTERÉ JE TĚŽ HLAVNÍM MĚSTEM), ADŽMÁN, DUBAJ, FUDŽAJRA, RÁS AL-CHAJMA, ŠARDŽA A UMM AL-KUVAJN – POBLÍŽ HORMUZSKÉHO PRŮLIVU. DÍKY REKORDNÍMU HOSPODÁŘSKÉMU RŮSTU V POSLEDNÍCH LETECH VYTVOŘILY NA SVÉM ÚZEMÍ NEJMODERNĚJŠÍ DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURU NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ. Z HLEDISKA MEZINÁRODNÍ PŘEPRAVY PATŘÍ MEZI NEJVÝZNAMNĚJŠÍ CENTRA DUBAJ A ABÚ ZABÍ.

VODNÍ SPOJENÍ

SAE disponují více než dvaceti přístavy. Největšími komerčními přístavy jsou dubajské Jebel Ali a Dubaj (old port), který svou tranzitní funkci převzal na úkor Kuvajtu po válce v Zálivu, a Port Saïd v Abú Zabí.

V současné době se většina zboží překládá v moderním hlubokovodním přístavu Jebel Ali na jižním okraji města Dubaj. S rozlohou asi 134 km² a se 67 kotvišti představuje největší nákladní přístav na Blízkém východě a největší uměle vybudovaný přístav na světě. Jebel Ali je však nejen kontejnerovým přístavem, ale i centrem obchodu v podobě volné obchodní zóny (Jebel Ali

Free Zone). Tvoří zhruba jedenadvacet procent dubajského HDP.

POVINNÉ DOKUMENTY K NÁMOŘNÍM ZÁSILKÁM

U zboží s cílovou destinací ve Spojených arabských emirátech je v Dubaji vyžadována superlegalizace dokumentů. U zboží tranzitujícího do okolních zemí stačí uvést základní údaje o následném příjemci a místní zasilatelská společnost vystaví potřebné doklady správně sama.

Obvyklým dokladem v obou případech je tedy originál bill of lading s určením (POD) Dubaj nebo Jebel Ali, obchodní faktura (eventuálně znějící na prostředníka v Dubaji) a packing list v angličtině.

LETECKÉ SPOJENÍ

Všechna hlavní města emirátů disponují mezinárodními letišti. Některé z leteckých tras jsou ale omezené a létá se jen do sousedních zemí. Nejznámější vstupní bránu pro zboží ze zahraničí představuje mezinárodní letiště v Dubaji, jemuž však v poslední době zdatně konkuruje letiště v Abú Zabí. Na kvalitu služeb příznivě působí rovněž soutěž mezi místními aerolinkami Emirates (Dubaj) a Etihad (Abú Zabí) a jejich rychlá expanze do světa. Emirates Airlines byly založeny v roce 1985 a staly se nejrychleji rostoucí leteckou společností na světě. V emirátu Šardža působí nízkonákladová letecká společnost Air Arabia.

SPOJENÍ Z PRAHY

ČSA ani SkyTeam pravidelné spojení do této oblasti z Prahy nenabízejí.

Naopak do Dubaje odlétá každý den pasažérský let společnosti Emirates. Vzhledem k velikosti letounu (B777) je přijímán i větší objem karga, avšak pouze s omezením výšky nákladového kusu (155 cm) a hmotnosti. Ceny dopravného na tomto letu jsou spíše vyšší (cca Kč 70 až 75/kg dle hmotnosti), zboží musí být navíc odbaveno a odskenováno na letišti v Praze již ve dvanáct hodin v den odletu. V cílové destinaci je kargo dostupné příjemci následující den ráno (kromě pátku).

Nabízí se však řada dalších vhodných leteckých nákladních a smíšených linek jako Etihad přes Frankfurt, British Airways přes Londýn, Lufthansa přes Frankfurt, AF-KLM přes Amsterdam nebo Paříž, Turkish přes Istanbul.

V sezoně destinaci nalétává i český Travel Service na semicharterových letech (výška palety do 60 cm) s cenou okolo 35 korun za kg.

Menší letiště či body v SAE jsou pak obvykle dobře obslouženy road feedery.

SILNIČNÍ SPOJENÍ

Nejkvalitnější silnice najdeme podle žebříčku Světového ekonomického fóra právě ve Spojených arabských emirátech. Páteř moderní silniční sítě zde představuje dálnice E11 spojující velká města, Abú Zabí na západě, Dubaj a Rás al-Chajma u ománských hranic, která lemuje pobřeží země u Perského zálivu. Otevřena byla v roce 1980 a její délka je cca 560 km. Prochází městy Abú Zabí a Dubaj jako mnohoproudá

hlavní městská tepna (v Dubaji se nazývá Sheikh Zayyed Road), mimo město je vždy dvouproudá. Platí na ní zákaz zastavování, pro zastavení jsou vyhrazeny postranní pruhy, které vedou paralelně jako vedlejší silnice. Průjezd po E11 je zpoplatněn.

Z hlediska údržby jde o nejnákladnější pozemní komunikaci v Perském zálivu, protože je téměř v 90 % délky souvisle osvětlena, zeď okolo je z více než 50 % uměle zavlažována a vzhledem k šířce a počtu pruhů své vyžaduje i pravidelná údržba.

Druhou významnou komunikací je dálnice E311 z Jebel Ali Port směrem k Šardžá a nově i k Rás al-Chajma. V Dubaji je paralelní k E11 (Sheikh Zayyed Rd) a nazývá se Sheikh Bin Mohammad Zayyed Rd.

Dalšími paralelními komunikacemi jsou E66 mezi Dubají a Al Ajn (Abú Zabí), E77 (Dubaj/Jebel Ali-Hatta) a E44 (podobný směr) a E611 (městský okruh Dubaje).

ŽELEZNIČNÍ SPOJENÍ

Dálkové železniční tratě v SAE nemají dlouhou tradici. Jejich výstavba je koordinována s rozvojem železniční dopravy zboží na celém poloostrově – v rámci projektu GCC (Rady pro spolupráci států v oblasti Perského zálivu). V budoucnu spojí Saúdskou Arábii, Katar, Omán, Bahrajn a Kuvajt.

Bylo již dokončeno spojení o délce zhruba 250 km mezi zastávkami Shah/Habshan (těžba síry) a přístavem Ruwais. Rozchod je evropský, tratě dvoukolejné, vlaky mohou jezdit až stovacetikilometrovou rychlostí a je umožněna nakládka dvou kontejnerů na sebe (tzv. double-stack).

V druhé fázi bude k síti připojen přístav Jebel Ali a přechody do Saúdské Arábie a Ománu. Po dokončení v roce 2021 budou obsluhovány i emiráty Fudžajra, Rás al-Chajma a Šardžá a na trať vyjedou i vysokorychlostní vlaky pro osobní dopravu (200 km/h).

Celková délka železničních tratí v SAE v současnosti dosahuje zhruba 1000 km.

CELNÍ OMEZENÍ A OCHRANA PŘED ZAVLEČENÍM ŠKŮDCŮ A CHOROB

Vzhledem k liberalizaci obchodu v rámci emirátů, především Dubaje, a snaze posílit přeshraniční tranzit do „problematičtějších“ zemí v Zálivu jsou celní předpisy v SAE relativně volné.

Platí omezení pro zboží odmítané z náboženských a kulturních důvodů.

Přísný zákaz se vztahuje i na dovoz drog, farmaceutické výrobky obecně podléhají licenčnímu řízení. Stejně pravidlo platí pro dovoz zbraní a výbušnin.

Více podrobností lze nalézt na www.dubaicustoms.gov.ae/en.

SAE sice nejsou signatářem dohody o ochraně proti zavlečení škůdců ISPM15, ale vzhledem k nutnému tranzitu zboží (s výjimkou přímého letu s EK Praha–Dubaj) musí být dřevěné obaly také náležitě ošetřeny. ■

*VE SPOLUPRÁCI S ING. PETREM ROŽKEM, PH.D.,
VÝKONNÝM ŘEDITELEM SVAZU SPEDICE A LOGISTIKY ČR,
PŘIPRAVILA VĚRA VORTELOVÁ
FOTO: SHUTTERSTOCK*

Zimní ráno na dubajském letišti

EXPORTNÍ CENA DHL

pod záštitou CZECHTRADE

ročník

EXPORTUJETE?

Zviditelněte své exportní úspěchy a podpořte své podnikání

Bezplatná registrace online
od 17. 4. 2019 na www.exportnicena.cz

MEDIÁLNÍ PARTNER

ZÍSKAT PRO FIRMU PROSTŘEDKY NA INOVACE NEMUSÍ BÝT SLOŽITÉ

Naše společnost je největším a nejdůležitějším dodavatelem lepenkových výrobků z recyklovaného materiálu pro archivaci. Tím, že produkty, které vyrábíme, vznikají zpracováním sběrového papíru a jsou zcela recyklovatelné, šetříme životní prostředí. I naše dřívější investice do modernizace výroby nesly významný efekt energetických úspor. Nyní uvažujeme o dalších investicích do rozvoje firmy a inovací, jaké jsou další možnosti v oblasti zvýhodněného financování?

Marek Michálko, jednatel společnosti EMBA, spol. s r.o.

ODPOVÍDÁ JAN HANUŠ, VEDOUcí KB EU POINT

ZAMĚŘIT SE NA SPRÁVNOU DOTACI

Možností získání prostředků na investice do inovací, pořízení nových technologií či do vlastního výzkumu a vývoje je řada. Jedním z určitě nejatraktivnějších operačních programů je OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OPPIK). Zde dotace ve firmním sektoru směřují hlavně do výzkumu a vývoje, inovací, případně jsou určeny pro projekty na zvýšení konkurenceschopnosti a projekty na výrobu a uvádění nových výrobků na trh.

Specifickou oblastí je podpora zavádění prvků Průmyslu 4.0 čili digitalizace výrobního procesu a zrychlení inovací.

Velmi aktuální a často využívanou možností jsou dotace na úspory energie, kde k nejpobulárnějším patří obměny technologií a dotace dosahují až 50%. Dalšími zdroji jsou i dotace z krajských rozpočtů, nadačních fondů nebo komunitárních programů EU.

ZVÝHODNĚNÉ FINANCOVÁNÍ INOVACÍ OD KB

Vedle přímých podpor formou některého z dotačních titulů je stále častější využívání zvýhodněných bankovních úvěrů. Komerční banka je díky své dlouholeté spolupráci s Evropskou investiční bankou a Evropským investičním fondem schopna poskytnout záruční program právě v této oblasti. Záruční programy umožňují rovněž financovat i rizikovější projekty a navíc snížit potřebu zajištění úvěru, například nemovitostí nebo jiným majetkem.

V oblasti inovací je největší zájem o program EuroInovace (úvěr pro malé a střední firmy se zajištěním Evropského investičního fondu), který díky automatické záruce ve výši 50% výše úvěru představuje pro firmy nižší nároky na zajištění, a tím pádem i možnost získat nižší úrokovou sazbu. Výše úvěru přitom může být až 190 milionů korun, případně ekvivalent v eurech. Splatnost se pak pohybuje v rozmezí jednoho až deseti let. Jenom pro dokreslení: v uplynulém roce jsme poskytli přes 170 úvěrů

s touto zárukou, a to v celkovém objemu téměř 3,5 miliardy korun.

Tato forma financování má zajištěnou budoucnost i po roce 2020, kdy v rámci iniciativy Evropské komise „InvestEU“ bude čím dál vyšší objem prostředků směřován do zvýhodněných úvěrů, záruk a rizikového kapitálu. ■

FOTO: ARCHIV KB A SHUTTERSTOCK

KB EU Point znamená komplexní servis

Své investiční záměry, a to nejen do oblasti inovací, je vždy dobré řešit se specialisty, kteří mají v této oblasti zkušenosti. Dotační poradenský a finanční servis pro své klienty rozvíjí Komerční banka již od roku 2003. KB EU Point specialisté, kteří působí ve všech regionech, poskytují servis v podobě vyhledání vhodných dotací, navržení financování včetně využití zvýhodněných programů a reálného zhodnocení všech rizik včetně pomoci při případných potížích během realizace projektu. Pro aktuální programovací období jsme služby dále rozšířili, a to o zajištění zpracování žádosti o dotace, administrace a následné udržitelnosti projektu. S klientem jsme od definice myšlenky přes realizaci až do poslední minuty fáze povinné udržitelnosti dotačního projektu.

Petr Konvalinka:

USNADŇUJEME FIRMÁM CESTU K INOVACÍM

TECHNOLOGICKÁ AGENTURA ČR SLAVÍ DESET LET. ZA TU DOBU JIŽ POMOHLA REALIZOVAT VÍCE NEŽ 2400 INOVATIVNÍCH PROJEKTŮ, DO NICHŽ SE ZAPOJILY STOVKY ČESKÝCH FIREM A VÝZKUMNÝCH ORGANIZACÍ SE STÁTNÍ PODPOROU VE VÝŠI ZHRUBA 22,2 MILIARDY KORUN. O AKTIVITÁCH STÁTNÍ INSTITUCE PODPORUJÍCÍ APLIKOVANÝ VÝZKUM A INOVACE HOVOŘÍME S JEJÍM PŘEDSEDOU PETREM KONVALINKOU.

Prof. Ing. Petr Konvalinka, CSc., FEng., je předsedou Technologické agentury ČR od září 2018. Předtím působil čtyři roky ve funkci rektora ČVUT. Během své kariéry se zabýval výzkumnou činností zejména v oblasti experimentální a numerické mechaniky, analýzy materiálových a konstrukčních vlastností stavebních materiálů, v oblasti destrukcí stavebních konstrukcí a také v oblasti statických a dynamických zatěžovacích zkoušek mostů a inženýrských konstrukcí

Můžete vaši agenturu krátce představit? Jak se proměnila v čase?

Technologická agentura (TA ČR) byla založena v roce 2009 jako státní instituce pro podporu aplikovaného výzkumu a inovací. Dlouhodobým cílem bylo vytvořit z ní centrální instituci pro podporu aplikovaného výzkumu a přesunout do ní postupně dotační programy z ministerstev tak, aby byly pokud možno sjednoceny parametry jednotlivých dotačních programů, aby

se žadatelé obraceli na jednu instituci a aby měli všichni rovné podmínky a srovnatelnou podporu pro řešení podpořených projektů.

Od doby svého založení se agentura proměnila ve vysoce profesionální instituci, která v současné době zaměstnává přes stovku zaměstnanců, rozděluje ročně čtyři miliardy korun na dotacích pro malé, střední a velké podniky, výzkumné organizace a univerzity, a to

v deseti programech včetně jednoho mezinárodního a kofinancování některých evropských programů. Je dnes velmi respektovanou institucí rozdělující státní prostředky na aplikovaný výzkum a inovace.

Co považujete za její největší úspěchy?

Největším dosavadním úspěchem je skutečnost, že dokázala splnit zadání, které dostala od vlády České republiky

a Rady pro výzkum, vývoj a inovace, tedy efektivně realizovat dotace na aplikovaný výzkum a inovace a administruvat různé typy dotačních programů zaměřených na obecné i specifické potřeby společnosti. Díky tomu, že se osvědčila, dostává od letošního roku příležitost administruvat výzkumné programy ministerstev průmyslu a obchodu, dopravy a životního prostředí. Od tohoto roku využívá informační systém TA ČR ISTA pro administraci projektů Ministerstvo vnitra a zájem projevují i další subjekty.

Jaké jsou vaše současné priority?

Jsou to rezortní programy výše zmíněných ministerstev, stávající (tradiční) programy, které TA ČR administruje, a také určitá vnitřní reorganizace související zejména s rozšířením působnosti o rezortní programy ministerstev a s novými aktivitami.

V jakých oborech se vám nejvíce daří?

Daří se nám velmi dobře uspokojovat potřeby v tradičních průmyslových odvětvích, například podporujeme velká konsorcia v programu Národní centra kompetence, mladé výzkumné pracovníce a pracovníky v Programu ZÉTA a v neposlední řadě také výzkumníky v oblasti společenských a humanitních věd a umění v Programu ÉTA. Nesmím zapomenout na podporu transferu technologií a ochrany duševního vlastnictví v Programu GAMA a samozřejmě mezinárodní spolupráce v Programu DELTA.

Uveďte prosím nějaké konkrétní úspěšné příklady spolupráce mezi vědeckými institucemi a firmami.

TA ČR podpořila za svou existenci přes 2400 projektů, není tedy snadné z nich vybrat ty nejlepší, jelikož takových je mezi nimi mnoho. Každopádně za zmínku stojí například projekt Rostoucí tumorózní endoprotézy stehenní kosti pro dětské pacienty. Díky ní lze po odstranění kostního nádoru zachránit funkční končetinu dítěte a použít tuto individuální tumorózní endoprotézu bez nutnosti amputace. Tento projekt vznikl v rámci spolupráce společnosti Beznoska a Masarykovy univerzity. Nebo průmyslově zaměřený projekt s názvem Technologie průmyslové výroby distančních tkanin velkých proměnných distancí na pneumatickém

tkacím stroji, který byl realizován mezinárodním týmem v rámci našeho Programu DELTA. Díky němu byl vyvinut nový způsob průmyslové výroby distančních tkanin z vysokopevnostního polyesterového hedvábí. Vznikl tak nový unikátní tryskový tkací stroj Difa, který umožňuje kvalitní a efektivní výrobu tzv. 3D tkanin používaných například pro výrobu nafukovacích člunů nebo vyprošťovacích vaků potřebných při autohaváriích těžkých dopravních prostředků.

A jak si stojíte ve srovnání s jinými zeměmi?

Technologická agentura ČR je členem mezinárodního společenství podobně zaměřených inovačních agentur Taftie,

FUNGUJEME OBDOBĚ
JAKO RAKOUSKÁ, ŠVÉDSKÁ
NEBO FINSKÁ AGENTURA.

ve kterém aktivně působí již několik let a v roce 2017 tomuto společenství předsedala. Důležitá je pro nás výměna zkušeností a spolupráce zejména v oblasti využívání databáze hodnotitelů projektů, ale také v oblasti podpory spin-off a start-up firem, transferu technologií a ochrany duševního vlastnictví. V porovnání se světem si TA ČR stojí velmi dobře, myslím, že fungujeme srovnatelně jako rakouská, švédská nebo finská agentura.

Jaké největší výzvy máte před sebou?

Letošní největší výzvou je bezproblémová administrace rezortních programů Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva dopravy a Ministerstva životního prostředí a současně administruje dalších deseti stálých programů agentury. Jakmile to úspěšně zvládneme, bude se portfolio rezortních programů rozšiřovat o další. Perspektivně usilujeme o naplnění dlouhodobého cíle stanoveného Radou pro vědu, výzkum a inovace, a to stát se centrální institucí pro realizaci programů aplikovaného výzkumu a inovací. Naše agentura se také

spolupodílela na vytvoření konceptu Inovační strategie ČR 2030 a jejím úkolem je přispět k úspěšnému naplnění cílů tohoto ambiciózního projektu.

Co můžete aktuálně nabídnout představitelům našich firem? Proč by se měli o spolupráci s TA ČR zajímat?

Českým firmám nabízíme dotační podporu aplikovaného výzkumu a inovací, kromě výše uvedených programů v programech zaměřených na průmysl (Program TREND MPO), energetiku (Program THÉTA), dopravu (Doprava MD) a životní prostředí (Prostředí pro život MŽP). V těchto programech se bude jen v letošním roce rozdělovat téměř 1,5 miliardy korun pro první rok řešení projektů, počínaje rokem 2020. Firmy by se měly zajímat o dotační podporu poskytovanou vládou prostřednictvím TA ČR zejména proto, aby byly konkurenceschopné ve srovnání se zahraničními subjekty. Zavádění inovací, ale také zajímavých výsledků výzkumu a vývoje do výroby a obchodu je nezbytnou součástí života firem, bez nich neobstojí v pronikání na nové trhy a ve stále větší konkurenci ve světě.

Toto vydání TRADE NEWS se zaměřuje mimo jiné na Izrael. Jak spolupracujete s tamními subjekty? O vynikající a dlouhodobé spolupráci s TA ČR se zmínil v rozhovoru pro TRADE NEWS například velvyslanec Izraele v ČR Daniel Meron.

Izrael je označován jako vzor ve výzkumu a inovacích. Může nám být inspirací především v oblastech, jako je technologický foresight, hodnocení návrhů projektů, komercializace výstupů výzkumu a vývoje, transfer znalostí či informace o výzkumných infrastrukturách. Vysoce si cením spolupráce, kterou jsme před lety navázali a která je přínosem nejen pro naši agenturu, ale i pro další české organizace. Minulý rok jsme vyhlásili první česko-izraelskou výzvu v rámci našeho Programu DELTA. Po této pozitivní zkušenosti pokračujeme v nastavené spolupráci a chystáme s Izraelem další výzvu, která je plánovaná na polovinu letošního roku. ■

ZA ROZHOVOR DĚKUJE JANA JENŠÍKOVÁ
FOTO: ARCHIV TA ČR

8 MEGATRENDŮ, KTERÉ (Z)MĚNÍ SVĚT NA CO SE LETOS DOMA I VE SVĚTĚ ZAMĚŘIT

GLOBALNÍ EKONOMIKA – A OBECNĚJI SVĚT KOLEM NÁS – SE MĚNÍ DESETKRÁT RYCHLEJI A S TŘÍSTAKRÁT VĚTŠÍ RAZANCÍ NEŽ V DOBĚ PRŮMYSLové REVOLUCE, SPOČÍTAL MCKINSEY GLOBAL INSTITUTE. POHONEM TĚCHTO ZMĚN JE OSM MEGATRENDŮ, KTERÉ TÝM ALTER ĚKO PŘEDSTAVIL V LISTOPADOVÉM ČÍSLE TRADE NEWS. NYNÍ PŘIDÁVÁ VÝČET UDÁLOSTÍ, KTERÉ V KONTEXTU TĚCHTO SIL DOPORUČUJE NA GLOBÁLNÍ A LOKÁLNÍ ÚROVNI LETOS SLEDOVAT.

ROZPAD GLOBÁLNÍHO ŘÁDU

Rezignace ministra obrany USA Mattis signalizuje rozpad Axis of Adults kolem prezidenta Trumpa, jehož nálady se mohou stát nejsilnějším hybatelem politických i ekonomických událostí. Bůh ochraňuj řád, který Amerika dala světu.

Michael Romancov, Univerzita Karlova

2019-18-17. . . i letos bude zřejmě pokračovat odpočet režimu volného světového trhu. Zastavit tento proces mohou politici. Firmy se musí přizpůsobit a hledat příležitosti, respektive testovat možnosti, jak obsadit nové trhy.

Jan Procházka, EGAP

NÁSTUP ROZVÍJEJÍCÍCH SE ZEMÍ

Rok 2018 byl negativně poznamenán nárůstem globálního obchodního protekcionismu s epicentrem ve vztahu USA versus Čína. Pro rok 2019 bude klíčové sledovat, zda obě ekonomické velmoci naleznou na obchodním poli kompromis.

Miroslav Novák, AKCENTA CZ

Nástup (velkých) rozvíjejících se trhů překresluje globální produkční i vlivové mapy. Budoucí ekonomická prosperita Česka bude v nezanedbatelné míře záviset na tom, jak rychle a dobře se dokážeme na nové poměry připravit.

Martin Kupka, ČSOB

POSILOVÁNÍ PŘESHraničNÍCH TOKŮ A VAZEB

Globalizace je ve firemních procesech a strategiích tak zakořeněná, že se o její osud neobávám. Důležitý letos bude vývoj ekonomického cyklu, který mnohde zpomalí. Ke skutečné krizi by ale byl třeba neočekávaný zásadní šok.

Pavel Hnát, Vysoká škola ekonomická

Brexit napoví mnohé o dalším směřování Evropy. Jeho dopady ale nelze předem odhadnout. Jisté je, že minimální nebo žádný dopad britského odchodu z EU může dodat velkou palebnou sílu euroskeptikům v dalších zemích Unie.

Lubor Lacina, Mendelovo evropské centrum

DEMOGRAFIE A MIGRACE

Celý svět je v pohybu, což je patrné i v Praze, která se pomalu ale jistě stává atraktivním místem pro život cizinců ze zemí jako Británie nebo Německo. Oceňují a budou oceňovat jak kvalitní zaměstnavatele, tak nízké životní náklady.

Ladislav Kučera, Hays

V Česku ubývá zaměstnanců – v roce 2018 o 65 tisíc, v roce 2019 půjde už o 72 tisíc. Nebudou přitom chybět jen firmám, ale i státní kase. Daně z příjmů a pojistné totiž už tvoří skoro polovinu všech příjmů rozpočtu.

Helena Horská, Raiffeisenbank

TECHNOLOGICKÁ (R)EVOLUCE

Čekám další boom aplikací umělé inteligence a blockchainových řešení. Bude pokračovat expanze do oblasti finančnictví a (auto)mobility. Nejzajímavější pak bude dění v oblasti symbiózy výzkumu, vzdělání a byznysu.

Pavel Kysilka, 6D Academy

Trendy letos bude inteligentní automatizace obsluhy klienta, tj. spojení AI s big daty, a to v reálném čase. Dojde k výraznému rozšíření chatbotů, predikci chování klienta a také rozpoznávání informací z fotek, videí a audia.

Peter Morávek, Softec

STĚHOVÁNÍ DO MĚST

Tak jako během předchozí průmyslové revoluce dochází k rozbíjení strojů a blokování nových služeb. Reakce lidí na nové technologie, které nejsou zaváděny spolu s kulturou chování a přijímání, bude zajímavé sledovat i letos.

David Bárta, City:One

Nárůst cen nemovitostí v centrech a vyšší mzdový růst v regionech v Česku bude zvyšovat přesun lidí a jejich aktivit do zázemí měst. Tento projev tzv. suburbanizace lze už dnes vidět například v oblastech kolem Prahy a Brna.

Tomáš Kozelský, Česká spořitelna

PŘÍKLON K ANTISYSTÉMOVÝM SILÁM

V kontextu úspěchů nových politických subjektů je a bude nutné sledovat jejich podobu. Nové neznamena antisystémové; pokud uznávají právní stát, omezení moci, zodpovídání se a lidská práva, mohou nabízet kvalitní politiku.

Vladimíra Dvořáková, Vysoká škola ekonomická

Růst populismu, hra na efekt, důraz na emoce spíše než na fakta bude pokračovat i v roce 2019. Svou roli v tom hrají i média a jejich vlastnictví. Šušká se o prodeji Lidových novin, Empresa Media či TV Nova. Tak uvidíme.

Robert Břešťan, HlidaciPes.org

DEGRADACE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Lidi na Zemi přibývá, životní úroveň mnohých se zvyšuje, a poptávka po vodě i proto roste. Nemálo zemí ji přitom kvůli špatné infrastruktuře (či) změně klimatu nezvládá uspokojit, což je rozbuška, kterou je třeba sledovat.

Jan Maňák, BNP Paribas Asset Management

Vysychání Blízkého východu a severu Afriky a související degradace půdy může naše sousedství už brzy rozbouřit. O to významněji, že v důsledku demografických trendů tyto oblasti ve stále větší míře obývají „mladí a neklidní“.

Roman Chlupatý, Save & Capital

PŘÍČINY A DŮSLEDKY
8 MEGATRENDŮ, KTERÉ ZMĚNÍ
SVĚT SHRNUJE STEJNOJMENNÁ
STUDIE, KTERÁ JE K DISPOZICI
KE STAŽENÍ NA STRÁNCE
ALTEREKO.INFO/MEGATRENDY.

ZDROJ: ALTER EKO
FOTO: SHUTTERSTOCK

ČEB SPOLEČNĚ SE SVAZEM MODERNÍ ENERGETIKY ZAOSTŘÍ NA ZELENOU ENERGII

ČESKÁ EXPORTNÍ BANKA (ČEB) SE VÍCE ZAMĚŘÍ NA PODPORU VÝVOZU ZELENÝCH TECHNOLOGIÍ. KROMĚ FINANCOVÁNÍ NABÍDNE ČESKÝM FIRMÁM TAKÉ EXPERTIZY PŘI HLEDÁNÍ NOVÝCH TRHŮ. SVÉ SLUŽBY POSKYTNE VE SPOLUPRÁCI SE SVAZEM MODERNÍ ENERGETIKY. PARTNERSTVÍ, KTERÉ SPOLU INSTITUCE UZAVŘELY, MÁ POMOCI ČESKÝM PRODUCENTŮM UDRŽITELNÝCH ŘEŠENÍ Z OBLASTI NÍZKOUHLÍKOVÉ EKONOMIKY ZÍSKAT NOVÉ ZÁKAZNÍKY V ZAHRANIČÍ. ZE SPOLUPRÁCE BUDOU MOCI TĚŽIT PŘEDEVŠÍM VÝROBCI OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ ENERGIE, ŘEŠENÍ PRO AKUMULACI ENERGIE A DALŠÍ ŠETRNÁ ŘEŠENÍ Z OBLASTI MODERNÍ ENERGETIKY.

„O takzvané zelené technologie z Česka je ve světě zájem. Už teď Česká exportní banka financuje řadu úspěšných projektů tuzemských firem v různých částech světa. A spolu s rostoucí poptávkou cítíme, že je potřeba české exportéry ještě víc povzbudit,“ vysvětluje předseda představenstva a generální ředitel ČEB Jaroslav Výborný a dodává: „V tuto chvíli jednáme o možnostech financování dodávek českých technologií do několika zemí v Jižní Americe a poptávku cítíme také v Africe.“

Programový ředitel Svazu moderní energetiky Martin Sedlák doplňuje: „Aktuální proměna světové energetiky je obrovskou šancí pro Česko a vysoce kvalifikované průmyslové obory. Naše firmy mohou nabídnout řešení pro domácnosti v podobě solárních panelů a bateriových systémů, komponenty pro velké instalace obnovitelných zdrojů nebo řešení problémů s odpady. Naše země s tradicí strojírenského průmyslu, skvělými inženýry a kvalifikovanými dělníky má pro to velmi dobré předpoklady.“

Díky ČEB zelené technologie české výroby vyhřívají například největší jurtu na světě v Biškeku a podílejí se i na zabezpečení dodávek tepla hlavního města Kyrgyzstánu. Kromě malých zakázek, jako je klimatizování horských hotelů, financovala ČEB úspěšně i velké projekty za miliardy korun. Například stavby vodních elektráren v Turecku, Bulharsku či Gruzii.

Obnovitelné zdroje: globálně rostoucí trh investičních příležitostí

Podle aktuálních dat agentury Bloomberg New Energy Finance (BNEF) se v průběhu loňského roku realizovaly investice v oblasti obnovitelných zdrojů energie za 332 miliard dolarů. Objem takto investovaných prostředků sice meziročně klesl o 8 %, ovšem díky stále levnějším technologiím se podařilo postavit větší instalovaný výkon.

Globálně nejúspěšnějším zdrojem byla solární energetika, kde celkové investice klesly o 24 %, ale na celém světě se postavilo 109 gigawattů (GW) fotovoltaických elektráren. To je o zhruba 10 GW více než v předchozím roce. K poklesu ceny fotovoltaických modulů přispělo také vysoce konkurenční prostředí poté, co došlo k významnému zbrzdění nových projektů v Číně.

Země s významným podílem investic do čisté energetiky za rok 2018:

- **Čína:** 101 miliard dolarů,
- **USA:** 64,2 miliardy dolarů,
- **Japonsko:** 27,2 miliardy dolarů,
- **Indie:** 11,1 miliardy dolarů,
- **Německo:** 10,5 miliardy dolarů,
- **Spojené království:** 10,4 miliardy dolarů,
- **Austrálie:** 9,5 miliardy dolarů,
- **Španělsko:** 7,8 miliardy dolarů (7x více než v roce 2017),
- **Nizozemsko:** 5,6 miliardy dolarů (60% nárůst),
- **Švédsko:** 5,5 miliardy dolarů (nárůst o 37 %),
- **Francie:** 5,3 miliardy dolarů (růst o 7 %),
- **Jižní Korea:** 5 miliard dolarů,
- **Jihoafrická republika:** 4,2 miliardy dolarů (40x více),
- **Vietnam:** 3,3 miliardy dolarů (18x více),
- **Ukrajina:** 2,4 miliardy dolarů (15x více).

ZDROJ: BNEF

Svaz moderní energetiky sdružuje nejvýznamnější oborové asociace moderní energetiky i klíčová výzkumná univerzitní centra. Přináší klíčové impulzy, které zajistí přední pozici ČR v oblasti vývoje a výroby progresivních technologií. Právě k příležitosti, jež se v oblasti přechodu na nízkouhlíkovou energetiku otevírají, chce v Česku vést širokou diskusi zaměřenou na prosazení opatření, která podpoří samovýrobu elektřiny, rozvoj akumulace energie, posílí možnosti společné výroby elektřiny a tepla, implementaci chytrých sítí, elektromobility nebo nových prvků v rámci energetického trhu přicházejících s digitalizací. www.modernienergetika.cz

Banka, člen Týmu Česko, se bude podílet na vzniku materiálů připravovaných Svazem. Ty se zaměří na mapování příležitostí na zahraničních trzích. V případě zájmu o bližší informace k možnostem realizace projektů ve vybraných státech budou experti banky také k dispozici výrobcům a exportérům.

Svět směřuje k postupné dekarbonizaci ekonomiky. Ta představuje příležitost obřích investic do výstavby nových, čistých zdrojů energie a potřebné infrastruktury. Cílem spojení ČEB a Svazu je pomoci českým firmám proniknout na jednotlivé světové trhy. V průběhu roku budou pořádány kulaté stoly s mezinárodními

obsazením, kde společně představí nejatraktivnější trhy. Větrné a solární elektrárny jsou ideálním alternativním zdrojem energie například v Africe, Asii nebo v Jižní Americe. Tyto oblasti mají vhodné přírodní podmínky a uvedené technologie jsou stále levnější. Právě v Africe mohou obnovitelné zdroje v roce 2030 pokrývat až polovinu spotřebované elektřiny. V oblasti zelených zdrojů energie jde podle čísel Mezinárodní agentury pro obnovitelné zdroje (IRENA) o investici v součtu téměř čtyř stovek miliard amerických dolarů. ■

ZDROJ: ČEB

FOTO: SHUTTERSTOCK

Česká exportní banka, a.s., je specializovaná bankovní instituce pro státní podporu vývozu přímo a nepřímo vlastněná státem. Vznikla v roce 1995 a tvoří nedílnou součást systému státní proexportní politiky. Jejím posláním je podporovat český vývoz a povědomí o České republice ve světě, což vede k podpoře celkové konkurenceschopnosti země.

www.ceb.cz

PŘÍRODA PRACUJE PRO NÁS PŘESTAŇME JÍ V TOM BRÁNIT!

V České republice dopadne na 1 m² plochy ročně v průměru asi 670 mm srážek, což se rovná 670 litrům vody. Pokud na této ploše vznikne parkoviště, silnice, nákupní centrum nebo výrobní hala, je tato voda odváděna mimo takto zpevněnou plochu, nejčastěji do vodoteče. Potok nebo řeka vodu odvede z našeho území a zjednodušeně se dá říci, že o ni tak přicházíme.

Živé stavby nabízejí způsob, jak zajistit, aby nově vznikající budovy vodu beze zbytku zadržely. A to formou, která dá stavbě výjimečný vzhled a napomůže překonat horké letní měsíce bez přehřívání interiérových prostor.

POMALU ZTRÁCÍME KONTAKT S PŘÍRODOU. VĚTŠINA Z NÁS ŽIJE VE MĚSTECH, KDE ZELEŇ CHYBÍ, NA PROCHÁZKU DO PARKU VYRAZÍME MOŽNÁ O VÍKENDU, DO LESA JE DALEKO. JE ALE OBECNĚ ZNÁMO, ŽE PRO PSYCHICKOU POHODU ČLOVĚKA JE PŘÁVĚ KONTAKT S PŘÍRODOU, A TEDY NAŠÍM PŘIROZENÝM ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍM, STĚŽEJNÍ.

V LIKO-Su jsme hledali cesty, jak lidem na pracovišti přírodu přiblížit. A to se povedlo. V polovině roku 2014 jsme vybudovali administrativní budovu LIKO-Noe, která poskytuje zázemí řadě našich zaměstnanců. Budova je evropským unikátem, její stěny představují zelené fasády, jež jsme u nás ve firmě vyvinuli, střechu tvoří zčásti mokřadní kořenová čistírna odpadních vod, které v budově vyprodukujeme, zčásti zelená střecha s obvyklou extenzivní zelení.

To vše dává LIKO-Noe nejen úžasný vzhled, ale přivádí přírodu do naší bezprostřední blízkosti. Zelené fasády si můžete prohlédnout, přivonět ke květinám nebo si utrhnout rajče, které zrovna uzrálo. Květy na nich přitahují nádherné zbarvené motýly, v jezírku před domem skřehotají žáby, jejichž stavy korigují

užovky vlnící se pod hladinou. V našem firemním areálu jsme zkrátka zbudovali nový biotop, který je zároveň útlunou kancelářskou budovou.

PŘÍRODNÍ KLIMATIZACE

Systém zelených fasád a střech má však i ryze pragmatický přínos. Díky měřením, která v rámci LIKO-Noe provádíme, víme, že zelená střecha a fasáda, respektive voda, která je prostřednictvím rostlin z jejich povrchu odpařována, umí velice efektivně objekt ochladit během letních měsíců. V interiéru nevyužíváme žádné prvky aktivního chlazení, a přesto se zde teploty nepřehoupnou přes 24 °C. V zimě naopak zelená střecha napomáhá plášt tepelně zaizolovat. I to je důvod, proč se LIKO-Noe pyšní titulem Zasedačka roku a Zdravá kancelář.

Tento způsob stavění je receptem na léčbu mnoha neduhů, které člověk svou činností způsobil v krajině. Rozsáhlé meliorace, mýcení lužních lesů, napřimování koryt vodních toků, utužování půdy a její neustálý zábor související se stavebnictvím způsobily, že začínáme velmi výrazně vnímat nedostatek vody jak v podzemních, tak povrchových zdrojích. „Zelené stavění“ je jedním z mnoha potřebných kroků, které je nutné učinit proto, aby došlo ke včasnému zvrácení této situace zpět k lepšímu. ■

TEXT: ROSTISLAV DVOŘÁK
ING. ROSTISLAV DVOŘÁK JE PRODUKTOVÝM
MANAŽEREM SPOLEČNOSTI LIKO-S

CHYBA JAKO ZAČÁTEK ZMĚNY

NAŠE SPOLEČNOST PROŠLA VÝVOJEM JAKO MNOHO JINÝCH RODINNÝCH FIREM, KTERÉ BYLY ZALOŽENY Z NIČEHO NA ZAČÁTKU DEVADESÁTÝCH LET. POSTUPNĚ JSME SE VYVÍJELI A UČILI. PŘEDEVŠÍM ZE SVÝCH VLASTNÍCH CHYB. NYNÍ MÁME FIRMU, KTERÁ V NĚČEM VYNIKÁ, A TAKOVÝCH JE NÁS V ČESKÉ REPUBLICE OPAVDU MNOHO. TO NEJDŮLEŽITĚJŠÍ, CO JSME SE VŠAK ZA TY ROKY NAUČILI, JE, ŽE NA ZAČÁTKU KAŽDÉ INOVACE SE STANE NĚJAKÁ CHYBA, KTERÁ POHNE NAŠÍM MYŠLENÍM.

Před šesti lety jsme postavili vývojové centrum vedle našich výrobních hal. Pro vývojáře jsme chtěli vytvořit budovu, kde se jim bude dobře pracovat a která bude inspirativní. To se formou stavebního experimentu podařilo a vznikl objekt dnes dobře známý i za hranicemi Česka jako LIKO-Noe. Je v provozu pět plných sezon a překonal naše představy. Dokonale ochlazuje nejenom sám sebe, ale i celé okolí. Na tomto pozemku je nyní ještě lépe, než tam bylo před výstavbou, což téměř nikdy neplatí. Na střed rozpálené industriální zóny se vrátila vláha a život. LIKO-Noe se chová jako oáza v okolní stavební poušti, a to má ohromný vliv i na lidi, kteří v něm pracují.

Kde je však ta chyba, o které se zmiňuji v úvodu a která stála na začátku této inovace?

Tenkrát, před šesti lety, když jsme projekt koncipovali, jsme konečně po více než čtvrt století úspěšného podnikání začali uvažovat víc ekologicky. Při projektování jsme nepřemýšleli jenom nad tím, jak ho co nejlevněji a nejefektivněji postavit, ale i jak vrátíme přírodě to, co jí naše podnikání bere. V tomto případě je to plocha s rostlinami, která normálně absorbuje sluneční záření a kterou při stavbě klasických budov osadíme barákem – tepelným radiátorem, jež se v létě rozpálí a vysušuje vše okolo sebe. Do vzorce ekonomické návratnosti

budovy jsme dosadili dva důležité koeficienty – zdraví lidí a ochranu přírody. Byl to boj, ale dnes můžeme konstatovat, že se to vyplatilo a vložené vícenáklady se nám pomalu vrací. Uvědomil jsem si, že boj za ochranu přírody jsme nechávali na jiných a brali ho jako okrajovou věc a destruktivní pro podnikání. To byla ta chyba. Lidi, kteří celé ty roky bojovali za záchranu našich mokřadů, remízků a lesů, jsme označovali za ekoteroristy bránící pokroku. Jenže bez nich by dnes bylo daleko hůř. Oni bojovali většinou bez velké podpory a s minimálními náklady. Sami často neměli na živobytí a bili se za naši společnou přírodu. A my jsme vydělávali.

Celé roky jsme si mysleli, že příroda neomezeně unese naše průmyslové snažení. K uvědomění chyby nás přivedlo až dramatické oteplení a sucho, které v posledních letech v létě musíme snášet. A bude ještě hůř. Je z toho však cesta. Jedním z řešení jsou budovy, které nevyzařují teplo a uchovávají v sobě vodu, tak jako naše LIKO-Noe. Je to cesta, kdy my podnikatelé převezmeme vlajku boje za lepší budoucnost a postavíme se vedle ekologů, kteří nám řešení celé roky trpělivě ukazovali.

Přidáte se k nám? ■

TEXT: LIBOR MUSIL
FOTO: ARCHIV LIKO-S

ING. LIBOR MUSIL JE ZAKLADATELEM
A PŘEDSEDOU PŘEDSTAVENSTVA SPOLEČNOSTI LIKO-S

Martin Mašát:

KRYPTOMĚNY JSOU KASINO

„NEEXISTUJÍ ZARUČENÉ RADY, JAK RYCHLE VYDĚLAT,“ ŘÍKÁ EKONOM FINANČNĚ PORADENSKÉ SPOLEČNOSTI PARTNERS MARTIN MAŠÁT. PODLE NĚJ BY SE MENŠÍ INVESTOŘI NEMĚLI POUŠTĚT DO OBLASTÍ, KTERÉ DOBŘE NEZNAJÍ. INVESTICE DO PODÍLOVÝCH FONDŮ BY MĚLA BÝT ZÁKLADEM KAŽDÉHO PORTFOLIA. A RODINÁM S DĚTMI DOPORUČUJE JAKO VHODNOU DLOUHODOBOU INVESTICI BYT.

Do čeho byste radil investovat v roce 2019?

Jestli hledáme investici pouze na jeden rok, lze těžko doporučit něco jiného než vklad v bance. Výnos je bezrizikový a po zdanění by se měl pohybovat kolem 1,5 procenta. Co se týče dlouhodobých investorů, lepší flexibilita a efektivita firemního prostředí v USA poskytuje dostatek důvodů, proč americké akciové trhy preferovat před evropskými. Ani akcie firem z nerozvinutých zemí (kam patří vedle Číny i Česko) se v současnosti netěší zájmu globálních investorů a dlouhodobě ztrácejí. Čas dluhopisů se pomalu vrací, ale stále to není žádná sláva. Pro aktivní „traders“ bude také plno příležitostí, protože blížící se zpomalení ekonomik zvýší volatilitu akcií a výkyvy plus minus pět procent budou častější.

Mohou si běžní investoři dovolit investovat přímo do akcií, nebo je to příliš velký risk?

Samozřejmě, že si běžní investoři mohou dovolit investovat přímo. Ale než začnou počítat své „zisky“, měli by si uvědomit, že zaručené rady, jak rychle vydělat, jsou vždy nesmyslné. Podobně by si měli sepsat všechny poplatky, které musejí při obchodování zaplatit. Připočítat by měli i ztráty z ušlých a přitom bezpečných příležitostí, stres a čas obětovaný na sledování pohybu trhů. Suma sumárum je to obrovský risk s velkou pravděpodobností ztráty.

Investoři by si měli také rozhodně uvědomit, že akcie občas i klesají. Za posledních dvacet let klesly dvakrát na polovinu své hodnoty a o deset procent klesají v průměru jednou za rok. Osobně

bych doporučil postupné kroky a začít nejdříve investicí do fondů (diverzifikované, regulované, likvidní) a pak přejít k individuálnějším investicím do ETF, případně až k jednotlivým akciím.

Čeho se mají vyvarovat?

Když už se investor od přímého investování nedá odradit, ať si na tyto investice odloží pouze část svých peněz, u kterých ho nebude trápit velký výkyv hodnoty či případná ztráta. Chyb, jichž se investoři – a nejen ti začínající – dopouštějí, je mnoho. Od neznalosti principů jednotlivých produktů (CFD, ETF) přes zdanění investic (srážková daň, daňový test) až po ignorování měnového rizika (intervence, úrokový diferenciál). Investoři jednájí často také emotivně a nechťejí například prodávat, protože

by realizovali ztrátu, nebo zapomínají na řádnou diverzifikaci. A to nemluví o obrovské škále poplatků, ať už zřejmých či skrytých v různých certifikátech či „na míru šitých“ produktech.

Doporučil byste kromě klasických investic do podílových fondů, penzijního či stavebního spoření ještě nějaké alternativní investice?

Investice do podílových fondů by měla být základem každého portfolia. Penzijní a stavební spoření znamenají také jistotu, ale jsou bohužel nelikvidní a vhodné pouze do určité výše pravidelných úložek.

Investice do obrazů, tulipánů, pivních tácků, vína a podobně vyžadují znalost dané problematiky a určitě se nejedná o rychle rostoucí sektor, který je navíc hodně citlivý na popularitu dané alternativy. Zlato je dlouhodobě velice přeceňovaná investice. Jedná se spíše o pojištění s tragickou likviditou a ještě horším výnosem. Nakupování kryptoměn není

investice, ale pouze kasino s extrémním rizikem. Pro rodiny s dětmi mohou být vhodnou dlouhodobou investicí byty.

Takže nemovitosti jsou stále dobrá investice?

Samozřejmě. Všechno může být dobrá investice, ale vždycky záleží na ceně. Nemovitostem však chybí opět podceňovaná likvidita a také zde není cenová transparentnost. Nikdy neznáte skutečnou cenu, dokud nemovitost neprodáte. Je ve hvězdách, jestli právě váš byt bude někdo chtít koupit, jestli ceny obecně ještě porostou, jestli vedle nepostaví zrovna dálnici či spalovnu odpadu, jestli sousedé platí poplatky a jestli náhodou o patro níž není varna drog. A co daně, nájemci a zastarávání... Růst ceny také není garantovaný. Vždyť cena nemovitostí v roce 2015 byla o pět procent nižší než v roce 2008. ■

ZA ROZHOVOR DĚKUJE JANA JENŠÍKOVÁ
FOTO: ARCHIV PARTNERS A SHUTTERSTOCK

Martin Mašát, ekonom finančně poradenské společnosti Partners

inzerce

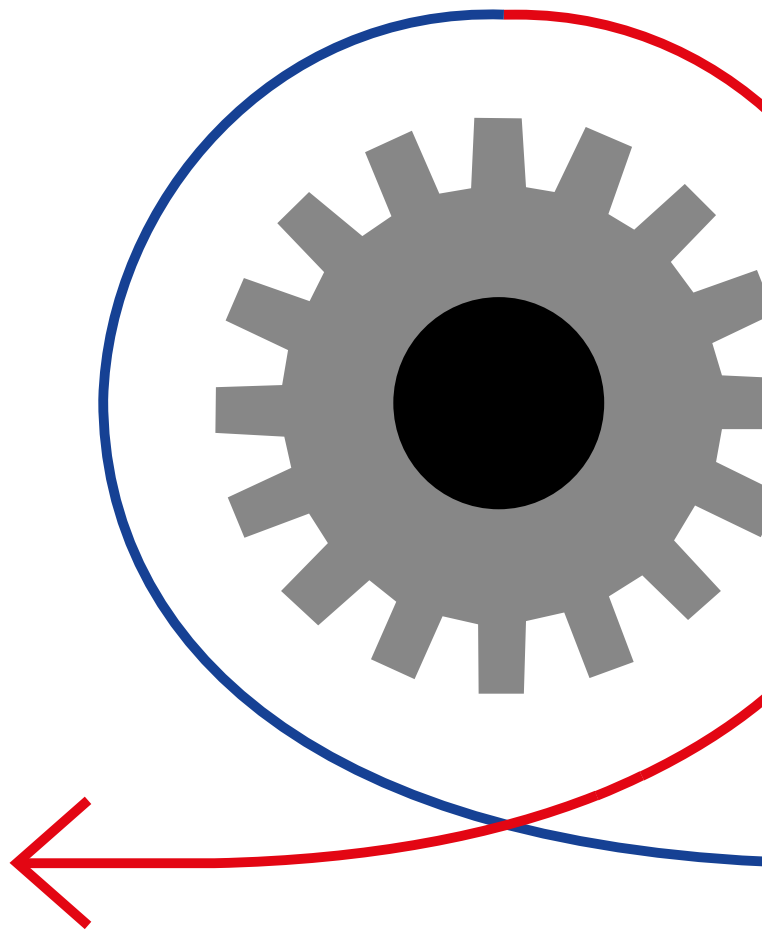
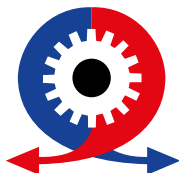
61. MEZINÁRODNÍ STROJÍRENSKÝ VELETRH

7.–11. 10. 2019
BRNO

NEJVÝHODNĚJŠÍ CENOVÉ
PODMÍNKY DO 31. 3. 2019
ELEKTRONICKÁ PŘIHLÁŠKA K ÚČASTI:
www.bvv.cz/e-prihlaska.msv

BVV
Veletřhy
Brno

Rok 2019? NEPANIKAŘTE!

KDO JE PŘIPRAVEN, NENÍ ZASKOČEN

NEBUDU TU SPEKULOVAT NAD TÍM, ZDA A JAK GLOBÁLNÍ ZMĚNY OVLIVNÍ BUDOUCÍ EKONOMICKÉ TRENDY, KTERÉ JSOU PRO VĚTŠINU FIREM DNES TAK POZITIVNÍ. ALE NENÍ NA ŠKODU ZAMYSLET SE NAD TÍM, JAK SE STAVĚT KE ZMĚNÁM OBECNĚ A JAK SE NA NĚ PŘIPRAVIT.

STRATEGIE PANIKY

V uplynulém roce jsem pozorovala, že firmy, které si vybíraly zaměstnance, postupovaly často se zvláštní strategií. Dlouhodobě nízká úroveň nezaměstnanosti, hospodářská expanze a tlak na rychlost dodávek většinu firem dohnaly k takzvané strategii paniky. Takto jsem ji nazvala, protože přímo reaguje na současnou situaci.

Znamená to, že firma nabízí hlavně bonusy ve snaze přimět lidi k práci místo toho, aby inzerovala především samotnou práci. Přeplácení lidí a vysoké nástupní platy mají pomoci vyrovnat se konkurenčním firmám, tato hra však nemá mezi zaměstnavateli vítěze. Ne „vybírání“, ale pouhé „nabírání“ a tolerance slabé produktivity vyžadují kvantitu kandidátů místo kvality.

Pokud má firma neomezené zdroje financí na mzdy a může si dovolit delší dobu nějaký provoz dotovat, může se tato strategie jevit jako fungující. Avšak zejména na základě debat se zástupci českých středních a malých firem jsme jednoznačně dospěli k tomu, že to rozhodně funkční strategie není, spíše naopak. Tato strategie je pouze víc a víc

zahání do kouta, ve kterém být nikdy nechtěli.

Takže firmy, které nabízejí hodně bonusů a výrazně vysoké platy, mohou být pro potenciální zaměstnance velkým lákadlem. Dokonce mohou přimět ke změně zaměstnání ty, kteří byli doposud velmi loajální. A tolerance nízké produktivity nebo morálky může způsobit, že se u nich momentálně uměle sníží fluktuace. Soutěžení v tom, kolik bonusů a položek navíc jako zaměstnavatel nabízejí, jim může přinést dokonce i popularitu, a tím pádem také více kandidátů než jejich konkurenci. Ale jaké to má skutečné efekty?

Ač se to může zdát kruté, trochu mi to celé připomíná bajku o chamtivé strace, která na sebe neustále věšela blýskavé tretky, díky nimž se cítila být nejkrásnější. Ale když se později chtěla napít vody z jezera a naklonila se nad hladinu, tíha všech terek ji strhla do vody a utopila se.

KDO VÁM POMŮŽE?

Nedávno jsem se při poslechu rádia přistihla, jak vytrvale kroutím hlavou nad poznámkami jednoho moderátora.

„Doufám, že se vám povedlo někam se zašít a nepracujete,“ řekl. „Váš šéf je taky blbec, přiznejte si to,“ prohlásil za chvíli. Ne všichni lidé vnímají práci stejně a rozhodně k ní nemají stejný přístup. Někteří se jí bohužel snaží pouze vyhybat a své úsilí zaměřují na to, jak zaměstnavatele ošidit a jak vydělat peníze bez práce. Dobrou zprávou snad je, že takových lidí je zhruba jen pětina. Ale upozorňuji, že právě oni umí při pohovoru působit velmi schopně.

Větší skupinu (průměrně je to asi 60%) tvoří lidé, kteří jsou ochotni vydat nějakou energii a počítají s tím, že v rámci zaměstnání budou pracovat. Práci ve svém životě vnímají více či méně jako boj. V této největší skupině ale najdete i takové zaměstnance, kteří jsou ochotni pracovat celkem vydatně, pokud je někdo dobře vede a kvalifikuje. Ovšem jsou tam i ti, kteří potřebují mnohem víc kontroly, aby vůbec zůstali pracovně aktivní a neupadli do pasivity.

Tou nejhodnotnější skupinou zaměstnanců je posledních 20%, kteří se vyznačují tím, že práci nevnímají jako nějakou zátěž či zlo. Naopak je pro ně přirozenou součástí plnohodnotného života, dokáží si ji užít a snaží se v ní

vědomě uspět. Zajímá je hlavně výsledný úspěch a práci i život celkově vnímají jako hru.

Podobně je to s úrovní motivace a s loajalitou. Existuje jakási škála, kde na jednom konci najdete zaměstnance, které zajímají jen peníze či osobní výhody a jejichž loajalita je velmi slabá. Na opačném konci této škály jsou lidé, které jejich práce opravdu naplňuje, firmu berou za vlastní a také podle toho přistupují k práci.

Výše zmiňovaná strategie paniky možná přiláká víc kandidátů, nízký tlak na výsledky nebo tolerance slabé morálky možná v současné chvíli sníží fluktuaci, ale z hlediska budoucnosti je to podřevávání si vlastní větve nebo, chcete-li, věšení si na krk dalších těžkých pozlátek.

Loajální a pracovitým zaměstnancům totiž obvykle nestačí nejlepší plat a maximální výhody. Pro tyto lidi je možná

stejně důležité také to, že na pracovišti vládne férová atmosféra, tým dobře funguje a že mohou být na firmu hrdí. Pokud se však většina jejich kolegů snaží práci vyhnout a získat za minimum energie maximum pro sebe, tito lidé nebudou spokojeni. Proto firma, která se rozhodla jít cestou strategie paniky, nebude mít doopravdy silný a loajální tým, i když možná má aktuálně obsazené všechny pozice a poměrně nízkou fluktuaci.

CO SE STANE, KDYŽ SE TRH ZMĚNÍ

Otázka zní, co se stane ve chvíli, kdy se změní okolnosti a firma si nebude moci dovolit dále držet morálku a efektivitu nízko a zároveň mzdy a bonusy vysoko?

Zde si dovolím předpovídat. Místo nasazení, vysoké morálky a převzetí zodpovědnosti se může zaměstnavatel dočkat spíš protestů, stávek, odchodů

nebo odporu. To je také častý důvod toho, proč některé firmy v době recese zanikají a jiné převezmou jejich podíly na trhu. Něco podobného jsme mohli v minulosti pozorovat v různých obdobích. Pokud má firma kvalitní produkt či službu, pak je zásadní rozdíl hlavně v lidech, které má na palubě, a také v tom, co je ochotná investovat (třeba v době vzdělávání) do těch nejlepších.

Mé osobní doporučení tedy zní: nepanikařte, držte se zdravého rozumu, a buďte tak připraveni. ■

TEXT: LUCIE SPÁČILOVÁ
FOTO: SHUTTERSTOCK

Lucie Spáčilová je výkonnou ředitelkou společnosti Performia Česká republika
www.performia.cz

inzerce

10 let Východního partnerství ekonomická konvergence a obchodní příležitosti

Unikátní akce pořádaná k 10. výročí vzniku platformy Východní partnerství zaměřená na ekonomickou spolupráci a příležitosti, které partnerství EU s jejími východními sousedy – Arménií, Ázerbájdžánem, Běloruskem, Gruzii, Moldavskem a Ukrajinou – přináší pro podnikatelskou sféru.

První den programu se uskuteční mezinárodní konference za účasti ministrů zemí Východního partnerství a vysokého představitele Evropské komise.

Druhý den je připravena série šesti exportních konferencí s jednotlivými partnerskými státy.

Kdy: 16.–17. dubna 2019

Kde: **Hotel Grandium Prague**, Politických vězňů 12, Praha 1,
a **Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR**, Na Františku 32, Praha 1

Pro více informací sledujte oficiální web Ministerstva průmyslu a obchodu ČR.

boutique ★★★★★
HOTEL RADUN
Est. 1928

Zažijte úslužnost první republiky v Luhačovicích

www.hotelradun.cz

inzerce

POSTARÁME SE O NÁKUPY DO VAŠÍ FIRMY.

- ✓ Čerstvé pečivo a ovoce na jednání, ale i drogerie a kancelářské potřeby.
- ✓ Nákup vám doručíme už od 7. hodiny ráno.
- ✓ Možnost expresního doručení už do 120 minut.
- ✓ Platit můžete na fakturu.

Více na www.rohlik.cz/dokanclu

Právě teď
150 Kč
na váš první
nákup
(při nákupu nad
1 000 Kč)

rohlik
.CZ

NEJSTE NA TO SAMI

inzerce

GERARD® TOSKÁNA

GERARD® VILA

GERARD® DIAMANT

GERARD® BŘIDLICE

GERARD® CLASSIC

GERARD® ŠINDEL

www.strechy-gerard.cz

STŘEŠNÍ KRYTINA GERARD®

STŘEŠNÍ KRYTINA S PŘÍRODNÍM
KAMENNÝM POSYPEM

UŽ 25 LET V ČESKÉ REPUBLICE

GERARD
STŘECHY NA CELÝ ŽIVOT

ČESKÁ BANKA PRO ČESKÝ EXPORT

- Státní specializovaná bankovní instituce, součást systému státní podpory exportu a ekonomické diplomacie.
- Financuje český export, pomáhá budovat povědomí o České republice v zahraničí, posiluje konkurenceschopnost českých firem.
- Zaměřuje se na teritoria s velkým potenciálem, na těžko dostupné, ale rychle rostoucí trhy. Napomáhá diversifikaci českého exportu.
- Umožňuje financování exportu všech typů výrobků, služeb a technologických celků. Poskytuje českým firmám know-how o zahraničních trzích.
- Individuálně přistupuje k potřebám exportérů a nabízí široké portfolio finančních produktů. Dokáže vyhovět potřebám malých firem.
- Pomáhá českým firmám od roku 1995.

PRODUKTY

PŘEDEXPORTNÍ ÚVĚR

- Předexportní úvěr na vývoj
- Úvěr na financování výroby pro export

TRADE FINANCE

- Odkup pohledávek s regresem
- Odkup pohledávek bez regresu s pojištěním
- Bankovní záruky
- Dokumentární platby

DODAVATELSKÝ/ODBĚRATELSKÝ ÚVĚR

- Vývozní dodavatelský úvěr
- Vývozní odběratelský úvěr

ÚVĚR NA INVESTICE

- Úvěr na investice v zahraničí
- Vývozní odběratelský úvěr

ZPROSTŘEDKOVATELSKÁ SMLOUVA ANEB NA CO SI DÁT POZOR PŘI JEJÍM SJEDNÁVÁNÍ

POKUD PRODÁVÁTE ČI KUPUJETE NEMOVITOST, PRONAJÍMÁTE (SI) BYT NEBO DOKONCE UVAŽUJETE O PRODEJI ČI KOUPI OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI, VELMI PRAVDĚPODOBŇNĚ PŘIJDETE DO STYKU S RŮZNÝMI PODNIKATELSKÝMI SUBJEKTY, KTERÍ VÁM BUDOU NABÍZET ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMÝŠLENÉ TRANSAKCE. V ČLÁNKU CHCEME POUKÁZAT NA NĚKTERÉ OTÁZKY, KTERÉ JSOU ČASTO VE ZPROSTŘEDKOVATELSKÝCH SMLOUVÁCH ŘEŠENY V NEPROSPĚCH KLIENTA NEBO JEJICHŽ ŘEŠENÍ MŮŽE BÝT Z URČITÉHO DŮVODU PRO KLIENTA PROBLEMATICKÉ.

Zprostředkovatelská smlouva je upravena v ustan. § 2445 a násl. občanského zákoníku (OZ)¹. Jejím předmětem je závazek zprostředkovatele zprostředkovat zájemci uzavření určité smlouvy se třetí osobou a závazek zájemce zaplatit zprostředkovateli provizi. Předmětem zprostředkování může tedy být jakákoli smlouva, a proto výčet uvedený v úvodu tohoto článku je pouze demonstrativní.

PLNÁ MOC

Jak vyplývá z výše popsaného vymezení zprostředkovatelské smlouvy, jejím pojmovým znakem není jednání

zprostředkovatele jménem zájemce (klienta). Jinými slovy pokud zprostředkovatel má zájemci uzavření určité smlouvy zprostředkovat, neznamená to, že zprostředkovatel takovou smlouvu má za zájemce (jeho jménem) rovněž podepsat a uzavřít. Není vyloučeno, aby se strany na udělení plné moci dohodly. Mnohdy se stává, že pokud zprostředkovatel přímo nevtělí takovou plnou moc do smlouvy či její přílohy, zaváží zájemce k udělení plné moci třeba i pod saňkcí smluvní pokuty. Při kombinaci nevhodně či nedostatečně zpracované zprostředkovatelské smlouvy a udělení plné moci se pak může jednoduše stát,

že zprostředkovatel zamýšlenou transakci provede za zájemce za nevýhodných podmínek a ještě za to obdrží provizi. Udělení plné moci proto stojí za to vždy pečlivě uvážit.

PROVIZE

Ve zprostředkovatelské smlouvě je vhodné jasně specifikovat výši provize a za co bude provize zprostředkovateli náležet, tedy za zprostředkování jaké konkrétní smlouvy (ideálně i s jakým minimálním či maximálním plněním, např. kupní cenou). Vzhledem k tomu, že pro zprostředkovatelskou smlouvu není zákonem vyžadována písemná forma, není radno pouštět se do obchodu se zprostředkovatelem a nechat ho zahájit jeho

¹ Zákon č. 89/2012 Sb., v platném znění.

činnost bez písemné smlouvy s tím, že při její neexistenci nemá na nic nárok. Podle § 2445 odst. 2 OZ totiž platí, že je-li již při uzavření smlouvy (tedy i ústní), kterou se jedna strana zaváže obstarat druhé straně příležitost k uzavření smlouvy se třetí osobou, z okolností (např. jednání realizované v realitní kanceláři) zřejmé, že za obstarání bude požadována odměna, má se za to, že byla uzavřena smlouva o zprostředkování.

Klíčovou otázkou je řešení splatnosti provize. Zprostředkovatelé často do smluv vtělují ujednání, podle něhož mají pro zájemce jen „obstarat příležitost“ uzavřít se třetí osobou určitou smlouvu. V takovém případě je provize splatná již obstaráním příležitosti a skutečnost, že k uzavření smlouvy následně nedojde, již nebude mít na nárok zprostředkovatele žádný vliv. Popsané smluvní řešení je tedy pro klienta to nejhorší možné.

Vhodnější alternativou je ujednání, podle něhož zprostředkovateli vznikne na provizi nárok až uzavřením zprostředkované smlouvy.

Pro klienta nejlepší řešení je dohoda o tom, že zprostředkovateli vznikne právo na provizi až poté, co třetí osoba, s níž zájemce uzavře zprostředkovanou smlouvu, splní povinnost z této smlouvy (např. zaplatí kupní cenu). To je velmi praktické mimo jiné při transakcích s nemovitostmi, při nichž je výplata kupní ceny obvykle vázána na provedení vkladu vlastnického práva ve prospěch nabyvatele do katastru nemovitostí. Při nepoužití této varianty čelí klient riziku, že neprovede-li katastrální úřad vklad do katastru, nepříjde sice o svoji nemovitost, ale o peníze třeba v řádech statisíců korun ve formě provize již zaplacené zprostředkovateli. Na druhé straně je třeba upozornit, že pokud by se při aplikaci shora uvedené alternativy splnění povinnosti třetí osoby oddálilo či zmařilo z důvodů, za něž zájemce odpovídá, bude zájemce povinen zaplatit zprostředkovateli provizi i v takovém případě.

Samostatnou otázkou je zákaz činnosti zprostředkovatele pro druhou stranu zprostředkované smlouvy. V případě sjednání takového zákazu a jeho následného porušení totiž zprostředkovatel právo na provizi nemá. V opačném případě může bez problémů inkasovat provize od obou stran.

NÁKLADY ZPROSTŘEDKOVATELE

Pokud jde o náhradu nákladů spojených se zprostředkováním, podle § 2449 OZ se má za to, že byla-li ujednána provize, jsou v ní zahrnuty i tyto náklady. Mlčí-li tedy smlouva se sjednanou provizí o nákladech, nepředstavuje to pro klienta riziko. Akceptovatelné se jeví ujednání, podle něhož zprostředkovateli vznikne nárok na náhradu nákladů (v předem specifikované výši) v případě, že si klient po zahájení zprostředkovatelské činnosti vše rozmyslí a od realizace transakce upustí (k tomu rovněž viz dále).

TRVÁNÍ SMLOUVY

Zprostředkovatelská smlouva může být uzavřena na dobu určitou nebo neurčitou. Je-li uzavřena na dobu určitou, uplatní se zákonné pravidlo, že není-li zprostředkovaná smlouva uzavřena v ujednané době, závazek z této (tj. zprostředkovatelské) smlouvy zaniká. Není důvod k tomu, aby sjednaná doba trvání smlouvy byla nepřiměřeně dlouhá. V případě zájmu stran a důvěry zájemce v pokračování činnosti zprostředkovatele lze dohodou smlouvu prodloužit.

Při uzavírání smlouvy na dobu neurčitou zpravidla bývá v návrhu zprostředkovatelské smlouvy zahrnuta určitá výpovědní doba. Při jednání o její délce lze v případě potřeby ve vztahu ke zprostředkovateli argumentovat tím, že zákonná úprava umožňuje zájemci i zprostředkovateli zrušit takovou smlouvu kdykoli, a to s okamžitými účinky doručením oznámení druhé straně. Zákonná úprava mimo jiné vyjadřuje právo zájemce od svého původního záměru ustoupit. Není tedy důvod k tomu, aby zánik smlouvy byl závislý na uplynutí dlouhé výpovědní doby za situace, kdy zájemce již stejně nehodlá smlouvu uzavřít. Tuto zásadu je vhodné zvažovat a promítnout ji do smlouvy i pro případy, kdy je smlouva uzavírána na dobu určitou.

S polemikou o způsobu a rychlosti ukončení smlouvy jsou v praxi často spojeny dvě otázky. Zprostředkovatelé jednak někdy namítají, že v případě možnosti jednoduchého ukončení smlouvy ze strany zájemce přijdou o provizi. Tato námitka je však lichá, neboť OZ v tomto ohledu chrání zprostředkovatele tím, že jim přiznává právo na provizi i v případě,

že zprostředkovaná smlouva byla uzavřena nebo splněna po zániku zprostředkovatelské smlouvy (např. tedy pokud by zájemce po ukončení zprostředkovatelské smlouvy uzavřel smlouvu s osobou vyhledanou předtím zprostředkovatelem).

Druhou otázkou je náhrada nákladů pro případ předčasného ukončení smlouvy. Zde se jeví jako relevantní úvaha o tom, že pokud zprostředkovatel prokazatelně vyvíjel činnost v souladu se smlouvou a nezavdal příčinu k jejímu ukončení, mohla by mu určitá náhrada nákladů náležet. V případě smlouvy uzavírané na dobu neurčitou (kde obecně nelze o předčasném ukončení hovořit) lze eventuálně takový režim sjednat pro určitou (smluvně stanovenou) počáteční dobu trvání smlouvy.

VÝHRADNÍ ZPROSTŘEDKOVÁNÍ

Mnoho zejména realitních zprostředkovatelů zahrnuje do smluv povinnost zájemce nerealizovat obchod samostatně či s využitím jiného zprostředkovatele a případné porušení této povinnosti si zajišťuje smluvní pokutou ve výši sjednané provize. Zpravidla argumentují tím, že výhradní zprostředkování je spojeno s lepším servisem. V takovém případě je vhodné se důsledně zaměřit na to, jakou přidanou hodnotu výhradní zprostředkování zájemci skutečně přináší a zda mu stojí za akceptaci omezení výše popsaných. Někteří zprostředkovatelé jdou při „zajištění“ svých pozic dokonce tak daleko, že smluvní pokutu ve výši provize sjednávají pro případ porušení jakékoli smluvní povinnosti zájemce ze zprostředkovatelské smlouvy, což rozumně nelze akceptovat. ■

TEXT: PETR KVAPIL

FOTO: SHUTTERSTOCK A MAREK JENŠÍK

Mgr. Petr Kvapil je advokátem a partnerem advokátní kanceláře KVAPIL & ŠULC sídlící v Praze

Již 15 let Vás vracíme
do jasného světa.
Více než 50 000
úspěšných operací
šedého zákalu.

 volejte zdarma

800 100 210

www.ocp.cz

OPERACE ŠEDÉHO ZÁKALU PLNĚ HRAZENA
VŠEMI ZDRAVOTNÍMI POJIŠŤOVNAMI

Oční centrum Praha, a.s., Lighthouse Tower, Jankovcova 1569/2c, Praha 7 - Holešovice
tel.: +420 220 807 757, mobil: 420 603 289 736, e-mail: recepce@ocp.cz

inzerce

AMOS
vision

**Přineste žákům poznání
na médiu hodném 21. století**

**Vyberte si svoji školu
a staňte se hrdým partnerem**

- Díky vám do ní nainstalujeme výjimečný interaktivní panel AMOS
- Školáci si na dotykové obrazovce najdou potřebné i zábavné informace (rozvrh, jídelníček, ale i to, jak zachránit život spolužákovi či kam na výlet...)
- Využijte unikátní šanci představit dětem i rodičům vaši firmu

Mgr. Eva Smažíková
ředitelka ZŠ a MŠ, Praha 4, Ohradní 49

V letošním roce jsme do školy pořídili tři dotykové nástěnky AMOS, které se okamžitě staly vyhledávaným místem u žáků i pedagogů školy. Oceňuji náhradu tištěných informací, jednoduché ovládání a velmi zajímavý a promyšlený obsah preventivních videí.

Systém AMOS Vision provozuje společnost inpublic group s. r. o.,
Mečislavova 7, Praha 4, 140 00, office@inpublic.cz, www.inpublic.cz

INPUBLIC
group

TRADE NEWS

Magazín Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR

7 let s vámi!

Exkluzivní informace
o firmách, obchodu
a exportu

8200–9000 kusů do rukou manažerů firem

(TRADE NEWS je zařazen do procesu pravidelného ověřování nákladů vybraných tiskovin Audit Bureau of Circulations.)

www.itradenews.cz

www.tradenews.cz

Roger Tooze:

TRADE NEWS JE PRO ČESKÉ MALÉ A STŘEDNÍ FIRMY NEZBYTNÝ PARTNER

„Současná rychlost technologických změn spojená s rostoucí nejistotou v rámci globalizačních, geopolitických a geoeconomických procesů vede k tomu, že schopnost adaptovat se, která je českým malým a středním podnikům vlastní, je dnes často důležitější než pouhá velikost. Taková úspěšná adaptace a schopnost co nejlépe těchto změn využít však závisí na přístupu k přesným a aktuálním informacím, analýzám, pomoci a podpoře. Proto je TRADE NEWS pro české malé a střední podniky nezbytným partnerem pro udržování a rozšiřování jejich mezinárodních obchodních aktivit a globálního profilu.“

Roger Tooze je britský politický ekonom, jeden ze zakladatelů disciplíny mezinárodní politická ekonomie a expert na procesy globalizace. Vyučoval na London School of Economics a dalších prestižních univerzitách a má dlouholeté zkušenosti i z konzultační činnosti pro soukromý sektor a státní instituce.

Petr Rožek:

ČTĚTE TRADE NEWS!

„Čtěte Trade News! Jsou dostatečně hutné, přesto velmi čtivé a vždy mají co říct k aktuálním tématům. Po přečtení budete v obraze a připraveni k argumentaci o závažných momentech byznysu v dnešním světě.“

Petr Rožek je výkonným ředitelem Svazu spedice a logistiky ČR.

Tomáš Nebáznivý:

DÍKY ZA TO, ŽE V TRADE NEWS MAJÍ SVÉ MÍSTO I START-UPY

„Start-upy jsou nedílnou součástí inovačního ekosystému, bez kterého bychom se v dnešní době neobešli. Už se nejedná pouze o bezobsažný buzzword, ale z části start-upů se stávají postupem času lídři trhu nebo úzce spolupracují s předními světovými společnostmi, kde pomáhají díky inovacím vytvářet nové produkty a být svým způsobem punk. Oceňujeme, že kvalitní a prestižní časopis TRADE NEWS dává prostor i nám, začínajícím společnostem, které mají zajímavé a inovativní projekty. Právě díky TRADE NEWS máme možnost prezentovat své myšlenky těm, kteří se o export zajímají.“

Tomáš Nebáznivý je spoluzakladatelem a CEO společnosti Ability Group, která vyrábí inovativní solární dobíjecí systémy pro mobilní zařízení (tzv. chytré lavičky) a elektrokola.

Šéfredaktorka

PhDr. Jana Jenšíková

Redakce

PhDr. Věra Vortelová
Ing. Mgr. Daniel Libertin
Roman Chlupatý, M.A.
Ing. Vlasta Piskačová
PhDr. Jozef Gáfrík, CSc.

Grafická úprava

Ing. Valeria Ashhab

Korektury

PhDr. Milena Gillová

Produkce

Mgr. Marek Jenšík

Ekonomický servis

Ing. Tereza Gulánová

Právní servis

Advokátní kancelář Kvapil & Šulc

Foto

Isifa Image Service
www.profilepictures.cz

Distribuce

V.R.V. s.r.o.

Tisk

Akontext s.r.o.

Vydavatel

ANTECOM s.r.o.
Blatenská 2166/7
148 00 Praha 4
produkce@antecom.cz
Tel./fax: +420 272 935 558
Redakční servis: +420 602 313 176
www.antecom.cz

Titulní foto

Shutterstock

Za obsah inzerce zodpovídá inzerent.

Žádné části textu nebo fotografie z Trade News nesmí být používány, kopírovány nebo jinak šířeny v jakémkoliv formě či jakýmkoliv způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

www.tradenews.cz
www.itradenews.cz

Připravujeme

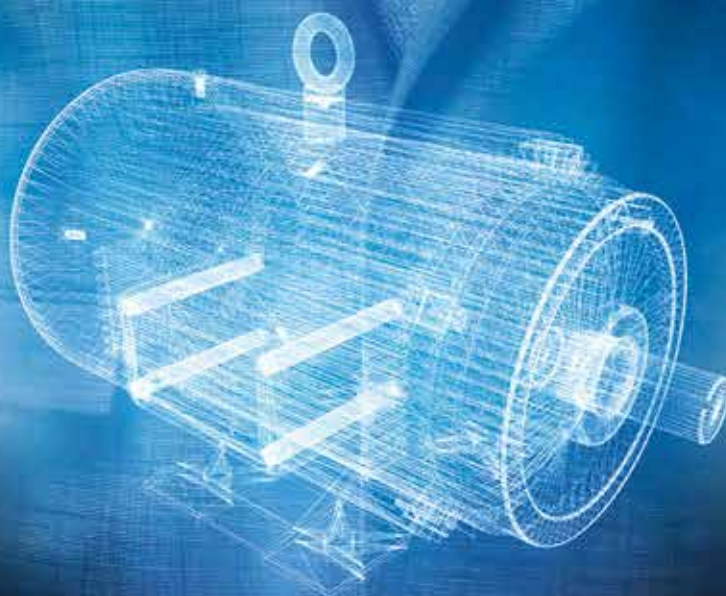

Je možné, že svět bude do budoucna k Evropě méně vstřícný. Po poslední krizi pozorujeme příklon k ekonomickému nacionalismu, který je patrný zejména v USA. Současně se americký byznys rozhlíží po světě a hledá nové partnery. Proč by toho neměly české firmy využít?

Jedním z receptů, jak uspět na trhu Spojených států, je založit tam dceřinou společnost. O tom ví své již mnoho českých firem. Některých z nich jsme se zeptali na zkušenosti.

kb.cz 800 521 521

VAŠE PLÁNY SI ZASLOUŽÍ PODPORU

Na 300 specialistů a 30 korporátních poboček po celé ČR!
Vytváříme zázemí, které našim podnikatelům pomáhá
v jejich růstu a rozvoji.

**BUDOUCNOST
JSTE VY**

KB